

V489

การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3

A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF THE MANAGEMENT
OF ACADEMIC AFFAIRS OF PRIVATE SCHOOL IN BANGKOK
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

วิทยานิพนธ์
ของ
นางชีวา กลิ่นดี

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จฯ

ฉบับเดือนปี..... 27 ส.ย. 2548

เลขทะเบียน..... 00197562 *

เลขเรียกหนังสือ
32
921.32
454.32
2548

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

พ.ศ. 2547

ISBN 974-373-397-3

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

วิทยานิพนธ์ การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3

โดย นางสาว กลินดี

สาขา การบริหารการศึกษา

ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร

กรรมการ ดร.เปรมสุริย์ เชื้อมทอง

กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภรณ์ ลิ้มบริบูรณ์

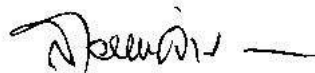
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อนุมัติให้วิทยานิพนธ์นี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

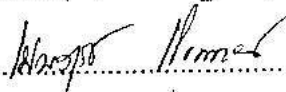
ประธานกรรมการ

(ดร.สายหยุด จำปาทอง)

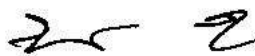
กรรมการ

(ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

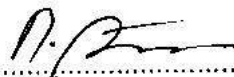
กรรมการ

(ดร.เปรมสุริย์ เชื้อมทอง)

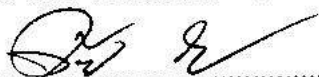
กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภรณ์ ลิ้มบริบูรณ์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์เกริก วยัคฆานนท์)

กรรมการและเลขานุการ

(อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาและช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจากอาจารย์ ดร. สรายุทธ์ เศรษฐขจร ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.เปรมสุริย์ เชื้อมทอง และผศ.สุภรณ์ ลิ้มบริบูรณ์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาด้วยดี และแนะนำข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ตลอดระยะเวลาในการดำเนินงาน ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณศาสตราจารย์ ดร. สายหยุด จำปาทอง ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์เกริก วัยคฆานนท์ กรรมการ และอาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ กรรมการและเลขานุการ ที่ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณนายชุมพล พงษ์พิพัฒน์ นางอ้อยทิพย์ สุทธิเทพ นางสาวมนทิรา สังขะรัมย์ ผศ.ศรีมงคล เทพเรณู และผศ.อินทิรา บุญยาทร ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้มีความถูกต้อง เทียงตรง และครอบคลุมเนื้อหาของการวิจัย รวมทั้งผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างดียิ่ง

คุณค่าประโยชน์ตลอดจนความดีของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยมอบให้แก่คุณพ่อไพจิตร คุณแม่รัชนีกร อ่อนโอภาส คุณพ่อทอง กลิ่นดี คุณธวัชชัย กลิ่นดี และบุตร - ธิดา ตลอดจนครู - อาจารย์และผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน

นางชีวา กลิ่นดี

การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3

A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF THE MANAGEMENT OF ACADEMIC AFFAIRS
OF PRIVATE SCHOOL IN BANGKOK EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

บทคัดย่อ
ของ
นางชีวา กลิ่นดี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

พ.ศ. 2547

ชีวา กลิ่นดี (2547) การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. คณะกรรมการควบคุม :
ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร ดร.เปรมสุริย์ เชื้อมทอง ผศ.สุภรณ์ ลิ้มบริบูรณ์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของ
โรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 โดยทำการศึกษาสภาพและ
ปัญหา 9 ด้านคือ ด้านการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ด้านการจัด
บุคลากรตรงตามหน้าที่ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน
ด้านการจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรม
เสริมหลักสูตร ด้านการดำเนินการด้านวัดผลและประเมินผล และด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการ
จัดการเรียนการสอน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครู – อาจารย์ของโรงเรียน
เอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 ในปีการศึกษา 2546 จำนวน 325 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 3 อยู่ในระดับมาก 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับ
จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่ ด้านการพัฒนาบุคลากรของ
สถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการจัดกิจกรรมเสริม
หลักสูตรตามลำดับ และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน
ด้านการจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน และด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัด
การเรียนการสอนตามลำดับ

2. ปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 3 อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 9 ด้าน โดยเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการบริหารงาน
วิชาการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน ด้านการให้ชุมชน
มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน ด้านการ
วัดผลและประเมินผล ด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการ
พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามลำดับ

A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF THE MANAGEMENT OF ACADEMIC AFFAIRS
OF PRIVATE SCHOOL IN BANGKOK EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

AN ABSTRACT
BY
MRS. CHIVA KLINDEE

Presented in partial fulfillment of the requirements
For the Master of Education program in Educational Administration
At Bansomdejchaopraya Rajabhat University

2004

CHIVA KLINDEE (2004). A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF THE MANAGEMENT OF ACADEMIC AFFAIRS OF PRIVATE SCHOOL IN BANGKOK EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3. BANGKOK : SCHOOL, BANSOMDEJCHAOPRAYA RAJABHAT UNIVERSITY. ADVISORS COMMITTEE : ADVISOR COMMITTEE : DR.SARAYOTH SETHKHAJORN; DR.PREMSUREE CHUMTHONG; ASSISTANT PROFESSOR SUPORN LIMBORIBOON

This research aims a study of state and problems of management of academic affairs of private school in Bangkok education service area office 3. In order to study of state and nine problems that are management of academic affairs to be in agree with purpose of course, arrangement of personnel to be suitable for responsibility, development of personnel in school, managing of educational media, managing and promotion of educating, making arrangement about studying and teaching, making extra activity to support course, managing to examine, estimate and promotion of people participate in managing to study and educate.

Groups of sample for this research are administrator and instructor of the private school in Bangkok education service area office 3 in 2003, 325 persons and question to analyse the information by using method of finding percentage, mean and standard deviation.

The result of that

1. The state and problems of management of academic affairs of private school in Bangkok education service area office 3 is in the high level. There are six aspects that are management of academic affairs to be in agree with purpose of course, arrangement of personnel to be suitable for responsibility, development of personnel in school, making arrangement about studying and teaching, managing to examine, estimate and making extra activity to support course. Furthermore, the medium level, there are three aspects that are managing of educational media, managing and promotion of educating, and promotion of people participate in managing to study and educate.

2. The problem of the management of academic affairs of private school in Bangkok education service area office 3 is in the medium level. There are nine aspects to

be arranged in order that are managing of academic matter to be in agree with purpose of course, managing of educational media, promotion of people participate in managing to study and educate, managing and promotion of educating, managing to examine and estimate, arrangement of personnel to be suitable for responsibility, making arrangement about studying and teaching, development of personnel in school and making extra activity to support course.

สารบัญ

	หน้า
ประกาศคุณูปการ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗-๘
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๙-๑๐
สารบัญ	๗-๗
สารบัญตาราง.....	๑๑
สารบัญแผนภูมิ.....	๑๒
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
งานวิชาการ.....	8
ขอบเขตของงานวิชาการ.....	10
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43
3 วิธีดำเนินการวิจัย	48
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	48
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน.....	54
ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3.....	55
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการ โรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3.....	70
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	71
สรุปผลการวิจัย.....	72
อภิปรายผล.....	78
ข้อเสนอแนะ.....	84
บรรณานุกรม.....	86
ภาคผนวก.....	90
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	90
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	99
ประวัติผู้วิจัย.....	111

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงการสังเคราะห์ข้อบ่งชี้ของงานวิชาการ.....	13
2 แสดงตารางโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้แจกแบบสอบถาม.....	49
3 แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	54
4 แสดงระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3.....	56
5 แสดงสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการด้านการบริหารงานวิชาการให้ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร.....	58
6 แสดงสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการ ด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่....	59
7 แสดงระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการ ด้านการพัฒนาบุคลากร ของสถานศึกษา.....	60
8 แสดงสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการ ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน.....	61
9 แสดงสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการ ด้านการจัดบริการเพื่อสนับสนุน การสอน.....	63
10 แสดงสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน.....	64
11 แสดงระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร.....	65
12 แสดงสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผล.....	67
13 แสดงสภาพและปัญหาการดำเนินงาน ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัด การเรียนการสอน.....	68

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
---	---------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการที่ประเทศไทยพบภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจและมีปัญหาทางสังคมเกิดขึ้นมากมาย ทั้งนี้อาจเป็นผลจากการเน้นความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและความเจริญทางด้านวัตถุ โดยละเลยมิติของความเป็นมนุษย์ ครอบครัวยุคใหม่ ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นการพัฒนาที่ไม่ยั่งยืน และไม่สมดุล ดังนั้นรัฐจึงได้กำหนดแนวคิดทิศทางและกระบวนการทัศน์ใหม่ของการพัฒนา เพื่อความอยู่รอดของระบบเศรษฐกิจและความมั่นคงของสังคมไทยในอนาคต คือ การพัฒนาคน (สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ม.ป.ป.) โดยยึด "คน" ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดมาเป็นศูนย์กลางการพัฒนา และให้เศรษฐกิจเป็นเพียงเครื่องมือในการพัฒนา และพัฒนาชีวิตคนตลอดทั้งกำหนดการพัฒนาศักยภาพชีวิตของคน โดยพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งและร่วมแรงในการสร้างสรรค์ และพัฒนาท้องถิ่นให้พึ่งตนเองได้

การปฏิรูปการศึกษาเป็นความจำเป็นของประเทศในภาวะที่ต้องเผชิญกับวิกฤตการณ์หลายด้าน ทั้งความอยู่รอดและความเจริญมั่นคงของแผ่นดิน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษาไว้หลายประการ โดยเฉพาะให้ออกกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ จึงเกิดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ขึ้น โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2542 เป็นต้นไป โดยมีความมุ่งหมายและหลักการคือการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ เคารพกฎหมายและความเสมอภาค และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การเมือง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมมีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 : 7)

โรงเรียนเป็นหน่วยงานการศึกษาที่สำคัญ เพราะเป็นหน่วยงานที่จัดการศึกษาให้ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ รัฐจึงให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษามาก แต่เนื่องด้วยข้อจำกัดต่าง ๆ ทำให้ไม่สามารถจัดการศึกษาได้อย่างทั่วถึง จึงมีนโยบายกำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) ให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและรัฐให้การสนับสนุนตามสมควร และในมาตรา 45 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ. ศ. 2542 ให้สถานศึกษาเอกชนจัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด โดยรัฐต้องกำหนดนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเอกชนในด้านการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 : 34) ในปัจจุบันเอกชนได้เข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน ตั้งแต่ระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษาจำนวนมาก จะเห็นได้ว่าในปีการศึกษา 2545 จะมีโรงเรียนเอกชนอยู่ทั่วประเทศถึง 816 โรงเรียน มีครู 23,103 คน และนักเรียนจำนวนถึง 375,295 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2545) ซึ่งมีผลดี คือทำให้เกิดการแข่งขัน และทำให้รัฐต้องเร่งพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของรัฐให้มีผลทำให้มาตรฐานการจัดการศึกษาโดยส่วนรวมของประเทศดีขึ้น

เมื่อมีจำนวนโรงเรียนมากขึ้น การดำเนินงานจัดการศึกษาของเอกชนนั้นเริ่มมีปัญหาและอุปสรรคหลายประการ กล่าวคือโรงเรียนเอกชนโดยทั่วไปมีฐานการเงินทรุดลง โดยเฉพาะขนาดกลางและขนาดเล็ก เนื่องจากรายได้จากค่าธรรมเนียมการเรียนลดลง อันเป็นผลมาจากการลดลงของจำนวนนักเรียน ซึ่งส่วนหนึ่งมีผลกระทบมาจากนโยบายการจัดการศึกษาของภาครัฐ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2540) นอกจากนี้ยังมีปัญหามาจากการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนโดยเฉพาะในเรื่องของประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน ปัญหาในด้านคุณภาพของโรงเรียนที่มีมาตรฐานแตกต่างกันทำให้ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชนไม่ดีเท่าที่ควร ปัญหาด้านเศรษฐกิจการเงินของผู้ปกครองที่ไม่สามารถส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเอกชนได้ รวมทั้งรัฐพยายามปรับมาตรฐานการศึกษาในโรงเรียนของรัฐให้มีคุณภาพสูงขึ้น และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ผู้ปกครองจึงย้ายบุตรหลานออกจากโรงเรียนเอกชนเพื่อเข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐ ซึ่งปัญหาเหล่านี้มีผลกระทบต่อการอยู่รอดของโรงเรียนเอกชน ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการศึกษาเอกชนระดับต่ำกว่าปริญญาตรีที่พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเอกชนเป็นผลมาจากสาเหตุหลายประการ กล่าวคือการพัฒนาทางวิชาการทั้งในด้านการพัฒนาบุคลากร และการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง การบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนให้มีมาตรฐานคือการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนนั่นเอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2538)

ดังนั้นจึงนับได้ว่า การจัดการศึกษาในทุกระดับถือว่างานวิชาการเป็นงานหลักที่มีความสำคัญมากที่สุดในสถานศึกษา เพราะงานวิชาการช่วยพัฒนาสติปัญญา ทักษะ และเจตคติของผู้เรียนทำให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขและมีคุณค่าต่อสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ 2542) ดังที่อุทัย บุญประเสริฐ (2540 : 34) กล่าวไว้ว่า ในการบริหารงานโรงเรียนนั้น การบริหารงานวิชาการถือได้ว่าเป็นงานหลักของโรงเรียน มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ มาตรฐานคุณภาพการศึกษาปรากฏเด่นชัด เมื่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประสบความสำเร็จ

จากสภาพและปัญหาดังกล่าว ประกอบกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีนโยบายที่จะรับรองคุณภาพผ่านกระบวนการปฏิรูปการศึกษา โดยมีจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาโรงเรียนเอกชน เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีความเป็นเลิศทุกด้าน สามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริงเป็นที่นิยมมากกว่าโรงเรียน รัฐบาล และผลผลิตของโรงเรียนมีคุณภาพและคุณธรรมสูง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชน 2540) ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ว่ามีการดำเนินงานวิชาการอย่างไรและมีปัญหาอุปสรรคอย่างไรบ้าง เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 รวมทั้งโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ ได้ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนเพื่อพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนให้มี ประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ สภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนสำนัก งานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 ใน 9 ด้าน

- 1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร
- 1.2 ด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่
- 1.3 ด้านการพัฒนานุเคราะห์ของสถานศึกษา
- 1.4 ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน

- 1.5 ด้านการจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน
- 1.6 ด้านการจัดการเรียนการสอน
- 1.7 ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 1.8 ด้านการดำเนินการด้านการวัดผล และประเมินผล
- 1.9 ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครู – อาจารย์ในโรงเรียนเอกชนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 จำนวน 5,232 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ผู้บริหาร** หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการตลอดจนผู้รักษาราชการแทนในโรงเรียนเอกชนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3
2. **ครู - อาจารย์** หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติการสอนของโรงเรียนเอกชนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3
3. **โรงเรียนเอกชนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3** หมายถึง โรงเรียนที่ได้รับการอนุญาตในการจัดตั้งโรงเรียนจากกระทรวงศึกษาธิการ เปิดทำการสอนในเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 ซึ่งประกอบไปด้วย 15 สำนักงานเขตคือ สำนักงานเขตธนบุรี บางกอกใหญ่ คลองสาน ดุสิต บางกอกน้อย บางขุนเทียน ภาษีเจริญ หนองแขม ราษฎร์บูรณะ บางพลัด จอมทอง บางแค ทวีวัฒนา ทุ่งครุ และบางบอน
4. **สภาพการดำเนินงานวิชาการ** หมายถึง ระดับของการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ประกอบไปด้วยการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหลักสูตร การจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่ การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา การจัดสื่อการเรียนการสอน การจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การดำเนินการด้านวัดและประเมินผล และการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน
5. **ปัญหาการดำเนินงานวิชาการ** หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องในการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ประกอบไปด้วยการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหลักสูตร การจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่ การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา การจัดสื่อการเรียนการสอน การจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การดำเนินการด้านวัดและประเมินผล และการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

6. การบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร หมายถึง การกำหนดนโยบายการปฏิบัติงานวิชาการ การจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียน และการติดตามการดำเนินงานวิชาการ

7. การจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่ หมายถึง การจัดครูเข้าสอนในรายวิชาต่าง ๆ ตาม วุฒิหรือประสบการณ์ การจัดครูให้เพียงพอ เหมาะสมในแต่ละหมวดวิชา และการจัดครูเข้าสอนแทน

8. การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา หมายถึง การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนา ความรู้ ความสามารถของครู เช่น การนิเทศภายใน การจัดฝึกอบรม การประชุมสัมมนา การส่งเสริม ให้ครูผลิตเอกสารทางวิชาการและค้นคว้าวิจัย การส่งเสริมให้ครูศึกษาต่อหรือศึกษาดูงาน

9. การจัดสื่อการเรียนการสอน หมายถึง การเก็บรักษา การจัดหา การจัดให้บริการ อำนวยความสะดวกในการใช้หรือผลิตสื่อการสอนและติดตามผลการใช้สื่อ

10. การจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน หมายถึง การจัดอาคารสถานที่ และห้องพิเศษ การจัดบรรยากาศที่จูงใจและเอื้อต่อการเรียนการสอนและการจัดห้องสมุด

11. การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดทำแผนการสอน โครงการสอน หรือบันทึกการสอน การจัดหาแหล่งวิทยาการสถานประกอบการ การจัดทำแผนการใช้อุปกรณ์ใน โรงเรียนและการให้ทรัพยากรร่วมกับสถานศึกษาอื่น

12. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นนอกเหนือไปจากการเรียน การสอนในหลักสูตร เป็นกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของนักเรียน ทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ และด้านสังคม

13. การวัดและการประเมินผลการเรียน หมายถึง การรวบรวมและชี้แจงระเบียบเป็น แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การดำเนินงานตามปฏิทินและแนวปฏิบัติการวัด และ ประเมินผล การจัดทำเครื่องมือเอกสาร และแบบฟอร์มการวัด และการประเมินผล การวิเคราะห์ ข้อสอบ การจัดทำธนาคารข้อสอบ การจัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ การอำนวยความสะดวกในการวัด และประเมินผล การรายงานผลการเรียน การควบคุมตรวจสอบการวัดและประเมินผลให้เป็นไปตาม ระเบียบ

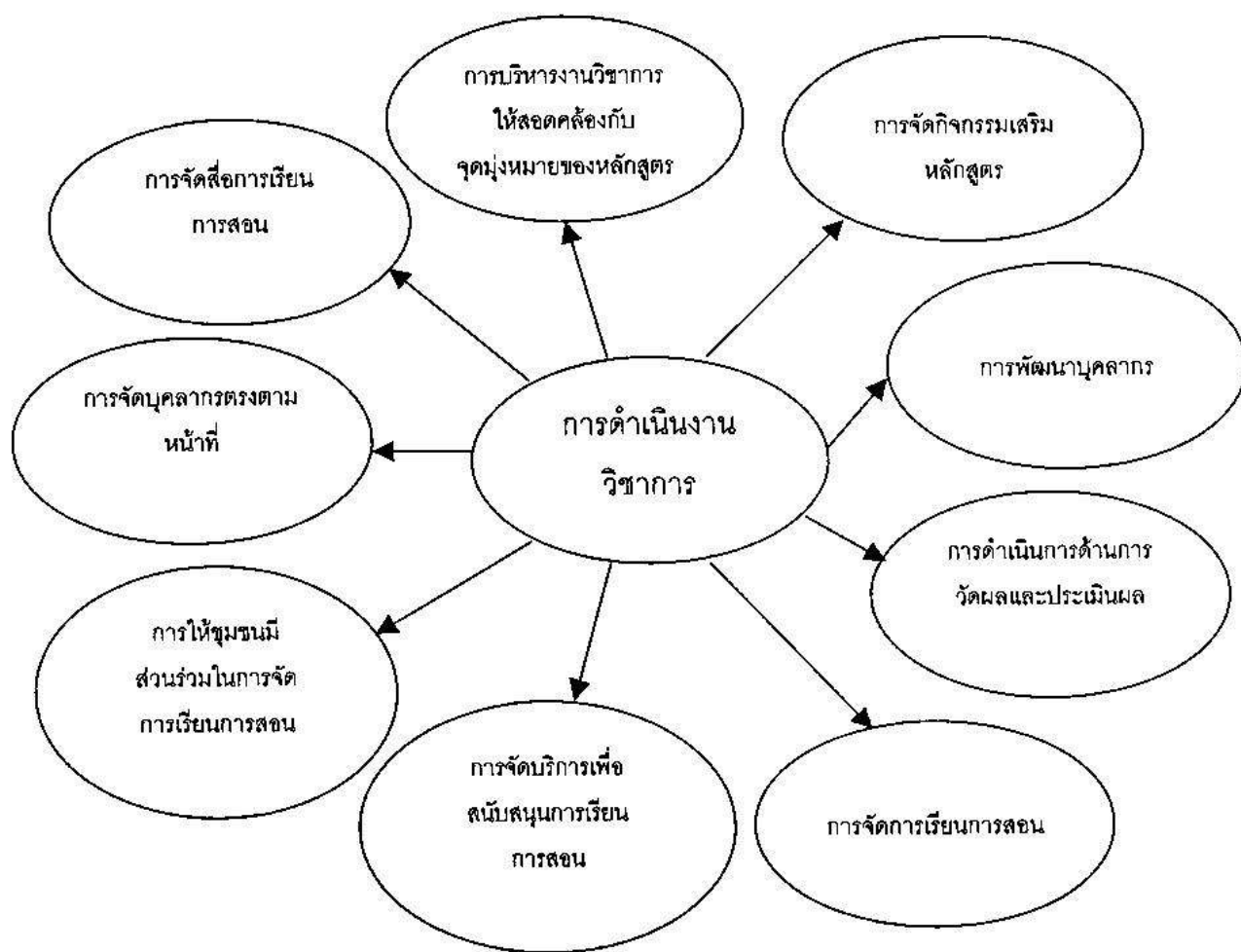
14. การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน หมายถึง สถานศึกษาให้ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุน ช่วยเหลือ และเอื้ออำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน ของโรงเรียนเป็นไปอย่างราบรื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรียนการสอน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยทำให้ทราบถึงสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน และนำผลการวิจัยเป็นแนวทางการวางแผน เพื่อพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่ กรุงเทพมหานคร เขต 3 นำไปปรับปรุงงานวิชาการของโรงเรียน รวมทั้งเป็นประโยชน์แก่โรงเรียน เอกชนเขตการศึกษาอื่น ๆ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยอาศัยแนวคิดของกรมวิชาการ (ม.ป.ป : 9) ที่ว่าการดำเนินงาน วิชาการมีความสำคัญมากและเป็นหัวใจของโรงเรียน เพราะผลที่เกิดขึ้นจากงานวิชาการนั้น จะส่งผล โดยตรงต่อตัวนักเรียน มีผลต่อการเจริญรุ่งเรืองของประเทศชาติ ถ้าโรงเรียนใดมีการบริหารจัดการ ด้านวิชาการที่ดีผลผลิตนักเรียนออกมาดีมีคุณภาพ ในอนาคตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความรู้ ความสามารถ พัฒนาประเทศชาติให้รุ่งเรืองได้ ในทางกลับกันโรงเรียนใดมีการบริหารจัดการด้านวิชาการไม่ดี ผลผลิตที่ออกมาคุณภาพน้อย เมื่อเป็นผู้ใหญ่ในอนาคตจะพัฒนาประเทศชาติให้รุ่งเรืองช้าลง ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนเกี่ยวกับ ขอบเขตงานวิชาการทั้ง 9 ด้านคือ ด้านการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร ด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านการจัดสื่อการเรียน การสอน ด้านการบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัด กิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านการดำเนินการด้านวัดผลและประเมินผล และด้านการให้ชุมชนมี ส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 เพื่อให้มีความเข้าใจในเรื่องที่จะศึกษา
ชัดเจนขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาหลักการ ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอต่อไปนี้

1. งานวิชาการ

1.1 ความหมายของงานวิชาการ

1.2 ความสำคัญของงานวิชาการ

2. ขอบเขตของงานวิชาการ

2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร

2.2 ด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่

2.3 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

2.4 ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน

2.5 ด้านการจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน

2.6 ด้านการจัดการเรียนการสอน

2.7 ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.8 ด้านการดำเนินการด้านวัดผลและประเมินผล

2.9 ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยในประเทศ

3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิชาการ

ความหมายของงานวิชาการ

ปนัดดา พรพิชเนส (2540 : 7) กล่าวว่า งานวิชาการ หมายถึง กิจกรรมทุกชนิด
ในสถานศึกษาที่ดำเนินไปโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

สมศรี มธุรสสุวรรณ (2541 : 14) กล่าวว่า งานวิชาการ หมายถึง การจัดกิจกรรมทุก ๆ
ด้านที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และเกิดพลังพัฒนาขึ้นในตัวเด็กตาม
จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

บุษราคัม จรรย์นาฏย์ (2544 : 11) กล่าวว่า งานวิชาการ หมายถึง การจัดกิจกรรมทุกชนิด ในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนา และส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้และได้รับประสบการณ์อย่างมีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้

จากความหมายของงานวิชาการที่นักการศึกษาและนักวิชาการได้กล่าวมานั้นสรุปได้ว่า งานวิชาการเป็นภารกิจทั้งหมดของโรงเรียน เพราะเป็นกระบวนการดำเนินกิจกรรมด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน และเป็นงานที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาต่อนักเรียนโดยตรง

ความสำคัญของงานวิชาการ

การดำเนินงานวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการสอนของครูให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพมากที่สุด เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่างานวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุดของโรงเรียน เพราะผลที่เกิดจากงานวิชาการนั้นจะส่งผลต่อตัวนักเรียนโดยตรง ส่วนงานด้านอื่น ๆ นั้น เป็นงานที่มาสนับสนุนให้งานวิชาการมีประสิทธิภาพสูงขึ้นเท่านั้น ดังที่ อุทัย บุญประเสริฐ (2540 : 25) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารโรงเรียน เพราะถือว่าเป็นงานหลักในการบริหารสถานศึกษาและถือว่าเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา

วไลลักษณ์ บุญสวัสดิ์ (2538 : 12) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานสำคัญที่สุดของโรงเรียน เพราะเป็นเครื่องบ่งชี้ความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียน งานด้านอื่น ๆ เป็นแต่งงานเสริมเท่านั้น

บุษราคัม จรรย์นาฏย์ (2544 : 12) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญของโรงเรียนเนื่องจากเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริหารในด้านการเรียนการสอนซึ่งเป็นหัวใจของโรงเรียนในการดำเนินกิจกรรมให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ และเกิดการเรียนรู้ และรวมถึงงานเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายทางการศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

มิลเลอร์ (Miller 1965 : 175) ได้เสนอแนวคิดที่ว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียนและที่สำคัญที่สุดคือการจัดโปรแกรมการสอน การปฏิบัติตามโปรแกรมการสอน การวัดผลเพื่อติดตามการเรียนการสอนทั้งของครูและนักเรียน นอกจากนี้ยังต้องจัดบริการการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี อันเป็นหน้าที่ของโรงเรียนจะละเลยมิได้

จากความสำคัญของงานวิชาการที่นักการศึกษาและนักวิชาการได้กล่าวมานั้นสรุปได้ว่า งานวิชาการมีความสำคัญยิ่ง เพราะงานวิชาการถือว่าเป็นงานหลักและหัวใจของการจัดการศึกษาในโรงเรียน ส่วนงานด้านอื่น ๆ เป็นงานสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างราบรื่น และนำไปสู่การพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของงานวิชาการ

งานวิชาการประกอบด้วยกิจกรรมทางวิชาการที่เกี่ยวข้องทั้งโดยทางตรงและทางอ้อมต่อการจัดการเรียนการสอน นักการศึกษาหลายท่านจึงให้ขอบเขตงานวิชาการ ดังนี้

มิลเลอร์ (Miller 1965 : 175) ได้กล่าวถึงงานวิชาการว่าประกอบด้วยสิ่งที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. การจัดโปรแกรมการเรียน
2. การปฏิบัติตามโปรแกรม
3. การติดตามการเรียนการสอน
4. การจัดบริการการสอน

เซอร์ จิโวนนีและคณะ (Sergiovanni and others 1980 : 29) กำหนดขอบข่ายของงานวิชาการไว้ 5 ด้าน ได้แก่

1. การตั้งปรัชญาการศึกษาขึ้นมาและตั้งวัตถุประสงค์ในการบริหารงาน เพื่อให้บรรลุปรัชญาการศึกษานั้น

2. จัดทำโครงการเพื่อให้การบริหารงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ
3. จัดให้มีการประเมินผลหลักสูตรและการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ
4. สร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้พร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลง
5. จัดหาวัสดุเพื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอ

จิตรลดา จตุรนต์รศมี (2539 : 5) กำหนดขอบข่ายงานวิชาการไว้ 6 ด้าน ดังนี้

1. การวางแผนงานวิชาการ
2. การจัดทำหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
3. การจัดการเรียนการสอน
4. การจัดสื่อการสอน
5. การพัฒนาครูทางวิชาการ
6. การวัดและประเมินผล

ประสพ ชารีนวิวัฒน์ (2539 : 6) กำหนดขอบข่ายงานวิชาการไว้ 6 ด้าน ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ
2. การจัดแผนการเรียน
3. การจัดตารางสอน
4. การจัดครูเข้าสอน
5. การจัดกิจกรรมตามหลักสูตร

6. การวัดผลและประเมินผล

ปณิตดา พรพิมเนส (2540 : 4) กำหนดขอบข่ายงานวิชาการไว้ 9 ด้าน ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
2. การจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่
3. การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา
4. การจัดสื่อการเรียนการสอน
5. การจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน
6. การจัดการเรียนการสอน
7. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
8. การดำเนินการด้านวัดผลและประเมินผล

9. การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

สมศรี มธุรสสุวรรณ (2541 : 5) กำหนดขอบข่ายงานวิชาการไว้ 11 ด้าน ดังนี้

1. การวางแผนงานวิชาการ
2. การจัดแผนการเรียน
3. การจัดตารางการเรียนการสอน
4. การจัดครูเข้าสอน
5. การพัฒนาการเรียนการสอน
6. การจัดการเรียนการสอน
7. การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ
8. การจัดกิจกรรมนักเรียน
9. การจัดและประเมินผลการเรียนรู้
10. งานทะเบียนนักเรียน
11. การประเมินผลงานวิชาการ

สุรียพร ระดมกิจ (2542 : 6) กำหนดขอบข่ายงานวิชาการไว้ 9 ด้าน ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
2. การจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่
3. การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา
4. การจัดสื่อการเรียนการสอน
5. การจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน
6. การจัดการเรียนการสอน

7. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

8. การดำเนินการด้านวัดผลและประเมินผล

9. การจัดการนิเทศภายใน

บุษราคัม จรรย์นาฏย์ (2544 : 7) กำหนดขอบข่ายงานวิชาการไว้ 6 ด้าน ดังนี้

1. การวางแผนงานวิชาการ

2. การจัดงานวิชาการ

3. การจัดการเรียนการสอน

4. การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ

5. การวัดผลประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน

6. การประเมินผลการจัดงานวิชาการ

กรมวิชาการ (ม.ป.ป. : 9 - 43) กำหนดขอบเขตของงานวิชาการในการประเมินสถาน

ศึกษาไว้ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร

2. การจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่

3. การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

4. การจัดสื่อการเรียนการสอน

5. การจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน

6. การจัดการเรียนการสอน

7. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

8. การดำเนินการด้านวัดผลและประเมินผล

9. การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

จากรายละเอียดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสังเคราะห์ขอบเขตของงานวิชาการ ดังปรากฏในตาราง

ตารางที่ 1 แสดงการสังเคราะห์ขอบเขตงานวิชาการ

ชื่อ ขอบข่าย	สุริย์พร	บุษราคัม	จิตรลดา	ประสพ	สมศรี	ปนัดดา	กรม วิชาการ	สรุป
1. การบริหารงาน วิชาการให้สอดคล้อง กับจุดมุ่งหมายของ หลักสูตร	/	/	/	/	/	/	/	7
2. การจัดกิจกรรมเสริม หลักสูตร	/	/		/	/	/	/	6
3. การพัฒนาบุคลากร ของสถานศึกษา	/		/		/	/	/	5
4. การดำเนินงานด้าน วัดผลและประเมินผล	/	/	/	/	/	/	/	7
5. การจัดการเรียน การสอน	/	/	/	/	/	/	/	7
6. การจัดบริการเพื่อ สนับสนุนการเรียน การสอน	/	/			/	/	/	5
7. การจัดสื่อการเรียน การสอน	/	/	/			/	/	5
8. การจัดบุคลากร ตรงตามหน้าที่	/			/	/	/	/	5
9. การให้ชุมชนมีส่วน ร่วมในการจัดการเรียน การสอน						/	/	2
10. หลักสูตรและนำ หลักสูตรไปใช้			/					1
11. การจัดตาราง การเรียนการสอน		/		/	/			3
12.การจัดแผน การเรียน		/		/	/			3
13. งานทะเบียน นักเรียน		/			/			2
14. นิเทศภายใน	/							1

จากการศึกษาขอบเขตของงานวิชาการตามแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน พบว่า มีการกำหนดขอบเขตของงานวิชาการไว้คล้ายคลึงกัน แต่มีความแตกต่างกันบ้างในรายละเอียด โดยที่การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 ผู้วิจัยจึงใช้ขอบเขตงานวิชาการของกรมวิชาการเป็น กรอบการศึกษาวิจัยเพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาทั้ง 9 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร ด้านการจัดบุคลากรตรงตาม หน้าที่ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านการดำเนินการด้านวัดผลและประเมินผล ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียน การสอน รายละเอียดของงานวิชาการแต่ละด้านมีดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร

เป็นที่ยอมรับกันว่างานหลักของโรงเรียนนั้นคือ งานวิชาการดังนั้นการดำเนินงาน วิชาการให้ประสบผลสำเร็จจึงเป็นการดำเนินงาน หรือบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับที่ อุทัย บุญประเสริฐ (2540 : 25) กล่าวว่า หลักสำคัญ ในการวางแผนในสถานศึกษา คือ ผลสำเร็จทางวิชาการ การบริหารการศึกษาของโรงเรียน แท้ที่จริง คือ การบริหารและการจัดการงานหลักของโรงเรียนให้ได้ผลผลิตของระบบที่มีคุณภาพสูงอย่าง มี ประสิทธิภาพนั่นเอง งานการศึกษาจึงมีศูนย์กลางอยู่ที่ตัวผู้เรียน แผนงานหลักของโรงเรียนจึงเป็น แผนงานวิชาการ ส่วนแผนงานอื่น ๆ เป็นแผนรองหรือแผนสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จทางวิชาการ กิจกรรมสำคัญในการวางแผนการศึกษาในระดับโรงเรียน จึงเป็นการค้นหาปัญหาและความต้องการ ด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนพัฒนาให้ได้ผลงานทางวิชาการของโรงเรียนที่มีคุณภาพสูง และ ครอบคลุมเด็กในความรับผิดชอบให้เป็นคนที่สมบูรณ์ ดังนั้นการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร จึงนับได้ว่าเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่ง ควรที่ผู้บริหารจะให้ความสนใจและศึกษาถึง การวางแผนหรือการบริหารงานวิชาการให้เข้าใจอย่างลึกซึ้ง

ทาบ (Taba 1962 : 14) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ โรงเรียนและครูผู้สอนจัดขึ้น เพื่อให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะที่ตั้งจุดหมายไว้ ซึ่ง จะเห็นได้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารงานวิชาการ เป็นงานหลักของโรงเรียน ผู้บริหารต้องใช้หลักสูตรเป็นตัวกำหนดนโยบายในการดำเนินงานวิชาการ

อุทัย บุญประเสริฐ (2540 : 25) กล่าวว่า การบริหารงานหลักสูตร เป็นหัวใจของการ บริหารงานวิชาการและผลสำเร็จทางวิชาการเป็นผลสำเร็จของการดำเนินงานตามหลักสูตร ดังนั้น ภาระหลักของการบริหารงานวิชาการคือ การดำเนินงานให้สอดคล้องกับหลักการและจุดหมายของ

หลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับที่ บุญมี เณรยอด (2534 : 14) กล่าวว่า หลักสูตรเปรียบเสมือนแม่บทของการจัดการศึกษา จำเป็นที่ผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตรจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับหลักสูตร

ดังนั้นจากความหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นงานหลักของโรงเรียนดังนั้นการจัดการเรียนการสอนจึงต้องดำเนินตามหลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

นอกจากนี้แล้ว ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 16) ได้แบ่งขั้นตอนของกระบวนการบริหารงานวิชาการ ออกเป็น 3 ขั้น ดังนี้

1. ขั้นก่อนดำเนินการ จะเป็นการกำหนดนโยบายและวางแผนงานด้านวิชาการ โดยมีงานต่อไปนี้

- 1.1 การจัดทำแผนงานวิชาการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- 1.2 จัดสภาพงานวิชาการและวิธีทำงาน
- 1.3 จัดอาจารย์เข้าสอน
- 1.4 จัดทำโครงการสอน
- 1.5 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน
- 1.6 จัดตารางสอน
- 1.7 ประชุมนิเทศนักเรียน
- 1.8 การลงทะเบียน

2. ขั้นการดำเนินการเป็นขั้นที่จัดและดำเนินงาน รวมทั้งการควบคุมดูแลให้ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

2.1 การดำเนินงานการสอนตามหลักสูตร โดยการดูแลให้การสอนเป็นไปตามโครงการสอนแต่ละวิชา เป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ

2.2 การดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมการเสริมหลักสูตรทางด้านวิชาการ ได้แก่ การจัดโครงการสอนซ่อมเสริม โครงการส่งเสริมการค้นคว้าด้วยตนเอง การจัดชุมนุมต่าง ๆ เป็นต้น

2.3 งานเกี่ยวกับการบริการ การส่งเสริมให้มีการบริการเกี่ยวกับสื่อการสอนอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น อาคารสถานที่ เป็นต้น

3. ขั้นส่งเสริมและติดตามผลในด้านวิชาการ เพื่อให้ได้มาตรฐานของงานวิชาการ ผู้บริหารควรมีการส่งเสริม ปรับปรุง พัฒนา และประเมินผลงานด้านวิชาการ ดังนี้

- 3.1 ส่งเสริมให้ครู อาจารย์ได้ปรับปรุงตนเองด้านวิชาการ
- 3.2 สนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาการ ได้แก่ การกำหนดจุดมุ่งหมาย และนโยบายที่เหมาะสมกับโรงเรียน และสามารถนำผลไปสู่การปฏิบัติได้
- 3.3 ริเริ่มและสร้างสรรค์ในการปรับปรุงงานด้านวิชาการ
- 3.4 การจัดบรรยากาศทางวิชาการในสถานศึกษา เช่น การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทางด้านวิชาการ
- 3.5 จัดให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการหรือจัดตั้งคณะทำงานทางวิชาการ
- 3.6 ส่งเสริมให้จัดตั้งชุมนุมหรือชมรมทางวิชาการ เพื่อจัดกิจกรรมและเผยแพร่ทางด้านวิชาการ
- 3.7 ส่งเสริมให้มีการเข้าร่วมประชุมสัมมนา ฝึกอบรมเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ และเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ

3.8 ส่งเสริมให้ศึกษาต่อเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ การจะดำเนินงานใดให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการนั้นจะประกอบไปด้วยการวางแผน การนำแผนไปใช้หรือการดำเนินการตามแผนและการประเมินผลการปฏิบัติงาน หากได้มีการกระทำทั้ง 3 ส่วน จะบรรลุวัตถุประสงค์ของงานที่กำหนดไว้

1.1 การกำหนดนโยบายการปฏิบัติงานวิชาการ

ในเรื่องเกี่ยวกับนโยบายนั้น วิโรจน์ สารรัตนะ (2539 : 13) กล่าวถึงนโยบาย โดยสรุปว่า นโยบาย หมายถึง ข้อความหรือถ้อยแถลงเกี่ยวกับแนวทาง ทิศทาง ขอบเขต หรือกรอบกำกับการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินงานของผู้ปฏิบัติเป็นไปตามทิศทาง ขอบเขต หรือกรอบกำกับการนั้นได้อย่างถูกต้อง นโยบายนั้นมีความสำคัญในฐานะเป็นสิ่งที่ผู้บริหารระดับต่าง ๆ หรือผู้ปฏิบัติการตามนโยบายนั้นจะต้องนำไปใช้เป็นกรอบของแนวคิดในการพิจารณาตัดสินใจจัดทำแผน จัดทำโครงการกำหนดวิธีการเฉพาะเกี่ยวกับการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานของตน นอกจากนี้ยังกล่าวถึงการกำหนดนโยบายที่ดีว่าควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

- 1.1.1 ควรสะท้อนให้เห็นถึงวัตถุประสงค์ กล่าวคือ จะต้องขยายความเข้าใจในวัตถุประสงค์สนับสนุนวัตถุประสงค์อย่างมีเหตุผลและให้เป็นที่ยอมรับของผู้ปฏิบัติ
- 1.2.2 ควรเป็นนโยบายที่ด้านต่าง ๆ มีความสอดคล้อง สนับสนุนซึ่งกันและกัน
- 1.2.3 ควรได้รับการตรวจสอบอยู่เสมอ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเข้าใจผิดหรือตีความนโยบายผิด ป้องกันมิให้นโยบายเก่าหรือล้าสมัยจนใช้ไม่ได้ หรือเพื่อป้องกันมิให้นโยบายขัดกับวัตถุประสงค์ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์

1.2.4 ควรเขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรที่เห็นได้ชัดเจน เพื่อให้ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติ

ทราบ

1.2 การจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการ

การดำเนินการใด ๆ ก็ตาม จะสำเร็จลุล่วงไปได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยการวางแผนที่ดี รัดกุม ล่วงหน้า งานวิชาการก็เช่นเดียวกัน หากจะดำเนินการให้ประสบผลสำเร็จแล้ว ก็จำเป็นต้องมีการวางแผนหรือจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชานั้น อูทัย บุญประเสริฐ (2540 : 40) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดทำแผนไว้ดังนี้

1.2.1 การศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน เพื่อกำหนดปัญหาและความต้องการในการพัฒนา

1.2.2 การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการทำงานที่ต้องการ

1.2.3 การกำหนดแผน แผนงานและโครงการ

1.2.4 การจัดทำรายละเอียดของแผน แผนงานและโครงการ (กำหนดกิจกรรมลำดับขั้นตอนและรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง)

1.2.5 การกำหนดด้านงบประมาณค่าใช้จ่าย

1.2.6 กำหนดด้านการติดตาม ควบคุมกำกับกับการปฏิบัติตามแผนงานโครงการ

1.2.7 การกำหนดด้านการประเมินผล

1.3 ปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการ

ปฏิทินปฏิบัติงาน คือตารางกำหนดว่า วันใด เดือนใด จะประกอบกิจกรรมอะไรบ้างเพื่อเป็นเครื่องเตือนความทรงจำของผู้ปฏิบัติงาน ทำได้โดยการรวบรวมหัวข้อการดำเนินงานจากแผนปฏิบัติงานวิชาการประจำปีของโรงเรียนมาเขียนเรียงลำดับไป โดยบอกถึงกำหนดการทำกิจกรรมและผลการปฏิบัติงานในรอบปีการศึกษา เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2528 : 15) แต่สิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้การบริหารวิชาการดำเนินการบรรลุตามวัตถุประสงค์คือ การประสาน ซึ่งนพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534 : 14) กล่าวถึง การประสานงานว่ามีประสิทธิภาพและรวดเร็วต่อเมื่อปฏิบัติต่อไปนี้คือ

1.3.1 โครงสร้างของการบริหารได้จัดไว้อย่างเป็นระเบียบ ชัดเจนและรัดกุม

1.3.2 มีแผนภูมิแสดงสายงาน สายบังคับบัญชา และการติดต่อสื่อสารที่ชัดเจน

1.3.3 มีการเขียนนโยบาย กฎเกณฑ์ และระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอ้างอิงได้และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบ

1.3.4 ระบบเสนอรายงานเป็นระบบที่เป็นทางการ จัดเป็นหลักปฏิบัติได้แน่นอน

1.3.5 มีเครื่องมือและระบบสื่อสารที่เพียงพอใช้การได้ดีและรวดเร็ว

1.3.6 มีบุคลากรที่ทำหน้าที่ประสานงานที่มีความรู้ ความสามารถ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

1.3.7 มีคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ตัวแทนของบุคลากรระดับต่าง ๆ ซึ่งได้ประชุมกันเป็นประจำ

1.3.8 มีคณะกรรมการระดับเดียวกัน ทำหน้าที่คล้ายกัน รับหน้าที่หารือเกี่ยวกับงานเฉพาะเรื่อง

1.3.9 มีการเขียนโครงการ แผนงาน และวิธีทำงานต่าง ๆ ให้เป็นลายลักษณ์อักษรให้ ทุกคนได้ทราบ และเพื่อให้บุคลากรที่เข้ามารับตำแหน่งให้ได้ทำงานต่อเนื่องได้ถูก

1.3.10 มีทะเบียนและบันทึกรายการต่าง ๆ จัดไว้เป็นระบบและสะดวกแก่การค้นคว้า

1.3.11 เปิดโครงการให้ผู้ร่วมงานได้มีการพบปะสังสรรค์กันนอกเวลาปฏิบัติงาน เพื่อสร้างไมตรีสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

1.3.12 มีปฏิทินกำหนดระยะเวลาปฏิบัติงานในเรื่องต่าง ๆ ไว้ชัดเจน และมีการกระตุ้นเตือนเป็นครั้งคราว

1.3.13 จัดให้มีการพัฒนาบุคลากรในระดับต่าง ๆ ให้เข้าใจและมีความรู้เกี่ยวกับงานเสมอ อาจจัดเป็นรูปของการประชุม การสัมมนา การอบรม เป็นต้น

สรุปได้ว่าหลักสูตรเป็นหลักและหัวใจของการจัดการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการศึกษา เป็นสิ่งที่กำหนดขอบข่ายความรู้ ความสามารถ และมวลประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน เพราะผลสำเร็จทางวิชาการเป็นผลสำเร็จของการดำเนินตามหลักสูตร ดังนั้นภาระหลักของการบริหารงานวิชาการก็คือ การดำเนินงานให้สอดคล้องกับหลักการและจุดหมายของหลักสูตร

2. การจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่

การดำเนินงานใด ๆ ก็ตาม ปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งคือ บุคลากร ซึ่งนับได้ว่าเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าที่สุดของหน่วยงาน ฉะนั้น หากได้มีการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดบุคลากรเป็นอย่างดีแล้ว ก็ย่อมจะเป็นหลักประกันได้ถึงความสำเร็จของงานได้ส่วนหนึ่ง การจัดบุคลากรในที่นี้จะหมายถึงเฉพาะการจัดบุคลากรในสายงานวิชาการเท่านั้น ซึ่งได้แก่ การจัดตำแหน่งและหน้าที่ให้กับหัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้าหน่วยงานในสายงานวิชาการและครูผู้สอน ในการจัดบุคลากรเข้าทำงานในตำแหน่งหน้าที่ต่าง ๆ นั้นจะต้องพิจารณาถึงความถนัดความสามารถ และความเหมาะสมที่จะปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างดี ดังที่นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวไว้

สมพงษ์ เกษมสิน (2536 : 18) กล่าวว่า การจัดคนเข้าทำงานนั้นเป็นขั้นตอนที่เกี่ยวกับการเลือกสรร ประเมินทดสอบ การฝึกอบรม และการพัฒนาบุคคล เพื่อให้บุคคลที่ดำรงตำแหน่ง

ต่าง ๆ มีความรู้ความเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบที่มีอยู่ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการจัดบุคลากรเข้าทำงานตรงตามหน้าที่ จึงถือว่าเป็นการเริ่มต้นของการพัฒนางาน พัฒนางองค์กรได้เป็นอย่างดี

สุริย์พร ระดมกิจ (2542 : 20) กล่าวว่า การจัดบุคลากรให้ตรงตามหน้าที่เป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนการสอน การตัดสินใจด้วยความรอบคอบเหมาะสมและผู้ปฏิบัติมีความพึงพอใจในหน้าที่ที่รับผิดชอบย่อมก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

จากความหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การจัดบุคลากรให้ตรงตามหน้าที่ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบโดยจะต้องพิจารณาถึงความรู้ ความสามารถ ความถนัด อารมณ์ และนิสัยใจคอ ดังนั้นในการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนจะประกอบไปด้วยหัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้าหน่วยงาน และครู - อาจารย์ผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียนต้องพิจารณาและแต่งตั้งให้บุคลากรดังกล่าวรับผิดชอบงานในหน้าที่ต่าง ๆ เป็นลายลักษณ์อักษรมีการระบุขอบเขตอำนาจหน้าที่ประกาศให้ทุกคนเข้าใจตรงกัน

2.1 ระดับหัวหน้าหมวดวิชาและหัวหน้าหน่วยงานวิชาการ

การจัดบุคลากรเข้าทำงานในระดับหัวหน้าหมวดวิชาและหัวหน้าหน่วยงานวิชาการนั้น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2536 : 15) เสนอหลักการที่ควรคำนึงดังต่อไปนี้

2.1.1 ผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งจะต้องเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้

2.1.2 หัวหน้าหมวดวิชาจะต้องเป็นบุคคลที่คนส่วนใหญ่ในหมวดวิชากรนั้น

รับรองและเชื่อถือจึงจำเป็นต้องสอบถามความเห็นของบุคคลทั้งหมดในหมวดวิชานั้น ๆ นำมาประกอบการตัดสินใจแต่งตั้ง

2.1.3 ในโรงเรียนขนาดใหญ่ หัวหน้าสถานศึกษาอาจจัดวางระดํารงตำแหน่งของหัวหน้าหมวดวิชาได้ แต่จะต้องตกลงเป็นที่เข้าใจเสียก่อนการประกาศใช้เป็นทางการ การกำหนดวาระดํารงตำแหน่งเป็นผลดีในการพัฒนางองค์กรและบุคลากร

2.2. ระดับครูผู้สอน

โรงเรียนควรยึดหลักต่อไปนี้

2.2.1 ผู้สอนจะต้องสอนตามความถนัดและพื้นความรู้ที่เรียนมา

2.2.2 การเลื่อนระดับผู้สอน ตามระดับนักเรียนที่เลื่อนนั้นขึ้นไป เป็นผลดีในการพัฒนาสมรรถภาพทางวิชาการผู้สอนไปด้วยในตัวและทำให้ผู้สอนรู้จักนักเรียนดียิ่งขึ้น แต่มีผลเสียในกรณีที่ผู้สอนและผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายในวิธีการเรียนและสอนของกันและกัน

2.2.3 การกำหนดรายวิชาให้สอนนั้น เพื่อแบ่งเบาภาระในการเตรียมการสอน ควรกำหนดรายวิชาทางราบมากกว่าทางตั้ง เช่น กำหนดให้สอนคณิตศาสตร์ ม. 1 ห้องละ 6 คาบต่อ

สัปดาห์ มากกว่าจะกำหนดให้ผู้สอนคนเดียวสอนคณิตศาสตร์ ม. 1 ถึง ม. 3 จำนวน 6 คาบต่อสัปดาห์

2.2.4 การกำหนดคาบสอน ตามปกติจะถือเกณฑ์ประถมศึกษาไม่เกิน 24 คาบต่อสัปดาห์ และมีมัธยมศึกษาตอนต้นไม่เกิน 20 คาบต่อสัปดาห์ แต่อัตราดังกล่าวนี้จะถือโดยเคร่งครัดไม่ได้ย่อมแล้วแต่อัตรากำลังที่โรงเรียนได้รับ และปริมาณของงานพิเศษที่มอบหมายให้แต่ละคนทำ รวมทั้งลักษณะวิชาที่สอนด้วย

สรุปได้ว่า การจัดนาบุคลากรให้ตรงตามหน้าที่เป็นสิ่งที่สำคัญต่อการเรียนการสอนมาก การตัดสินใจด้วยความรอบคอบ เหมาะสมและผู้รับปฏิบัติมีความพึงพอใจในงานในหน้าที่รับผิดชอบย่อมก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ในการจัดบุคลากรจึงต้องคำนึงถึงลักษณะงาน และคุณสมบัติของบุคลากรที่จะทำงานนั้น และการแต่งตั้งบุคลากรให้รับผิดชอบในหน้าที่ต่าง ๆ ควรออกเป็นคำสั่งจากผู้บริหาร พร้อมทั้งระบุขอบเขตอำนาจหน้าที่

3. การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

การพัฒนาบุคลากรเป็นกระบวนการที่มีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งสำหรับทุก ๆ หน่วยงาน การส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนได้เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถทำให้เกิดทักษะความชำนาญ และทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและโดยเฉพาะการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษานั้นควรมุ่งพัฒนาครู อาจารย์ ผู้ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการให้การศึกษาเป็นหลัก ทั้งนี้เพื่อให้ครูได้พัฒนาตนเองให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับการจัดการศึกษา ซึ่งมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาตามที่นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวไว้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2535 : 21) ให้ความหมายของการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน ว่าหมายถึง การเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถของการบุคลากรขณะปฏิบัติงานในหน่วยงาน โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 2 ประการคือ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมายและเพื่อให้บุคลากรนั้น ๆ มีความสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปนัดดา พรพิชเนส (2540 : 18) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากรนั้นเป็นกระบวนการที่มุ่งส่งเสริมความรู้ ความสามารถ ทักษะและทัศนคติในการทำงานให้แก่บุคคลที่ปฏิบัติงานอยู่แล้ว โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงานเป็นสำคัญ

สปีคและเฮรช (Speak and Hirsh 1988 : 21) ให้ความหมายของการพัฒนาบุคลากรไว้ว่าเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้น โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาบุคลากรในทุกด้านที่อยู่ในความรับผิดชอบ เช่น การฝึกอบรมที่จัดขึ้นในโรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ ของการให้การศึกษา

จากความหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่าการพัฒนาบุคลากรเป็นกระบวนการที่มุ่งส่งเสริมความรู้ ความสามารถ ทักษะ และความชำนาญในการทำงานให้แก่บุคคลที่ปฏิบัติงานอยู่แล้ว โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงานเป็นสำคัญ ครอบคลุมถึงการให้ความรู้หรือแนวคิดในการทำงาน การเพิ่มพูนทักษะในการทำงาน และการเพิ่มพูนคุณวุฒิของผู้ปฏิบัติงานด้วย เพื่อให้บุคลากรนั้น ๆ มีความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เคสเตอร์ (Castetter 1976 : 19) ได้กล่าวถึงความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากรไว้ว่า

1. เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ดำรงตำแหน่งในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพ

ยิ่งขึ้น

2. ช่วยพัฒนาทักษะอันจำเป็นสำหรับการทำงานของบุคคลที่ได้คัดเลือกแล้ว

3. ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาความสามารถของตนเองยิ่งขึ้น

นอกจากการกล่าวถึงความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากรแล้ว

เคสเตอร์ (Castetter 1976 :19) ยังได้แบ่งกระบวนการพัฒนาบุคลากรไว้ 4 ขั้นตอน

ดังนี้

1. การกำหนดแผนงาน จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบที่เป็นโครงสร้างชัดเจน ดังนี้

1.1 กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาบุคลากรให้ชัดเจน

1.2 กำหนดความต้องการของหน่วยงานและของบุคลากร

1.3 กำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาบุคลากร

1.4 ทำหน้าที่รับผิดชอบของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

2. การบริหารแผน จะต้องคำนึงถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

2.1 คัดเลือกผู้เข้ารับการพัฒนา

2.2 พัฒนาผู้ให้การฝึกอบรม

2.3 สร้างหลักสูตร และการกำหนดเนื้อหาเพื่อการฝึกอบรม

2.4 จัดสรรงบประมาณ

2.5 เลือกวิธีและสื่อในการฝึกอบรม

2.6 กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

3. การดำเนินการตามแผน

4. การประเมินผลการพัฒนาบุคลากร พิจารณาจากการปฏิบัติงาน ผลที่เกิดขึ้นแก่ผู้รับการฝึกอบรม และผลที่เกิดขึ้นแก่โรงเรียน

เมื่อพิจารณาแล้ว กระบวนการพัฒนาบุคลากรที่กล่าวมาข้างต้นนั้น สอดคล้องกับแนวคิดของ ลูเนนเบิร์กและออร์นสไตน์ (Lunenberg and Ornstein 1996 : 19) ซึ่งได้เสนอขั้นตอนการพัฒนาบุคลากร ดังนี้

1. การประเมินความต้องการจำเป็น คือ การวิเคราะห์ถึงความต้องการจำเป็นขององค์กรทั้งในปัจจุบันและอนาคต ความต้องการจำเป็นของงานหรือตำแหน่ง ความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล ซึ่งในส่วนนี้จะทำให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ เกณฑ์ สำหรับการพัฒนา และเกณฑ์ สำหรับการประเมินโครงการฝึกอบรม

2. การดำเนินการฝึกอบรม การเลือกเทคนิคการฝึกอบรมต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมและการพัฒนาบุคลากร

3. การประเมินซึ่งทำได้ 4 ระยะคือ ประเมินก่อนการฝึกอบรม การพัฒนาระหว่างการฝึกอบรมการพัฒนาหลังการฝึกอบรมและการพัฒนาทันทีหลังจากการทำงานในระยะเวลาหนึ่ง

ด้านกิจกรรมในการพัฒนาบุคลากร กรมสามัญศึกษา (2533 : 20) ได้เสนอกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการไว้ ดังนี้

1. จัดให้มีการนิเทศภายใน
2. จัดหา จัดทำเอกสารความรู้ทางวิชาการ
3. จัดการฝึกอบรมครูผู้สอน
4. จัดการประชุมสัมมนาทางวิชาการ
5. ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาต่อหรือศึกษาดูงาน
6. ส่งเสริมให้ครูผลิตเอกสารทางวิชาการ
7. ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษา ค้นคว้า วิจัย
8. ปฐมนิเทศครูใหม่ ครูบรรจุใหม่
9. ประชุมครูประจำเดือน
10. ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานสอนของครูทุกระยะ

สรุปได้ว่า การพัฒนาบุคลากรภายในโรงเรียนเป็นกระบวนการของการพัฒนาที่มุ่งส่งเสริมความรู้ ความสามารถทักษะต่าง ๆ ของบุคลากรในโรงเรียนโดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นการส่งเสริม พัฒนา และปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรเป็นสำคัญ

4. การจัดสื่อการเรียนการสอน

ปัจจุบันสื่อการเรียนการสอนมีความจำเป็นในการถ่ายทอดความรู้ ทำให้การเรียนการสอนระหว่างครูกับนักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาวิชามากขึ้น และผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้รวดเร็ว เข้าใจง่าย ประหยัดเวลา แต่ปัจจุบันสื่อมีมากมายหลายประเภท ครูผู้สอนต้องเลือกใช้ให้เหมาะสม

กับสภาพความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างแท้จริง นักวิชาการได้ให้ความหมายของการจัดสื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

วาสนา ชาวหา (2533 : 8) กล่าวว่า สื่อการสอน หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่เป็นตัวกลาง หรือพาหนะนำความรู้ไปสู่ผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เป็นอย่างดี

กนก จันทร์ขจร (2535 : 138) กล่าวว่า การจัดการศึกษาในปัจจุบันเน้นเรื่องสื่อการเรียนการสอนคือ เน้นจากการปฏิบัติจริงโดยเน้นทักษะกระบวนการเพื่อให้ได้รูปประสบการณ์จริงให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาตนเอง โดยมีครู – อาจารย์เป็นผู้วางแผนให้นักเรียนได้เรียนด้วยกิจกรรม

เรณู คุรุไทย (2542 : 20) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนเป็นวัสดุอุปกรณ์ หรือการใช้เทคนิคของครูผู้สอนเพื่อประกอบการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจในสิ่งที่เรียนได้ง่ายขึ้น ในการเลือกใช้สื่อจะต้องเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและวัยของผู้เรียน

บุษราคัม จรรย์นาญย์ (2544 : 25) กล่าวว่า สื่อการสอนนับว่ามีบทบาทสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่ผู้สอนใช้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจในสิ่งที่เรียนง่ายยิ่งขึ้น ซึ่งในการเลือกใช้สื่อจะต้องให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา สภาพตามความต้องการของผู้เรียน

จากความหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอนเป็นวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้สอนในการถ่ายทอดความรู้ ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์ และสิ่งที่ดีต้องเหมาะสมกับเนื้อหาและความต้องการของผู้เรียน

สื่อการเรียนการสอนมีมากมายหลายประการ สำหรับประเภทของสื่อการเรียนการสอนนั้นได้มีผู้กล่าวไว้ดังนี้

ดนัย ไชยโยธา (2534 : 25) แบ่งประเภทสื่อการเรียนการสอน ดังนี้

1. เครื่องมือหรืออุปกรณ์ ได้แก่ สื่อใหญ่ ประกอบด้วยกลไฟฟ้า เช่น เครื่องฉายภาพยนต์ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องรับโทรทัศน์ วิทยุ กระดานดำ เป็นต้น สื่อประเภทนี้อาศัยความรู้ในแบบต่าง ๆ มาป้อนผ่านเครื่องไปสู่ผู้เรียน เช่น เครื่องฉายภาพยนต์ต้องการฟิล์มภาพยนต์ เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ต้องการรายงาน เครื่องสอนต้องการบทเรียน เป็นต้น

2. วัสดุ ได้แก่ สื่อเล็ก ๆ บางอย่างต้องอาศัยสื่อใหญ่สำหรับนำเสนอ เช่น ฟิล์มภาพยนต์ แผ่นสไลด์ ม้วนเทปบันทึกเสียง รายการวิทยุ เป็นต้น สื่อเล็กบางชนิดเป็นสื่อของมัน โดยเอกเทศ เช่น หนังสือเรียน นุ่นจำลอง แผนที่ แผนภูมิ ลูกโลก รูปภาพ แผ่นป้ายนิเทศ แผ่นป้ายลาลี บัตรคำ ชุดการสอน

3. เทคนิควิธีการ ได้แก่ สื่อการสอนที่มีลักษณะเป็นกิจกรรม เช่น เทคนิคการเลียนแบบ การแสดงการละเล่นละครและหุ่น การสาธิตกรรมวิธี การพาผู้เรียนศึกษานอกสถานที่ การจัดนิทรรศการและรวมแม่กระทั่งเทคนิคในการเสนอบทเรียนด้วยสื่อประเภทเครื่องมือและวัสดุแก่ผู้เรียน

4.1 การจัดหาสื่อการเรียนการสอน

ในเรื่องเกี่ยวกับการจัดหาสื่อการเรียนการสอนนั้น ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 72) ได้เสนอวิธีการจัดหาสื่อการเรียนการสอนไว้ 4 วิธีคือ

4.1.1 การผลิตสื่อการสอนมีหลักว่าสื่อการสอนใดที่สามารถผลิตเองได้ โดยไม่เก้นขีดความสามารถ ควรได้รับการผลิตมากกว่าการซื้อหา เพราะเป็นการประหยัดงบประมาณและสามารถสนองความต้องการของผู้ใช้

4.1.2 การจัดซื้อ หลักในการจัดซื้อ พิจารณาความสำคัญของสื่อการสอนว่าเป็นประโยชน์และถูกนำไปใช้เสมอ ด้วยเหตุนี้จึงควรมีการประเมินคุณค่าของสื่อการสอนก่อนจัดซื้อ โดยพิจารณาจากความสม่ำเสมอในการใช้งาน ความคงทน ความสะดวกในการใช้ ความกระตือรือร้นคุณภาพของเครื่องมือ การออกแบบ ความปลอดภัย ตลอดจนราคาและการบริการซ่อมแซมเมื่อเกิดการชำรุด

4.1.3 การขอยืม การขอยืมเป็นการจัดหาสื่อการสอนเพื่อให้มีการใช้เป็นครั้งคราว มักจะใช้เมื่อไม่มีสื่อการสอนนั้นจำหน่ายในท้องตลาด หายาก หรือจัดซื้อต้องใช้ราคาแพงมาก ยังขาดงบประมาณ ด้วยเหตุนี้งานสื่อการสอนควรมีรายการหน่วยงานที่สามารถขอยืมสื่อการสอนนั้นได้

4.1.4 การขอบริจาคเป็นวิธีการในการได้สื่อการสอน แต่ขึ้นอยู่กับโอกาสและเวลารวมทั้งแหล่งที่จะขอบริจาค อาจจะขอในรูปแบบประมาณเพื่อจัดซื้อก็ได้

4.2 การผลิตสื่อการเรียนการสอน

สำหรับการสร้างสื่อการเรียนการสอนนั้น ดนัย ไชยโยธา (2534 : 25) เสนอแนะไว้ว่า หลักการสร้างสื่อการเรียนขึ้นใช้เองนั้น ควรคำนึงถึงวัสดุที่หาง่ายในท้องถิ่น หาง่ายและควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

4.2.1 ประโยชน์ คือ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีและคุ้มค่ากับการลงทุน

4.2.2 ประหยัด ราคาถูกนั้น คือ ประหยัดเงิน ประหยัดเวลา ประหยัดแรงงาน และ
แข็งแรงทนทาน

4.2.3 ประยุกต์ คือ นำไปใช้ได้หลายเนื้อหา ใช้ได้ตรงจุดประสงค์การเรียนรู้

4.2.4 ประณีต คือ มีความเรียบร้อย สวยงาม ได้รับความสนใจ

4.3 การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนนั้นแม้จะมีประโยชน์มากมาย แต่หากขาดความรู้ในการเลือกใช้แล้ว อาจจะทำให้ได้รับประโยชน์ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน เกี่ยวกับการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน นั้นได้มีผู้กล่าวไว้ดังนี้

ดนัย ไชยโยธา (2534 : 26) เสนอหลักเกณฑ์ในการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

4.3.1 เลือกสื่อที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนการสอน และพยายามเลือกสื่อที่ส่งให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างจริงจัง เพื่อให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปสู่จุดประสงค์ที่ต้องการ

4.3.2 เลือกสื่อที่จะช่วยเร้าให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ มีการตอบสนองและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่คาดหวัง

4.3.3 เลือกสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความสามารถเดิมของแต่ละคน การเลือกสื่อจำเป็นต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย

4.3.4 เลือกสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่พอจะหาได้ คำนึงถึงความสะดวกสบายในการนำมาด้วยและไม่จำเป็นต้องใช้สื่อที่มีราคาแพงเสมอไป

4.3.5 เครื่องมือและเครื่องอำนวยความสะดวกนั้น ต้องสอดคล้องกับวัย ความสนใจและความสามารถที่มีอยู่ต่าง ๆ ของผู้เรียน เหมาะกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในหัวข้อที่เรียน เหมาะกับประสบการณ์ที่เลือกแล้ว เลือกจากสิ่งที่มีอยู่และเหมาะกับเครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวก

4.3.6 ควรจะได้ศึกษาคุณสมบัติ หน้าที่ และประโยชน์ของสื่อเป็นอย่างดี ๆ ไป เพื่อความสะดวกในการใช้

4.4 การจัดบริการสื่อการเรียนการสอน

การจัดและการบริการสื่อการเรียนการสอนแก่ครูนั้น ถือได้ว่าเป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะจัดบริการให้แก่ครู เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุตามจุดหมาย

สมบุญ สงวนญาติ (2534 : 29) เสนอหลักการจัดและบริการสื่อการเรียนการสอนว่าควรมีลักษณะดังนี้

4.4.1 การให้บริการต้องสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน หรือสถาบัน

4.4.2 มีความคล่องตัวในการให้บริการโดยมีระบบการควบคุม ตรวจสอบ และติดตาม เพื่อไม่ให้เกิดการสูญหาย

4.4.3 มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้พร้อมเพียง

4.4.4 มีสื่อการเรียนการสอนประเภทต่าง ๆ ครบ และมีจำนวนเพียงพอ

4.4.5 มีการวางแผนระยะยาวเพื่อเตรียมงบประมาณ และเตรียมสิ่งที่ให้บริการ เพื่อไม่ให้เกิดความขัดข้องและเป็นไปตามความต้องการของผู้ใช้บริการ

สมบูรณ์ สงวนญาติ (2534 : 29) ยังได้เสนอรูปแบบการให้บริการสื่อการเรียนการสอน ไว้ดังนี้

1. จัดสถานที่สำหรับใช้ไว้เป็นแหล่งกลาง โดยจัดเครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวกไว้ให้พร้อมเพียง ผู้ใช้เพียงแต่มาบอกให้ทราบล่วงหน้า วิธีนี้เหมาะสำหรับการใช้เครื่องมือที่ค่อนข้าง ยุ่งยากเคลื่อนย้ายไม่สะดวก เช่น การใช้เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายสไลด์ฟิล์มสตริฟ เครื่องเทปบันทึกภาพ เป็นต้น โดยมีแบบฟอร์มให้ผู้ใช้บริการมาจองล่วงหน้า

2. ให้ผู้สอนไปใช้ตามห้องเรียน โดยกำหนดระเบียบการยืมที่รัดกุม มีแบบฟอร์มการยืม ระบุหมายเลขทะเบียนของสื่อการสอน วันยืม สถานที่ใช้และวันส่งคืน พร้อมทั้งชื่อและลายเซ็นผู้ยืม

4.5 การเก็บรักษาสื่อการสอน

เพื่อให้สื่อการสอนที่จัดหาหรือผลิตขึ้นมา มีอายุการใช้งานนานขึ้น คำนึงค่ากับการลงทุน และสะดวกรวดเร็วในการนำไปใช้ ควรจะได้มีการจัดเก็บให้เป็นระบบระเบียบ (วนิดา นิยมเสมอ) จึงประสิทธิ์ 2532 : 30) ได้ให้หลักการซึ่งสรุปได้ดังนี้

4.5.1 ความจุใจต่อการใช้งาน ต้องจัดให้ดูสวยงามเป็นระเบียบ ตู้และชั้นสำหรับวางของควรออกแบบให้สวยงามและเหมาะสมกับประเภทของสื่อ นั้น ๆ และเหมาะสมต่อการใช้งาน

4.5.2 ความสะดวกรวดเร็วในการใช้งาน รวมทั้งความสะดวกในการเคลื่อนย้าย ควรเก็บสื่อแต่ละประเภทใส่ตู้หรือชั้นให้เรียบร้อย อาจเก็บตามชนิด ประเภท หรือรูปแบบ และขนาดของสื่อ

4.5.3 ความปลอดภัยในทุก ๆ ด้าน เช่น ความปลอดภัยจากการเคลื่อนย้าย การโจรกรรม จากความร้อน ความชื้น ฝุ่นละออง จากสารเคมี เป็นต้น

สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอนนั้น นับได้ว่า เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนที่จะขาดเสียมิได้การจัดสื่อการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องมีการดำเนินการอย่างเป็นระเบียบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมากที่สุด

5. การจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน

งานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการจัดการเรื่องการเรียนการสอนโดยตรง และถือเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษาในสถานศึกษา แต่งานวิชาการเพียงด้านเดียวไม่สามารถทำให้การเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ จำเป็นต้อง

อาศัยการสนับสนุนจากงานฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียนให้เข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนการเรียนการสอนมากขึ้น ซึ่งนักวิชาการให้ความหมายไว้ดังนี้

อำภา บุญช่วย (2533 : 32) การจัดบรรยากาศในการเรียนที่ดีมีอิทธิพลในการหล่อหลอมพฤติกรรมและทัศนคติ ค่านิยม สติปัญญาของนักเรียนได้อย่างมาก

ปนัดดา พรพิชมเนส (2540 : 34) การสนับสนุนการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินการให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน หรือส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการให้ดำเนินไปได้อย่างราบรื่นและบรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา

จากความหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การสนับสนุนการเรียนการสอนเป็นการส่งเสริมงานวิชาการ โดยสร้างบรรยากาศในโรงเรียนเพื่อส่งผลต่อการเรียนการสอนของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ได้อย่างราบรื่นและบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2534 : 39) ได้เสนอแนวคิดและแนวทางในการสนับสนุนงานวิชาการ ซึ่งเกี่ยวกับงานปกครอง งานบริการ งานธุรการ ไว้ดังนี้

1. การสนับสนุนงานวิชาการโดยงานปกครอง

1.1 จัดระบบ ดูแล กำกับ ติดตาม การประพฤติปฏิบัติของนักเรียนในการเรียนที่ไม่มีครูผู้สอนดูแลอย่างใกล้ชิด

1.2 จัดระบบป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่อการเรียนในคาบเรียนวิชาเลือกและกิจกรรมอิสระ ร่วมกับงานแนะแนว และครูที่ปรึกษา

1.3 วางแผนร่วมกับงานวิชาการในการดำเนินการจัดกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ กิจกรรมอิสระและกิจกรรมแนะแนว

1.4 ประสานงานเพื่อการติดตามดูแลให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปด้วยความราบรื่น วางแผนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ในบทเรียนและในโอกาสอันควร

2. การสนับสนุนงานวิชาการโดยงานบริการ

2.1 งานอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม วางแผนการจัดและใช้อาคารสถานที่ร่วมกับงานวิชาการ งานปกครอง และ งานธุรการ จัดระบบดูแลรักษาอาคารสถานที่ให้อยู่ในสถานที่พร้อมจะใช้ได้เสมอ ขอยืม ขอใช้อาคารสถานที่นอกโรงเรียน เพื่อให้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน และการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ก็นับได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญต่อการบริหาร หรือการดำเนินงานวิชาการให้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับที่ อำภา บุญช่วย (2533 : 38) กล่าวว่า การจัดบรรยากาศในโรงเรียนที่ดีมีอิทธิพลในการหล่อหลอมพฤติกรรม ทัศนคติ ค่านิยม สติปัญญาของนักเรียนได้อย่างมากมาย ทั้งบรรยากาศในห้องเรียนและนอกห้องเรียน และ

กิติมา ปรีดีติลล (2532 : 46) กล่าวว่า อาคารสถานที่ของโรงเรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 งานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ดำเนินการให้ครูอาจารย์ทุกคนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ เห็นความสำคัญว่างานแนะแนวเป็นหัวใจของการให้หลักสูตรฉบับปรับปรุง จัดระบบประสานงานการให้บริการแนะแนวที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถเลือกเรียนรายวิชาเลือก และปฏิบัติกิจกรรมอิสระได้ตามความถนัดและความสนใจ ดำเนินการให้มีการแนะแนวและประสานงานการแนะแนวระหว่างงานแนะแนวกับครูอาจารย์ เพื่อให้การแนะแนวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 การจัดบริการห้องสมุด หลักสูตรฉบับปรับปรุงใหม่เน้นเรื่องให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมาก ไม่ใช่เรียนจากครูอย่างเดียว ครูเป็นผู้ชี้แนะแนวทางการศึกษา ดังนั้นห้องสมุดโรงเรียนจะต้องดำเนินการให้มีห้องสมุดโรงเรียนที่สมบูรณ์แบบ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อครูและนักเรียน กล่าวคือมีบริการและกิจกรรมที่สร้างนิสัยรักการอ่าน การเรียนรู้อันเป็นประตูสู่ความสำเร็จในการเรียนที่สมบูรณ์แบบ

2.4 การสนับสนุนงานวิชาการโดยงานธุรการ งานธุรการเกี่ยวข้องกับงานวิชาการส่วนใหญ่ ได้แก่ การบริการจัดหา จัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน เนื่องจากหลักสูตรฉบับปรับปรุง มีรายวิชาเลือกกว้างกว่าหลักสูตรเดิมและเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นทักษะกระบวนการ ความต้องการใช้วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน จึงมีปริมาณมากและหลากหลายกว่าเดิม งานธุรการจึงจำเป็นต้องจัดระบบบริการให้เป็นไปอย่างรวดเร็วทั่วถึงและถูกต้อง รวมทั้งพัฒนาบุคลากรในงานธุรการให้พร้อมบริการ

สรุปได้ว่า งานวิชาการเพียงด้านเดียวไม่สามารถที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้จำเป็นต้องอาศัยการสนับสนุนจากงานฝ่ายปกครองฝ่ายบริการ และฝ่ายธุรการในโรงเรียนให้เข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนการเรียนการสอนมากขึ้น และการจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนนั้นเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่จะดำเนินการให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน หรือส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการให้ดำเนินไปอย่างราบรื่น และบรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา

6. การจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งของการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียน หรืออาจกล่าวได้ว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นหัวใจของงานวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมานั้น เมื่อพิจารณาแล้วล้วนมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดหรือส่งเสริมการจัดการเรียน การสอนทั้งสิ้น ดังนั้นในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะการเตรียมการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน การสอน ช่อมเสริม การติดตามประเมินผลการสอนของครู และการจัดตารางสอน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 45) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อ การสอน การจัดกิจกรรมระหว่างสอน และการทดสอบ

มาลินี จุฑะรพ (2539 : 29) กล่าวว่า การเรียนการสอนมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ถ้าผู้เรียนมีคุณภาพจะตั้งใจเรียนดีและผู้สอนมีคุณภาพจะดำเนินการสอนได้ผลดีด้วย ผลที่ตามมา คือ ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้มีการศึกษา

จากความหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการเรียน การสอนระหว่างผู้เรียนและผู้สอน โดยมุ่งหวังว่าการสอนที่มีประสิทธิภาพย่อมส่งผลให้ผู้เรียนมี ประสิทธิภาพตามไปด้วย โดยใช้สื่อการสอนและกิจกรรมระหว่างสอน

6.1 การเตรียมการสอน

การเตรียมการสอนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง การเตรียมการสอนทำให้การ สอนของครูเป็นไปอย่างราบรื่นทำให้ครูเกิดความมั่นใจ โดยมีผู้กล่าวถึงการเตรียมการสอนหรือการ วางแผนการสอนไว้ดังนี้

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 50) ให้ความเห็นว่า การวางแผนการสอนเป็นการ เตรียมการสอนวิชาใดวิชาหนึ่งล่วงหน้า โดยวิเคราะห์หลักสูตรและเอกสารหลักสูตรต่าง ๆ แล้วนำ มาสร้างเป็นกำหนดการสอนและแผนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ใน หลักสูตร

ปนัดดา พรพิชมเนต (2540 : 31) กล่าวว่า การเตรียมการสอนหรือการวางแผน การสอนนั้น ครอบคลุมถึงเรื่องการทำกำหนดการสอน และการทำแผนการสอน หรือบันทึกการสอน นั้นเอง ดังนั้นการเตรียมการสอนนั้น จะขอกกล่าวถึงเฉพาะเรื่องการทำกำหนดการสอนและการทำ บันทึกการสอนเท่านั้น

การเตรียมการสอนนั้นเป็นการวางแผนการสอน แนวการสอน หรือโครงการสอน โดยวิเคราะห์จากหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้

6.2 กิจกรรมการเรียนการสอน

นอกจากการเตรียมการสอนแล้ว สิ่งสำคัญยิ่งในการที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายได้นั้น คือ กิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสำหรับเรื่องนี้มีนักวิชาการกล่าวถึงไว้ดังนี้

ทัศนีย์ ศุภเมธา (2533 : 32) กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่กระทำขึ้นเพื่อให้การเรียนการสอนในครั้งนั้น ๆ ได้ผลดีการสอนของครูเป็นไปอย่างมีความหมาย นักเรียนได้ทั้งความรู้และความสนุกสนานเพลิดเพลิน

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2537 : 56) กล่าวถึง รูปแบบของกิจกรรมการเรียนการสอนว่า แบ่งเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ กิจกรรมที่ยึดครูเป็นศูนย์กลางของการปฏิบัติกิจกรรม ครูมีบทบาทในการสอนมากกว่านักเรียน และกิจกรรมที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นกิจกรรมที่ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนอย่างแท้จริง

ปนัดดา พรพิฆเนส (2540 : 34) กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือระหว่างผู้สอนและผู้เรียน เพื่อให้การสอนบรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

กิจกรรมการเรียนการสอนคือ สภาพการณ์ของการจัดกิจกรรมระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียน โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการสอนจะบรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2537 : 56) กล่าวถึง รูปแบบของกิจกรรมการเรียนการสอนว่า แบ่งเป็น 2 รูปแบบดังนี้

1. กิจกรรมที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง เป็นกิจกรรมที่ครูเป็นศูนย์กลางของการปฏิบัติกิจกรรมครูเป็นผู้มีบทบาทในการสอนมากกว่านักเรียน โดยเริ่มจากครูเป็นผู้วางแผนการเรียนการสอน เป็นผู้นำในขณะปฏิบัติกิจกรรม เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ การเรียนการสอนในชั้นเรียนจึงมีลักษณะเป็นการสื่อสารทางเดียว นักเรียนเป็นผู้รับความรู้ กิจกรรมที่ครูใช้ เช่น การบรรยาย การสาธิต การถามตอบ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าครูจะเป็นแกนกลางของการจัดกิจกรรม แต่นักเรียนก็ยังมีโอกาสร่วมกิจกรรมภายใต้การนำของครู

2. กิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นกิจกรรมที่ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนอย่างแท้จริง คือ เป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ส่วนครูจะเป็นผู้ประสานงานให้คำแนะนำ ช่วยแก้ปัญหาเมื่อนักเรียนต้องการกระตุ้นให้นักเรียนทำกิจกรรมและเป็นผู้สรุปประเด็นสำคัญ การเรียนการสอนดำเนินไปโดยอาศัยการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน เช่น การอภิปราย การทำกิจกรรมกลุ่ม การทดลอง การประดิษฐ์ การแสดงบทบาทสมมุติ

เป็นต้น และกิจกรรมการเรียนการสอนนี้ ยังแยกย่อยได้อีก 2 ประเภท คือ กิจกรรมที่ยึดกลุ่มเป็นศูนย์กลาง เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสทำงานเป็นกลุ่ม รู้จักกลไกการทำงานร่วมกัน และกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้น และส่งเสริมความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน โดยให้นักเรียนพัฒนาความสามารถของตนเอง

กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นวิธีทางหนึ่ง ที่จะนำผู้เรียนไปสู่จุดหมายของการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ ดังนั้นก่อนที่ผู้สอนจะกำหนดกิจกรรมใด ๆ จะต้องคำนึงถึงเงื่อนไขบางประการในการกำหนดกิจกรรมเสียก่อน เพื่อให้กิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดขึ้นเป็นกิจกรรมที่มีคุณค่าและเหมาะสมที่สุดสำหรับผู้เรียน

6.3 การสอนซ่อมเสริม

การสอนซ่อมเสริมเป็นการสอนพิเศษนอกเหนือจากการสอนตามแผนการสอนปกติ มุ่งที่จะสร้างนักเรียนให้มีความเจริญงอกงามตามความแตกต่างของแต่ละบุคคล โดยการช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้าและส่งเสริมนักเรียนที่เรียนดี ดังนั้น ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 47) จึงได้แบ่งการสอนซ่อมเสริม ออกเป็น 4 ประเภท คือ

6.3.1 การสอนเสริมก่อนการเรียนการสอนเป็นการปรับพื้นฐานความรู้ของนักเรียนก่อนจะเข้าสู่หลักสูตร

6.3.2 สอนซ่อมเสริมในขณะที่ทำการสอน เป็นการพบข้อบกพร่องของนักเรียนที่ไม่เข้าใจบทเรียนบางคนจึงทำการสอนซ่อมเสริม เพื่อจะได้ติดตามการเรียนรู้ต่อไปได้ทันและเข้าใจเนื้อหาวิชาที่สอน

6.3.3 สอนซ่อมเสริมรายวิชาเพื่อสอบแก้ตัว เมื่อมีการวัดผลในวิชาแล้วปรากฏว่าไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด มีจุดประสงค์บางจุดประสงค์ที่ไม่ผ่าน จึงจำเป็นต้องสอนซ่อมเสริมเพื่อจะได้สอบแก้ตัวใหม่

6.3.4 สอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่ฉลาดและเรียนเร็ว นักเรียนบางคนมีสติปัญญาสูง ควรสอนซ่อมเสริมเพื่อทำให้ไม่เกิดความเบื่อหน่ายในชั้นเรียน

6.4 การประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครู

การจัดการเรียนการสอนของครูนั้น หากดำเนินไปเรื่อย ๆ โดยไม่มีการประเมินครูจะไม่ทราบว่าตนเองมีจุดเด่นที่ควรดำรงไว้ จุดด้อยที่ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร ทำให้ไม่เกิดการพัฒนาตนเอง ดังนั้น เพื่อเป็นการพัฒนาการเรียนการสอน ควรจะได้มีการประเมินผลการสอนของครู

สำหรับความหมายของการประเมินผลการสอนนั้น (ปนัดดา พรพิณเนส 2540 : 40) กล่าวว่า การประเมินผลการสอนนั้นมีความสำคัญและมีประโยชน์อย่างยิ่ง เนื่องจากสามารถ

ทำให้ครูพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

นอกจากนี้ ยังได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการประเมินผลไว้ดังนี้

6.4.1 การประเมินผลเพื่อปรับปรุง การประเมินผลในแนวนี้นี้มุ่งที่จะหาข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการสอนของครู ข้อมูลที่ได้จะเป็นกระจกเงาให้ครูมองดูวิธีการสอนของตนได้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่าตัวเองสอนเป็นอย่างไร ควรจะปรับปรุงแก้ไขส่วนไหนจึงจะทำให้การสอนของเรามีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น สิ่งสำคัญที่จะต้องทำการประเมินเพื่อให้ได้ผลมาปรับปรุงการสอน คือ เนื้อหาที่ใช้สอน วิธีการสอน บุคลิกภาพของผู้สอน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน อุปกรณ์ และเครื่องมือประกอบการสอน กิจกรรมและงานที่ให้ผู้เรียนทำ และวิธีการประเมินผลการเรียนรู้

6.4.2 การประเมินผลเพื่อประกอบการพิจารณาความดีความชอบ การประเมินผลในด้านนี้เป็นการประเมินผล เพื่อให้ผู้บริหารนำผลมาใช้ในการประกอบการพิจารณาเพื่อเลื่อนเงินเดือน โดยพิจารณาประกอบกับงานด้านอื่น ๆ ด้วย โดยหากพิจารณาว่างานสอนเป็นงานที่สำคัญอย่างหนึ่งของครู ครูที่สอนดีก็ควรได้รับรางวัลหรือผลตอบแทนที่ดีกว่า การที่จะรู้ว่าใครสอนดีกว่าหรือด้อยกว่าได้ ต้องอาศัยการประเมินผลการสอนเป็นหลักสำคัญ แต่การประเมินผลเพื่อนำผลมาใช้ในการพิจารณาความดีความชอบนั้น ผู้บริหารจะต้องกระทำด้วยความรอบคอบ ถี่ถ้วน มีความยุติธรรม เพราะผลการประเมินจะเกี่ยวข้องกับชีวิตของครูผู้สอนอย่างแท้จริง

6.4.3 การประเมินผลเพื่อการค้นคว้าวิจัยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนโดยตรง ผลจากการประเมินจะนำมาใช้ในการหาประสิทธิภาพการสอน หารูปแบบการสอนที่ดี รวมทั้งติดตามให้การดำเนินการสอนเป็นไปตามที่ตั้งจุดมุ่งหมายไว้ ซึ่งการประเมินเพื่อการค้นคว้าวิจัยนี้ อาจเริ่มต้นจากการพิจารณาว่า การสอนที่ดีเป็นอย่างไรและอะไรเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการสอนที่ดี รวมทั้งการค้นหาคำว่า การสอนที่มีประสิทธิภาพนั้นจะเกิดขึ้นได้อย่างไร มีวิธีการและขั้นตอนอย่างไรบ้าง เป็นต้น ผลจากการประเมินจะเป็นแนวทางให้ครูได้ศึกษารูปแบบการสอนที่มีประสิทธิภาพ เพื่อนำมาเป็นแนวทางปรับปรุงการสอนของตนเองต่อไป

สำหรับแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมินผลนั้น เตือนใจ เกตุษา (2535 : 67) กล่าวถึงไว้สรุปได้ดังนี้

1. ผู้เรียนเป็นผู้ประเมิน
2. ผู้สอนประเมินตนเอง
3. เพื่อนร่วมงานเป็นผู้ประเมิน
4. ผู้บริหารเป็นผู้ประเมิน
5. ประเมินผลจากการเรียนของผู้เรียน

นอกจากนี้ ยังได้กล่าวถึงเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินว่ามีหลายชนิด คือ แบบสอบถาม แบบบันทึกเสียง วัสดุทัศน การสัมภาษณ์ การประเมินผลการสอนนั้นเป็นการตรวจสอบคุณภาพการเรียนการสอน ว่าสิ่งใดที่ดียอยู่แล้ว สิ่งใดที่ไม่ดี และนำผลการตรวจสอบไปปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น เพื่อทำให้เกิดประสิทธิภาพการสอนที่ดียิ่งขึ้น

6.5 การจัดตารางสอน

การจัดตารางสอนเป็นการจัดตารางกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในระยะหนึ่งสัปดาห์ โดยกิจกรรมที่กำหนดนั้นจะต้องสัมพันธ์กับเวลา หลักสูตร หลักการพัฒนาผู้เรียน กรมวิชาการ (2535 : 73) ได้เสนอแนะหลักการจัดตารางสอนไว้ดังนี้

6.5.1 การจัดตารางสอน ไม่ควรใช้ช่วงเวลาเท่ากันหมด เพราะครูจะต้องใช้เทคนิควิธีสอนหลาย ๆ แบบตามความเหมาะสมและต้องฝึกกระบวนการ ต้องศึกษากำหนดการสอนในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งต้องมีการสอนหลายเรื่องจากกลุ่มประสบการณ์ให้มีการเรียนการสอนที่ต้องเชื่อมโยงกัน และสัมพันธ์กันให้เหมือนกับชีวิตจริง

6.5.2 จัดช่วงเวลาเรียนให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน และจิตวิทยาของเด็กระดับประถมศึกษา ซึ่งมีช่วงเวลาประมาณ 20 นาที

6.5.3 จัดช่วงเวลาให้มีโอกาสฝึกทักษะหลาย ๆ ช่วงและฝึกบ่อย ๆ จะช่วยให้การฝึกทักษะพัฒนาอย่างรวดเร็ว

6.5.4 กำหนดวันปิด - เปิดภาคเรียนหนึ่ง ๆ ไม่นับวันหยุด ให้มีเวลาเรียนตลอดปี 200 วัน แล้วศึกษาว่าแต่ละกลุ่มประสบการณ์มีเรื่องอะไรที่ต้องเรียนบ้างในแต่ละสัปดาห์ แล้วจัดให้เรื่องที่เรียนสัมพันธ์กัน

6.5.5 จัดช่วงเวลาเรียนมากน้อยตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงกระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตรฉบับปรับปรุง เพื่อเสริมสร้างลักษณะนิสัย และกระบวนการเรียนรู้

6.5.6 การสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย ควรสอนตามลำดับแผนการสอน เพราะต้องฝึกตามขั้นตอน ส่วนการสอนกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ควรสอนให้จบเป็นเรื่องไปตามลำดับ สำหรับกลุ่มประสบการณ์อื่น ๆ อาจเลือกให้เหมาะสมกับความสัมพันธ์เชื่อมโยงให้เรียนก่อนหลังได้ตามความเหมาะสมของเหตุการณ์วันสำคัญต่าง ๆ ตลอดจนสภาพของท้องถิ่น

กิตติมา ปรีดีดิลก (2532 : 61) ได้ให้หลักการสำคัญในการจัดตารางสอน ดังนี้

1. จะต้องบรรจุวิชาเรียนและเวลาเรียนให้ครบตามที่หลักสูตรกำหนดให้
2. กำหนดเวลาเรียนโดยกำหนดเป็นจำนวนคาบของแต่ละวิชาในแต่ละวัน
3. กำหนดวิชาที่เรียนลงในแต่ละคาบวิชา โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของแต่ละ

4. วิชาที่ใช้ความคิดมากไม่ควรอยู่ซ้อนกันหลายคาบวิชาในวันเดียวกัน
5. วิชาที่มีการปฏิบัติมาก ๆ ควรจัดเป็น 2 คาบต่อวัน
6. ควรจัดจำนวนคาบเวลาเรียนตอนเช้าให้มากกว่าตอนบ่าย
7. การจัดวางวิชาในแต่ละคาบ / วัน ต้องสัมพันธ์กับเวลาของผู้สอน
8. ควรเฉลี่ยปริมาณชั่วโมงของผู้สอนให้เท่าเทียมกัน

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลายอย่างคือ มีการเตรียมการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน การสอนซ่อมเสริม การติดตามประเมินผล การสอนของครู และการจัดตารางสอน องค์ประกอบต่าง ๆ นี้จะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตร

7. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

การพัฒนาเด็กนั้นต้องพัฒนาทุก ๆ ด้านไปพร้อมกันทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา การเรียนการสอนในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว นั้น ไม่สามารถพัฒนาเด็กให้สมบูรณ์ทุกด้านได้ กิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือกิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นนอกเหนือจากการเรียนการสอนเพื่อช่วยเสริมสร้างพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของนักเรียน ทั้งด้านร่างกาย สังคม และสติปัญญา มีผู้ให้ทัศนะเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือกิจกรรมนักเรียนไว้ดังนี้

กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ (2531 : 455) กล่าวว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนร่วมกันจัดขึ้นนอกเวลาเรียน และนอกเหนือหลักสูตรที่โรงเรียนกำหนดให้เรียนในเวลาปกติ ด้วยความสมัครใจของนักเรียนเอง และด้วยความช่วยเหลือและเอื้ออำนวยความสะดวกของโรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้กิจกรรมแต่ละอย่างบรรลุความสำเร็จตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้

ปนัดดา พรพิณเนส (2540 : 42) กล่าวว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือกิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมทั้งหลายที่จัดนอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมสมบูรณ์ทุกด้าน

สุรีย์พร ระดมกิจ (2542 : 35) กล่าวว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นกิจกรรมของนักเรียนที่ครูจัดขึ้น เพื่อพัฒนาการของนักเรียนโดยจัดนอกเหนือจากกิจกรรมตามหลักสูตร เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้บรรลุผลยิ่งขึ้น

สตูป และคณะ (Stoops and others 1981 : 303) กล่าวว่า กิจกรรมเสริม หลักสูตรได้กลายเป็นส่วนทำให้แผนการเรียนโดยรวมของโรงเรียนสมบูรณ์ และได้รับการยอมรับว่าเป็นส่วนสำคัญของหลักสูตรการเรียนซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือ และบุคลากรที่มีความสนใจและมีทักษะเป็น

พิเศษ กิจกรรมควรส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคน มากกว่าที่จะจัดให้สำหรับนักเรียนเพียงไม่กี่คน

จากความหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นการให้ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จัดให้นักเรียนนอกเหนือไปจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยนักเรียนสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัดและความสามารถ

กิจกรรมเสริมหลักสูตรได้พัฒนาขึ้นอย่างกว้างขวาง ทั้งในด้านขอบข่ายและความสำคัญ และได้รับการพิสูจน์ว่ามีคุณค่าสำคัญต่อการศึกษา ซึ่งเป้าหมายของการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรคือ

1. การพัฒนาการเป็นผู้นำ
2. การส่งเสริมศีลธรรมในโรงเรียน
3. เป็นการฝึกขบวนการประชาธิปไตย
4. การพัฒนาสังคม
5. เป็นการพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียน

กรมวิชาการ (2535 : 3 - 9) ได้กล่าวถึง การจัดกิจกรรมไว้ในเอกสารคู่มือการจัดกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการไว้ว่าเป็นกิจกรรมที่กำหนดในโครงสร้างของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง การปฏิบัติงานร่วมกันของผู้เรียนเป็นกลุ่ม ๆ ตามความสนใจและความถนัด มีใช้กิจกรรมที่ครูจัดขึ้นเพื่อผู้เรียนในการเรียนวิชาต่าง ๆ ซึ่งผู้เรียนจะต้องเรียนและสอบให้ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด ทว่าเป็นการประกอบกิจกรรมร่วมกันโดยผู้เรียนช่วยกันคิด ช่วยกันทำ และช่วยกันแก้ปัญหาอันจะเป็นการปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีในการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย การจัดกิจกรรมที่สนใจร่วมกัน จะทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนหลายประการ เช่น

1. ได้ค้นพบความสนใจและความถนัดที่แท้จริงของตนเอง ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจในตนเอง

2. ได้ค้นพบว่าตนเหมาะสมกับบทบาทใดในกลุ่ม และยอมรับในบทบาทนั้น
3. ทำให้รักและผูกพันกับโรงเรียน รู้จักช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน
4. ฝึกนิสัยที่ดีของการอยู่ในสังคม เช่น การยอมรับผู้อื่น ความอดทน การถนอมน้ำใจกัน

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ได้กำหนดให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมภาคเรียนละ 5 คาบ ต่อสัปดาห์โดยแยกประเภทดังนี้

1. กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งแบ่งเป็น

1.1 กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี หรือยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ 1 คาบต่อสัปดาห์

1.2 กิจกรรมอื่น ๆ 1 คาบ ต่อสัปดาห์ ต่อคาบ

2. กิจกรรมแนะแนวหรือกิจกรรมแก้ปัญหา หรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค

3. กิจกรรมอิสระของผู้เรียน 2 คาบต่อสัปดาห์ ต่อภาค

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายได้กำหนดให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมดังนี้

1. กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 1 คาบ ต่อสัปดาห์ ต่อภาคการศึกษา

2. กิจกรรมแนะแนว หรือกิจกรรมแก้ปัญหา หรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ 2 คาบต่อสัปดาห์

3. กิจกรรมอิสระของผู้เรียน

7.1 จุดประสงค์การจัดกิจกรรมในโรงเรียน

กรมวิชาการ (2535 : 4) ได้กล่าวถึงจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมในโรงเรียนไว้

ดังนี้

7.1.1 เพื่อเสริมความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติมจากการเรียนวิชาต่าง ๆ

7.1.2 เพื่อให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม

ได้

7.1.3 เพื่อเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพ ลักษณะนิสัยให้มีความรับผิดชอบ มีความสามัคคี มีระเบียบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น และรู้จักใช้เวลาให้เป็นประโยชน์

7.1.4 เพื่อให้มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และความเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

7.2 แนวดำเนินการในการจัดกิจกรรม

กรมวิชาการ (2535 : 6) กล่าวว่า โรงเรียนควรจัดให้มีกิจกรรมหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกได้กว้างขวางตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียนจริง ๆ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายด้าน เช่น บุคลากร สถานที่ และงบประมาณ เป็นต้น ในการจัดระบบงานให้มีประสิทธิภาพ สิ่งสำคัญที่สุด คือ บุคลากรซึ่งจะต้องประกอบด้วยหลายฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดกิจกรรม ครูที่ปรึกษากิจกรรมและผู้เรียนซึ่งต้องร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด จึงควรมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจน

7.2.1 บทบาทและความรับผิดชอบของผู้บริหารในการจัดกิจกรรม

7.2.2 กำหนดระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการจัดกิจกรรมฯ

7.2.3 กำหนดกิจกรรมให้อยู่ในสายงานวิชาการของโรงเรียน และกำหนดให้ครูทุกคนมีหน้าที่รับผิดชอบเป็นที่ปรึกษากิจกรรมคนละอย่างน้อย 1 กิจกรรม

7.2.4 จัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมให้

7.2.5 จัดอาคาร สถานที่ที่เหมาะสมให้

7.2.6 ติดตาม ดูแลการจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ

7.2.7 ในกรณีที่มีกิจกรรมรักษาดินแดน จัดให้ครูที่ปรึกษาฝึกนักศึกษาวิชาทหารตามหลักสูตรของกรมการรักษาดินแดน

7.2.8 รายงานการจัดกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ในแต่ละภาคเรียนให้เจ้าสังกัดทราบ

7.2.9 สนับสนุนการจัดประชุมปรึกษานักเรียนหรือระหว่างครูที่ปรึกษากิจกรรม เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมให้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนด

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นอีกแนวทางหนึ่งในการพัฒนาผู้เรียนให้มีการพัฒนาการครบทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และที่สำคัญได้พัฒนาตามความถนัดและความสนใจของตัวนักเรียนเอง เพื่อให้เป็นคนที่มีความสมบูรณ์เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

8. การดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและการประเมินผลเป็นกระบวนการหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเป็นการประเมินผลการเรียนการสอนของนักเรียน ทำให้ทราบพื้นฐานความรู้และการพัฒนาการ ความก้าวหน้าของนักเรียน เป็นการตัดสินใจว่านักเรียนได้พัฒนาการเรียนรู้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด ดังที่นักวิชาการได้กล่าวไว้ ดังนี้

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 98) ให้ความเห็นว่า การวัดผล คือ กระบวนการกำหนดค่า / ตีค่า คุณสมบัติของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือของบุคคลเป็นตัวเลข โดยใช้เครื่องมือเป็นหลักในการวัด ส่วนการประเมินผลคือ กระบวนการพิจารณาตัดสินคุณค่าของวัตถุ คน สิ่งของ หรือการดำเนินงาน / กิจกรรมว่าบรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากการวัดเป็นหลัก

พร้อมพรรณ อุดมสิน (2531 : 107) กล่าวว่า การวัดผลเป็นการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนที่อยู่ในกระบวนการเรียนการสอน ข้อมูลนั้นกำหนดเป็นตัวเลขซึ่งเป็นปริมาณที่มีความหมายแทนคุณภาพหรือคุณลักษณะของสิ่งที่ต้องการวัด การประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่ต่อเนื่องจากการวัดโดยมีการตรวจสอบ ตัดสินคุณค่าได้จากการวัดอย่างมีเหตุผลด้วยกฎเกณฑ์

หรือมาตรฐาน ซึ่งในการวัดผลและการประเมินผลการเรียนนั้น เป็นประโยชน์และมีความสำคัญยิ่งในกระบวนการเรียนการสอน

พนัส หันนาคินทร์ (2529 : 112) กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผลเป็นงานขั้นสุดท้ายของกระบวนการบริหารและเป็นจุดเริ่มต้นที่จะวางแผนต่อไป โดยพิจารณาถึงการทำงานที่ผ่านมา การประเมินผลที่ดีต้องยึดจุดประสงค์ของโรงเรียนเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา และมีการปฏิบัติอยู่ตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง

จากความหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การวัดเป็นการกำหนดค่าให้กับคุณลักษณะของสิ่งใด ๆ ก็ตามออกมาเป็นตัวเลข โดยอาศัยเครื่องมือต่าง ๆ ส่วนการประเมินผลเป็นการประเมินหรือตัดสินคุณค่าของสิ่งใด ๆ ก็ตาม โดยใช้ผลจากการวัดเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

จุดมุ่งหมายของการวัดและประเมินผลมีดังนี้

1. ทราบว่านักเรียนได้บรรลุเป้าหมายของการเรียนหรือไม่ นักเรียนมีความรู้มากน้อยเพียงใด เพื่อเปรียบเทียบหรือบันทึกความเจริญงอกงามของการเรียนรู้

2. เพื่อแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอน โดยถือว่าการวัดผลเป็นองค์ประกอบหนึ่งในกระบวนการเรียนการสอน

3. เพื่อการประเมินผล การวัดทุกครั้งจะต้องมีการประเมินผลอีกครั้งเพื่อที่จะได้ทราบว่านักเรียนอยู่ในตำแหน่งใดของกลุ่ม บรรลุเป้าหมายในสิ่งที่สอนเป็นที่พอใจของผู้สอนหรือไม่

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ได้กำหนดให้มีหลักการและวิธีการประเมินผลการเรียนดังนี้

1. โรงเรียนมีหน้าที่ประเมินผล ตัดสิน และอนุมัติผลการเรียนทุกชั้น

2. ให้มีการประเมินผลการเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และเพื่อตัดสินผล

การเรียน

3. ให้หน่วยงานที่ควบคุมดูแลโรงเรียนประถมศึกษา และกรมวิชาการตรวจสอบ

มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนต่าง ๆ เป็นระยะ

สำหรับระยะในการวัดผลและประเมินผลการเรียน กาญจนา คุณารักษ์ (2535 : 123) ได้แบ่งการประเมินผลเป็น 3 ระยะด้วยกัน ได้แก่

1. การประเมินผลก่อนการเรียน เพื่อทราบความรู้พื้นฐานเดิมของนักเรียนแต่ละคนว่ามีพื้นฐานเพียงพอที่จะเริ่มต้นเรียนตามรายวิชานั้นหรือไม่ หากนักเรียนมีพื้นฐานไม่ดีพอครูจะได้สอนเพิ่มเติมแต่แรก

2. การประเมินผลระหว่างเรียน เป็นการประเมินผลตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในแต่ละรายวิชานั้น เมื่อครูสอนไประยะหนึ่งจำเป็นต้องประเมินค่านักเรียนว่ามีความสามารถตามจุด

ประสงค์นั้น ๆ หรือไม่ การประเมินผลระหว่างเรียนนี้เป็นการประเมินผลเพื่อปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอน

3. การประเมินผลหลังเรียนเป็นการประเมินผลรวมครอบคลุมจุดประสงค์ต่าง ๆ หลายจุดประสงค์ เป็นการประเมินเพื่อตัดสินความสามารถ เพื่อดูว่าตั้งแต่ต้นจนจบสิ้นสุดของการเรียนวิชานั้น ๆ ว่านักเรียนมีความสามารถตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมมากน้อยเพียงไร การประเมินผลหลังเรียนนี้เป็นการประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียนและนำมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนได้ด้วย

ส่วนวิธีการวัดและประเมินผล อาจใช้ได้หลายวิธี เช่น

1. การสังเกต
2. การสัมภาษณ์
3. การสอบถาม
4. การทดสอบ
5. ข้อมูลจากการจัดบันทึกด้วยวิธีอื่น

หลังจากการวัดและประเมินผลแล้ว กาญจนา คุณารักษ์ (2535 : 123) ยังได้กล่าวถึงการนำผลที่ได้จากการวัดและประเมินผลไปใช้ประโยชน์ได้ดังต่อไปนี้

1. ทำให้ทราบความก้าวหน้าของผู้เรียน
2. ใช้ในการจัดสอนซ่อมเสริม
3. ใช้ตัดสินผลการเรียน
4. เพื่อรายงานให้ผู้ปกครองทราบ
5. ใช้แนะนำนักเรียนเพื่อให้เหมาะสมกับทักษะของแต่ละคน
6. เพื่อวางแผนการจัดการศึกษา

ซึ่งการวัดผลและประเมินผลมีประโยชน์และมีความสำคัญยิ่งในกระบวนการเรียนการสอนทั้งแก่ผู้เรียน ครูผู้สอน ผู้บริหารและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ประโยชน์ต่อผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนรู้ระดับความสามารถแต่ละระดับและภาพรวมของตน รู้สิ่งบกพร่องที่ควรแก้ไข รวมทั้งกระตุ้นตัวในการเรียนยิ่งขึ้น
2. ประโยชน์ต่อครูผู้สอน ทำให้รู้พื้นฐานความรู้ ความสามารถของผู้เรียนเป็นข้อมูลในการพิจารณาสอนซ่อมเสริมแก่ผู้เรียนช่วยให้สามารถแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนได้ตรงจุด ช่วยให้การจัดกลุ่มผู้เรียน เพื่อกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูทราบคุณภาพการสอนของตน และสามารถปรับปรุงแก้ไขวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ประโยชน์ต่อครูแนะแนว ช่วยให้รู้จุดเด่น ข้อบกพร่องหรือปัญหาและรายละเอียดต่าง ๆ ของผู้เรียนอันเป็นประโยชน์ต่อการให้คำแนะนำปรึกษาช่วยเหลือ

4. ประโยชน์ต่อผู้บริหาร ช่วยให้รู้สถานภาพทางการศึกษาที่แท้จริงของสถานศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ให้เป็นข้อมูลในการรายงานผลการเรียนแก่ผู้ปกครอง และผู้บริหารในระดับต่าง ๆ รวมทั้งยังเป็นข้อมูลในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรทั้งหลายในสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การดำเนินการวัดผลและประเมินผลนั้นมีความจำเป็นและสำคัญยิ่งต่อบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ได้แก่ นักเรียน ครู ผู้บริหาร เนื่องจากข้อมูลจากการวัด และประเมินผลนั้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์โดยทำให้ทราบถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนว่าบรรลุเป้าหมายหรือไม่ ซึ่งมีผลทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพการสอนของครู เพื่อปรับปรุงแก้ไขวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

9. การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

โรงเรียนเป็นสถาบันการศึกษาที่มีความใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุด การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนจึงเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งในการดำเนินงานของโรงเรียน การละเลยไม่เห็นความสำคัญของชุมชน เป็นการมองข้ามทรัพยากรที่สำคัญที่จะอำนวยความสะดวกต่อการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างน่าเสียดาย และบางทีอาจจะก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการดำเนินงานของโรงเรียนได้

สำหรับความมุ่งหมายในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนั้น กิตติมาปริตติติก (2532 : 78) กล่าวไว้ดังนี้

1. เพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพราะสัมพันธ์ภาพจะเป็นเครื่องมือเชื่อมโยงระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ให้มาร่วมกันปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ให้มีอยู่ให้บรรลุตามจุดหมายเดียวกันตามที่กำหนดไว้

2. เพื่อเสริมสร้างความรู้สึกรักเป็นเจ้าของให้แก่ชุมชน เนื่องจากโรงเรียนเป็นสาธารณสมบัติที่ชุมชนเป็นเจ้าของอยู่แล้ว หากแต่มอบหมายให้คณะครูเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการซึ่งมีครูใหญ่เป็นหัวหน้า

3. เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนอาจแบ่งเป็นหลายประเภท เช่น การกำหนดความมุ่งหมายและนโยบาย กิจกรรมเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียน กิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาอาคารสถานที่ตลอดจนการพัฒนาด้านวิชาการ เช่น หลักสูตร เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานของโรงเรียนสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง ในอันที่จะพัฒนานุสรหลานของเขา

4. เพื่อฟื้นฟูและรักษาวัฒนธรรมของชุมชน ในชุมชนมีวัฒนธรรมประจำอยู่มากมาย ทั้งที่เป็นขนบธรรมเนียมประเพณีและศาสนา วัฒนธรรมเหล่านี้เป็นเครื่องมือสร้างสรรค์ความดีงามของชุมชน เป็นเครื่องยึดเหนี่ยว เป็นศูนย์รวมทางจิตใจและเป็นสัญลักษณ์ของชุมชน ชุมชนจะรักษาและหวงแหนอย่างยิ่ง หากโรงเรียนทำการฟื้นฟูและถ่ายทอดให้แก่เยาวชน ชุมชนจะให้ความร่วมมือทุกประการ เพราะชุมชนมองเห็นว่าโรงเรียนกระทำการเพื่อชุมชนอย่างแท้จริง

เพื่อสร้างความกลมกลืนระหว่างบ้านกับโรงเรียนเป็นที่ยอมรับว่าโรงเรียนเป็นหน่วยงานของชุมชน ดำเนินการพัฒนาคณะสำหรับชุมชน โรงเรียนกับชุมชนจึงมีการปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน

สำหรับหลักการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนั้นนพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2525 : 107) ได้เสนอหลักการ ไว้ดังนี้

1. ต้องดำเนินการด้วยความบริสุทธิ์ใจ ตรงไปตรงมาและเชื่อถือได้
2. ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ถือเป็นภารกิจที่ต้องทำต่อเนื่องตลอดเวลา
3. ต้องดำเนินการให้ครอบคลุมทุกด้านที่ชุมชนมีส่วนรับผิดชอบด้วย
4. ต้องมีความง่ายและคล่องตัวในการดำเนินงาน
5. ต้องเป็นไปด้วยความสร้างสรรค์ มิใช่ทำลายภาพพจน์ของโรงเรียนและชุมชน
6. ต้องดำเนินการปรับให้เข้ากับสภาพของชุมชน
7. ต้องดำเนินการด้วยความยืดหยุ่นให้เข้ากับสาระวิธีการและโอกาส
8. ควรจะคำนึงถึงความต้องการที่เกี่ยวกับความเจริญของงานของแต่ละคน และการพัฒนาสังคม และชุมชนไปพร้อม ๆ กัน

9. ควรใช้กระบวนการติดต่อสื่อสารสองทางในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน
10. ใช้วิธีทางแห่งประชาธิปไตยในการดำเนินงาน

อย่างไรก็ตาม นอกจากหลักเกณฑ์ที่กล่าวมาแล้ว กิตติมา ปรีดีติลล (2532 : 79) ได้เสนอว่าการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ ยังขึ้นอยู่กับองค์ประกอบเหล่านี้ด้วย

1. แนวนโยบายของโรงเรียน ถ้าหากโรงเรียนมีนโยบายที่จะ "เปิด" ประตูโรงเรียนแล้ว ความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนก็จะเป็นไปในทางที่ดี แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าหากโรงเรียน "ปิด" ประตูโรงเรียนแล้ว ความสัมพันธ์จะเป็นไปในทางลบ

2. ความร่วมมือของบุคลากร ในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนนั้นบุคลากรของโรงเรียนทุกคนจะต้องประสานกับทุกฝ่าย จึงจะทำให้สำเร็จลุล่วงไปได้ ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู เจ้าหน้าที่และนักเรียน

3. ความพร้อมของโรงเรียน ความพร้อมในที่นี้หมายถึง ความพร้อมด้านอาคาร สถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวกที่จะให้ความร่วมมือกับชุมชน

4. ความพร้อมของชุมชน นอกจากองค์ประกอบของโรงเรียนแล้ว องค์ประกอบของชุมชนก็มีส่วนสำคัญเช่นเดียวกัน ถ้าหากชุมชนไม่มีความพร้อมหรือแน่ใจแล้วการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสองฝ่ายจะเกิดขึ้นหรือไม่ได้ ความพร้อมของชุมชนในที่นี้หมายถึง ความพร้อมทั้งในด้านความคิดเห็นและอื่น ๆ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2532 : 65) ได้เสนอบทบาทของผู้บริหารในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดังนี้

1. ศึกษาชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่โดยละเอียดในด้านโครงสร้างวัฒนธรรมประเพณี อาชีพ สภาพเศรษฐกิจ ทรัพยากร สภาพปัญหา เจตคติ และความเชื่อถือต่าง ๆ เพื่อให้โรงเรียนสามารถวางแผนปฏิบัติงานด้านนี้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. รับผิดชอบในการจัดให้มีการวางแผนดำเนินงาน

3. กระตุ้น ส่งเสริมให้บุคลากร สร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน และให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินงานตามแผน

4. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์โรงเรียนอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ

5. จัดให้มีการเยี่ยมเยียนชุมชน เพื่อรับทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อการดำเนินงาน

6. รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในขอบข่ายของงานตลอดถึงการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน

7. จัดให้บริการแก่ชุมชนในด้านต่าง ๆ ที่โรงเรียนสามารถทำได้

8. เลือกบุคลากรในชุมชน และตั้งคณะกรรมการการศึกษาของโรงเรียน และส่งเสริมสนับสนุนให้คณะกรรมการการศึกษาได้แสดงบทบาทในการสนับสนุนของโรงเรียนให้มากที่สุด โดยให้เป็นไปตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

9. ดำเนินการให้โรงเรียนสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรท้องถิ่น คือ บุคคล วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งแวดล้อมในชุมชนให้มากที่สุด

สรุปได้ว่า ชุมชนนั้นมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินการของโรงเรียน ซึ่งหากชุมชนมีความเข้าใจที่ดีต่อโรงเรียน ก็จะทำให้การสนับสนุน ความร่วมมือ และความช่วยเหลือซึ่งจะเอื้ออำนวยให้การดำเนินงานของโรงเรียนเป็นไปอย่างราบรื่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอน

งานวิชาการเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพและความสำเร็จของโรงเรียน บุคคลทั่วไปหรือแม้แต่ นักวิชาการเอง มักพิจารณาคุณภาพและความสำเร็จของโรงเรียนที่ผลงานทางวิชาการ ซึ่งคุณภาพ

ทางวิชาการโดยทั่วไปจะพิจารณาจากคุณภาพของผลผลิตคือ ตัวนักเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาขอบเขตงานวิชาการทั้ง 9 ด้านของกรมวิชาการ คือ ด้านการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านดำเนินการวัดผลประเมินผล และด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน อย่างไรก็ตามแม้ไม่อาจกล่าวได้ว่าขอบเขตที่ศึกษาทั้ง 9 ด้านนี้จะครอบคลุมคุณภาพของผลผลิตทั้งหมด โรงเรียนนับเป็นแหล่งเรียนรู้และประสบการณ์ที่สำคัญยิ่งที่จะก่อให้เกิดคุณภาพของผลผลิตตามต้องการได้ ถ้าดำเนินการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น คุณภาพของผลผลิตจึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียน โรงเรียนใดที่สามารถผลิตนักเรียนมีคุณภาพและมาตรฐานจะเป็นเครื่องแสดงถึงคุณภาพและความสำเร็จในการดำเนินงานของโรงเรียน และเป็นที่ต้องการของบุคคล สังคมและประเทศชาติ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมีดังนี้

จิตรลดา จตุรนต์รศมี (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการวางแผนงานวิชาการมีการจัดระบบบริหารงานวิชาการโดยกำหนดแผนงาน / โครงการไว้ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้จัดให้มีเอกสารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) จัดให้บุคลากรทำความเข้าใจหลักสูตร โดยการส่งครูเข้ารับการอบรมสัมมนา มีการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรโดยการประเมินคุณภาพนักเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอนมีการจัดแผนการเรียนโดยพิจารณาจากหลักสูตร จัดตารางสอนโดยการทำตารางสอนแยกชั้น ด้านสื่อการสอนมีการส่งเสริมการผลิตสื่อการสอนโดยการอบรมสัมมนา มีการจัดศูนย์บริการสื่อการสอน ด้านการพัฒนาครูทางวิชาการมีการจัดประชุมครูอาจารย์ก่อนเปิดภาคเรียนในทุกปีการศึกษาและจัดให้มีการนิเทศภายใน ด้านการวัดประเมินผลการเรียนมีการกำหนดจุดประสงค์ของงานวัดผลและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร มีการจัดทำข้อสอบแต่ละรายวิชาโดยครูอาจารย์ผู้สอนออกข้อสอบเอง

ปัญหางานวิชาการ ได้แก่ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล ขาดงบประมาณสนับสนุนในด้านการปฏิบัติตามแผน เอกสารหลักสูตรและสื่อการสอน

ประสพ ชารินวัฒน์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการที่สำคัญคือ โรงเรียนมีการวางแผนและจัดสายงานวิชาการชัดเจน แผนการเรียนที่จัดส่วนใหญ่เป็นแผนคณิต - วิทยาศาสตร์ มีการจัดตารางสอนและครูเข้าสอนโดยคำนึงถึงวุฒิ วิชาเอก - โท ส่งเสริมการสอนแบบเน้นกระบวนการ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนส่วนใหญ่เป็นเรื่องการประกวดแข่งขันทางด้านวิชาการ กิจกรรมนักเรียนเป็นเรื่องกีฬาและนันทนาการ มีการพัฒนาครูทางด้านวิชาการ ดำเนินการวัดผลตามระเบียบ และมีการประเมินผลงานวิชาการแล้วนำผลไปใช้เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

ปัญหางานวิชาการที่สำคัญ คือ การปฏิบัติตามแผนงานวิชาการไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร การขาดแคลนบุคลากรที่ถนัดเฉพาะเรื่อง ไม่สามารถจัดครูเข้าสอนให้เหมาะสมกับวุฒิและวิชาเอก - โท ครูบางคนไม่สนใจที่จะพัฒนาตนเองในด้านวิชาการ ครูบางคนขาดทักษะในการเขียนแผนการสอนและขาดการนิเทศติดตามให้การวัด - ประเมินมีประสิทธิภาพ

ปนัดดา พรพิณเนส (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2539 ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการดำเนินงานวิชาการดังนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร มีการกำหนดนโยบายการปฏิบัติงานวิชาการ จัดทำแผนปฏิบัติงาน ด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่ จัดโดยสอบถามความถนัด ความสนใจ ตามวุฒิการศึกษา ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลากร ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน มีการจัดสื่อการเรียนการสอนตรงตามวัตถุประสงค์ ด้านการบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน มีการจัดห้องพิเศษเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน มีการเตรียมการสอน จัดสอน ช่อมเสริมและติดตามผลการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและติดตามประเมินผล ด้านการดำเนินการด้านการวัดผลและประเมินผล มีการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและใช้ในการวิเคราะห์ข้อสอบ ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน มีการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ปัญหาการดำเนินงานวิชาการ โรงเรียนส่วนใหญ่พบปัญหาเป็นส่วนน้อย

งโครงการครูต้นแบบ / ครูเครือข่าย และจัดแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน ด้านการวัดผลและ
 นผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน โรงเรียนส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือประเมินผลตาม
 จริง โรงเรียนมีเจ้าหน้าที่ทะเบียน / วัดผล ทำหน้าที่จัดทำหลักฐานเกี่ยวกับประวัตินักเรียน
 การจัดข้อมูลสารสนเทศของนักเรียน ด้านการประเมินผลการจัดงานวิชาการ โรงเรียนมี
 ปฏิบัติในการประเมินผล โดยการจัดประชุม สัมมนา สรุปผลงานประจำปี ศึกษาจากผลงานที่
 ฏและมีการประเมินผลในระดับหน่วยงานย่อยเป็นระยะ ๆ

ด้านปัญหาการดำเนินงานวิชาการ พบว่า เวลาในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนที่
 ักเรียนเป็นสำคัญไม่เพียงพอ ครูผู้สอนขาดความตระหนักในการพัฒนาตนเอง นักเรียนไม่
 เมแก้ไขผลการเรียน ครูผู้สอนบางคนขาดความรู้ และทักษะในการประเมินผลตามสภาพจริง
 กำนวนน้อยและมีภาระงานมากจึงทำให้มีผลงานวิชาการไม่ดีเท่าที่ควร

งานวิจัยต่างประเทศ

มาร์เทลลาโร (Matellaro 1984 : 384 - A) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ของโรงเรียนที่มี
 าเร็จทางวิชาการในรัฐแมกซิโก โดยมุ่งความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์
 ารเรียนของนักเรียน จากผลการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการจะขึ้นอยู่กับ
 ประกอบต่าง ๆ ในการควบคุมการศึกษาและอิทธิพลที่เป็นไปได้จากข้อมูลที่สามารถหามาได้
 ัตัวแปรจากผลสรุปการทดลองทักษะเบื้องต้นของนักเรียนระดับชั้นที่ 5, 8 และ 11 ในปี 1979,
 1980 และ 1981 ในโรงเรียนนิวแมกซิโก ผลการศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์ในช่วงท้ายของการ
 าศ พบว่า ถึงแม้สหสัมพันธ์ที่พบตามแบบเพียร์สันว่ามีแนวโน้มที่จะบ่งชี้ถึงความสัมพันธ์กับ
 ปรอื่น ๆ จะถูกรวบรวมในรูปแบบดังกล่าวก็ไม่ปรากฏความสัมพันธ์ ดูเหมือนว่าจะไม่มีเหตุผลใด
 ือหรือยอมรับว่าขนาดของโรงเรียนจะมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ

ครัก (Krug 1990 : 46) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเรียนการสอนและความเป็นผู้นำ ศึกษาเพื่อ
 การทราบว่า ความเป็นผู้นำของผู้บริหารที่มีผลต่อการเรียนของนักเรียนอย่างไร และผู้บริหารมี
 ะสิทธิภาพทำอะไรบ้าง ในการศึกษาได้ใช้วิธีการศึกษาโดยการวัดการมีประสิทธิภาพและ
 ะสิทธิภาพของความเป็นผู้นำของโรงเรียนและผู้บริหาร ผลการศึกษาพบว่า ความหมายของครูใหญ่
 ารกำหนดนโยบายของโรงเรียน การจัดการต่อการเรียนของนักเรียน นอกจากนี้ยังพบว่า บทบาท
 ่งผู้บริหารจะมีผลต่อบุคลิกลักษณะของครูในโรงเรียนและชุมชน

แม็คคอนแนล (McConnell 1991 : 2351 - A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความแตกต่างของ
 ักเกณฑ์ในการจัดการ และทัศนวิสัยในการเป็นผู้นำในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และในชั้นมัธยม
 ะชาตอนปลายของโรงเรียนมัธยมศึกษาในแคลิฟอร์เนีย พบว่า ทัศนวิสัยในการเป็นผู้นำเป็นปัจจัย

สำคัญที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา และในการเป็นผู้นำในการจัดการนั้น มีความเกี่ยวข้องกันเพียงเล็กน้อยกับทัศนวิสัยในการเป็นผู้นำ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า สภาพการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนมีการวางแผนงานวิชาการมีการจัดระบบบริหารงานวิชาการ โดยกำหนดแผนงาน / โครงการไว้ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน มีการจัดตารางสอน และครูเข้าสอนโดยคำนึงถึงวุฒิ วิชาเอก – โท ด้านสื่อการสอนมีการส่งเสริมผลิตสื่อการสอน โดยการอบรม สัมมนา มีการจัดศูนย์บริการสื่อการสอน มีการสำรวจความสนใจของนักเรียนและความต้องการของนักเรียนเพื่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้นักเรียนตามความสนใจ มีการจัดสอนซ่อมเสริม จัดทำระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน เผยแพร่ให้ผู้ปกครองทราบ มีการติดตามการดำเนินงานทะเบียนเพื่อให้ข้อมูลนักเรียนเป็นปัจจุบัน มีการประเมินผลงานวิชาการ โดยกำหนดหลักฐานที่จะต้องประเมิน กำหนดเวลาชัดเจนโดยใช้แบบฟอร์มการประเมินที่จัดทำขึ้น และมีการนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข

ปัญหาการดำเนินงานวิชาการได้แก่ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานวิชาการด้านหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล ครูไม่ทำแผนการสอน ครูมีงานนอกมากเกินไป ครูจึงไม่พัฒนาตนเอง ขาดการนิเทศติดตามผล และขาดงบประมาณในการสนับสนุน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครู - อาจารย์ของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 ในปีการศึกษา 2546 จำนวน 5,232 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครู - อาจารย์ของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 ในปีการศึกษา 2546 จำนวน 325 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสัดส่วนของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan 1970 : 608)

ตารางที่ 2 แสดงโรงเรียน จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ชื่อโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1.โรงเรียนเสตะเวชวิทยา	107	15
2.โรงเรียนภาษานุสรณ์ธนบุรี	35	5
3.โรงเรียนศิรินุสรณ์วิทยา	92	12
4.โรงเรียนจันทศิริวิทยา	30	5
5.โรงเรียนวีรสุนทร	60	9
6.โรงเรียนเลิศล้ำ	121	15
7.โรงเรียนศึกษาสมุทรอันุสรณ์	40	6
8.โรงเรียนกรพิทักษ์ศึกษา	94	12
9.โรงเรียนเขมะสิริอนุสรณ์	160	20
10.โรงเรียนภาษานุสรณ์บางแค	115	15
11.โรงเรียนสุวกุลพิทยา	33	5
12.โรงเรียนอำนวยการศิลปธนบุรี	76	11
13.โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี	254	30
14.โรงเรียนศุภวรรณ	35	5
15.โรงเรียนสมิทธิพงษ์	37	6
16.โรงเรียนจารุพัฒนานุกุล	112	15
17.โรงเรียนกสิณธรวิทยา	115	15
18.โรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอน	229	30
19.โรงเรียนสายประสิทธิ์วิทยา	29	4
20.โรงเรียนชาติศึกษา	44	7
21.โรงเรียนนฤมลทินธนบุรี	41	6
22.โรงเรียนเมดิคศึกษา	44	7
23.โรงเรียนเปี่ยมสุวรรณวิทยา	59	9
24.โรงเรียนสุภาคมศึกษา	31	5
25.โรงเรียนพิมลวิทย์	78	10
26.โรงเรียนบูรณะวิทย์	61	9

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ชื่อโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
27.โรงเรียนศิริมงคลศึกษา	30	5
28.โรงเรียนเอกประสิทธิ์ศึกษา	39	7
29.โรงเรียนฐานปัญญา	59	9
30.โรงเรียนธรรมภิรักษ์	66	8
31.โรงเรียนประสาทวิทยานุสรณ์	18	2
32.โรงเรียนสถาพรศึกษา	25	4
รวม	2,155	325

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน เอกชนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาจากเอกสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการที่สำคัญและจำเป็น แล้วนำมาสร้างแบบสอบถามได้ 9 ด้านคือ การบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่ การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา การจัดสื่อการเรียนการสอน การจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การดำเนินการด้านวัดผลประเมินผล การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไข

3. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ตามคำแนะนำของกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พร้อมทั้งคำแนะนำเพื่อการปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับความเห็นชอบ ไปทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 40 คน ซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน และครู - อาจารย์ของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3

5. นำแบบสอบถามดังกล่าวมาทำการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.90

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปจำนวน 357 ชุด ได้รับคืน 341 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.51 มีความสมบูรณ์ 325 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.03
3. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ไว้ เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้วิธีคำนวณค่าร้อยละ

ค่าร้อยละ (Percentage) จากสูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

2. วิเคราะห์สภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

2.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum fx$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

f แทน ความถี่

2.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) จากสูตร

$$S.D = \sqrt{\frac{N\sum fX^2 - (\sum fX)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fX^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum fX)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

กำหนดเกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีการดำเนินงานวิชาการ / ปัญหาน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีการดำเนินงานวิชาการ / ปัญหาน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีการดำเนินงานวิชาการ / ปัญหาปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีการดำเนินงานวิชาการ / ปัญหามาก

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีการดำเนินงานวิชาการ / ปัญหามากที่สุด

2.3 สำหรับข้อมูลที่เป็นคำถามปลายเปิด นำมาแจกแจงความถี่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ลำดับในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 จำแนกได้ 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ด้านการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่ การพัฒนาบุคลากรของ สถานศึกษา การจัดสื่อการเรียนการสอน การจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การดำเนินงานวัดผลประเมินผล และการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น และข้อเสนอแนะสภาพ และปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่งและประสบการณ์ในการทำงาน

ตารางที่ 3 แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	70	21.50
1.2 หญิง	225	78.50
รวม	325	100.00
2. อายุ		
2.1 21 - 30 ปี	86	26.50
2.2 31 - 40 ปี	104	32.00
2.3 41 - 50 ปี	108	33.20
2.4 51 ปีขึ้นไป	27	8.30
รวม	325	100.00
3. ตำแหน่ง		
3.1 ผู้บริหารโรงเรียน	7	2.20
3.2 ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน	28	8.60
3.3 ครู – อาจารย์	290	89.20
รวม	325	100.00
4. ประสบการณ์ในการทำงาน		
4.1 1 - 5 ปี	90	27.70
4.2 6 - 10 ปี	73	22.50
4.3 11 - 15 ปี	59	18.20
4.4 16 - 20 ปี	43	13.20
4.5 21 ปีขึ้นไป	60	18.40
รวม	325	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 78.50 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.20 และมีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี ร้อยละ 32.00 ส่วนใหญ่เป็นครู – อาจารย์ ร้อยละ 89.20 และมีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 1 – 5 ปี ร้อยละ 27.70 และ 6 – 10 ปี ร้อยละ 22.50

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3

ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน และครู – อาจารย์เกี่ยวกับ สภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3

ตารางที่ 4 แสดงสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 โดยสรุปทั้ง 9 ด้าน

ประเด็นศึกษา		สภาพการดำเนินงาน				ปัญหาการดำเนินงาน			
		$\bar{X}$	S.D	ระดับ	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	ลำดับ
1.	ด้านการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	3.90	0.78	มาก	1	2.65	0.96	ปานกลาง	1
2.	ด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่	3.65	0.72	มาก	2	2.54	0.99	ปานกลาง	6
3.	ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	3.59	0.92	มาก	3	2.51	0.91	ปานกลาง	8
4.	ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน	3.39	0.85	ปานกลาง	7	2.63	0.89	ปานกลาง	2
5.	ด้านการจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน	3.39	0.92	ปานกลาง	8	2.57	0.91	ปานกลาง	4
6.	ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.59	0.98	มาก	4	2.53	0.90	ปานกลาง	7
7.	ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	3.55	0.84	มาก	6	2.51	0.86	ปานกลาง	9
8.	ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.58	0.89	มาก	5	2.56	0.89	ปานกลาง	5
9.	ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	3.07	0.88	ปานกลาง	9	2.62	0.90	ปานกลาง	3

จากตารางที่ 4 พบว่าสภาพการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 อยู่ในระดับมาก 6 ด้านคือ ด้านการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.90$, S.D = 0.78) ด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่ ($\bar{X} = 3.65$, S.D = 0.72) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.59$, S.D = 0.92) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.59$, S.D = 0.98) ด้านการวัดผลประเมินผล ($\bar{X} = 3.58$,

S.D = 0.89) ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ($\bar{X} = 3.55$, S.D = 0.84) ตามลำดับ และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน คือ ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.39$, S.D = 0.85) ด้านการจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.39$, S.D = 0.92) และด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.07$, S.D = 0.88) ตามลำดับ

ปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 อยู่ในระดับปานกลางทุกด้านโดยเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X} = 2.65$, S.D = 0.96) ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.63$, S.D = 0.89) ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.62$, S.D = 0.90) ด้านการจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.57$, S.D = 0.91) ด้านการวัดผลประเมินผล ($\bar{X} = 2.56$, S.D = 0.89) ด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่ ($\bar{X} = 2.54$, S.D = 0.99) ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.53$, S.D = 0.90) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.51$, S.D = 0.91) และด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ($\bar{X} = 2.51$, S.D = 0.86) ตามลำดับ

1. ด้านการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

สภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการด้านการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการด้านการบริหารงานวิชาการ
ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ประเด็นศึกษา	สภาพการดำเนินงาน				ปัญหาการดำเนินงาน			
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	ลำดับ
1. ใช้หลักสูตรเป็นตัวกำหนดนโยบายในการดำเนินงานวิชาการ	3.93	0.71	มาก	2	2.83	0.99	ปานกลาง	1
2. มีนโยบายและน่านโยบายไปใช้เป็นกรอบในการตัดสินใจทำแผนจัดทำโครงการ	3.82	0.74	มาก	4	2.66	0.90	ปานกลาง	2
3. ให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนและโครงการ	4.11	0.81	มาก	1	2.65	0.96	ปานกลาง	3
4. การทำงานมีปฏิทินงานวิชาการกำหนดชัดเจน	3.88	0.85	มาก	3	2.52	0.99	ปานกลาง	5
5. มีการดูแลให้การสอนเป็นไปตามโครงการสอนแต่ละวิชา	3.74	0.78	มาก	5	2.61	0.95	ปานกลาง	4
รวม	3.90	0.78	มาก		2.65	0.96	ปานกลาง	

จากตารางที่ 5 พบว่า สภาพการดำเนินงานวิชาการ ด้านการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D = 0.78) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนและโครงการอยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.11$, S.D = 0.81) รองลงมาคือใช้หลักสูตรเป็นตัวกำหนดนโยบายดำเนินงานวิชาการ ($\bar{X} = 3.93$, S.D = 0.71) และการทำงานมีปฏิทินงานวิชาการกำหนดชัดเจน ($\bar{X} = 3.88$, S.D = 0.85) ตามลำดับ

ปัญหาการดำเนินงานวิชาการ ด้านการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.65$, S.D = 0.96) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยให้หลักสูตรเป็นตัวกำหนดนโยบายในการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 2.83$, S.D = 0.99) รองลงมาคือมีนโยบายและน่านโยบายไปใช้เป็นกรอบในการตัดสินใจทำแผนจัดทำโครงการ ($\bar{X} = 2.66$, S.D = 0.90) และให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนและโครงการ ($\bar{X} = 2.65$, S.D = 0.96) ตามลำดับ

2. ด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่

สภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการ ด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่
ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการ ด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่

ประเด็นศึกษา	สภาพการดำเนินงาน				ปัญหาการดำเนินงาน			
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	ลำดับ
1. มีการสำรวจความต้องการของครูที่จะสอนชั้นใดและวิชาใด	3.56	1.03	มาก	5	2.60	1.01	ปานกลาง	1
2. การจัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ ความถนัด และความต้องการ	3.67	0.82	มาก	2	2.56	0.96	ปานกลาง	2
3. มีการจัดตำแหน่งหัวหน้าหมวด หัวหน้างาน และหัวหน้าสายอย่างเหมาะสม	3.66	0.97	มาก	4	2.54	1.00	ปานกลาง	3
4. มีการกำหนดหน้าที่ในการทำงานของแต่ละคนอย่างชัดเจน	3.67	0.91	มาก	2	2.53	1.01	ปานกลาง	4
5. บุคลากรส่วนใหญ่มีความพอใจในวิชาที่สอนอยู่ในปัจจุบัน	3.69	0.74	มาก	1	2.48	0.95	น้อย	5
รวม	3.65	0.72	มาก		2.54	0.99	ปานกลาง	

จากตารางที่ 6 พบว่า สภาพการดำเนินงานวิชาการ ด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$, S.D = 0.72) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สภาพการดำเนินงานวิชาการ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยบุคลากรส่วนใหญ่มีความพอใจในวิชาที่สอนอยู่ในปัจจุบัน อยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 3.69$, S.D = 0.74) รองลงมา มีการกำหนดหน้าที่ในการทำงานของแต่ละคนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.67$, S.D = 0.91) และการจัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ ความถนัดและความต้องการ ($\bar{X} = 3.67$, S.D = 0.82) ตามลำดับ

ปัญหาการดำเนินงานวิชาการ ด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.54$, S.D = 0.99) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สภาพการดำเนินงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ยกเว้นบุคลากรส่วนใหญ่มีความพอใจในวิชาที่สอนอยู่ในปัจจุบัน อยู่ในระดับน้อย โดยมีปัญหาการดำเนินงานโดยการมีการสำรวจความต้องการของครูที่จะสอนชั้นใด และ

วิชาใด โดยอยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 2.60$, S.D = 1.01) รองลงมาคือ การจัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ ความถนัดและความต้องการ ($\bar{X} = 2.56$, S.D = 0.96) และมีการจัดตำแหน่งหัวหน้าหมวด หัวหน้างาน และหัวหน้าสายอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 2.54$, S.D = 1.00) ตามลำดับ

3. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

สภาพการดำเนินงานวิชาการ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงระดับสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

ประเด็นศึกษา	สภาพการดำเนินงาน				ปัญหาการดำเนินงาน			
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	ลำดับ
1. มีการสำรวจความต้องการหรือความจำเป็นของครูในการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ	3.30	0.89	ปานกลาง	5	2.67	0.94	ปานกลาง	1
2. มีการส่งเสริมครูในโรงเรียนให้มีการอบรมเพิ่มเติมอยู่เสมอ	3.77	0.82	มาก	1	2.42	0.84	น้อย	4
3. มีการส่งเสริมให้ครูได้เพิ่มพูนความรู้และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	3.58	0.94	มาก	4	2.41	0.89	น้อย	5
4. จัดให้มีโครงการนิเทศการสอนภายในโรงเรียน	3.64	0.97	มาก	2	2.44	0.93	น้อย	3
5. มีการส่งเสริมให้ครูค้นคว้าวิจัยเพื่อนำความรู้มาพัฒนาตนเอง	3.63	0.90	มาก	3	2.62	0.90	ปานกลาง	2
รวม	3.59	0.92	มาก		2.51	0.91	ปานกลาง	

จากตารางที่ 7 พบว่า สภาพการดำเนินงานวิชาการ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, S.D = 0.92) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ยกเว้นมีการสำรวจความต้องการหรือความจำเป็นของครูในการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการส่งเสริมครูในโรงเรียนให้มีการอบรมเพิ่มเติมอยู่เสมออยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 3.77$, S.D = 0.82) รองลงมาจัดให้มีโครงการนิเทศการสอน

ภายในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.64$, S.D = 0.97) และมีการส่งเสริมให้ครูค้นคว้าวิจัยเพื่อนำความรู้มาพัฒนาตนเอง ($\bar{X} = 3.63$, S.D = 0.90) ตามลำดับ

ปัญหาการดำเนินงานวิชาการ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.51$, S.D = 0.91) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ยกเว้นจัดให้มีโครงการนิเทศการสอนภายในโรงเรียน มีการส่งเสริมครูในโรงเรียนให้มีการอบรมเพิ่มเติมอยู่เสมอ มีการส่งเสริมให้ครูได้เพิ่มพูนความรู้และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น อยู่ในระดับน้อย โดยมีการสำรวจความต้องการหรือความจำเป็นของครูในการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 2.67$, S.D = 0.94) รองลงมาคือ มีการส่งเสริมให้ครูค้นคว้าวิจัย เพื่อนำความรู้มาพัฒนาตนเอง ($\bar{X} = 2.62$, S.D = 0.90) จัดให้มีโครงการนิเทศการสอนภายในโรงเรียน ($\bar{X} = 2.44$, S.D = 0.93) ตามลำดับ

4. ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน

สภาพการดำเนินงานวิชาการ ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอนดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการ ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน

ประเด็นศึกษา	สภาพการดำเนินงาน				ปัญหาการดำเนินงาน			
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	ลำดับ
1. มีการสำรวจความต้องการในการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน	3.50	0.86	มาก	2	2.69	0.91	ปานกลาง	1
2. จัดหาและบริการสื่อวัสดุประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้เพียงพอ	3.31	0.86	ปานกลาง	4	2.65	0.87	ปานกลาง	2
3. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูรู้จักใช้และเก็บรักษาสื่ออย่างเป็นระบบ	3.35	0.81	ปานกลาง	3	2.62	0.89	ปานกลาง	3
4. ส่งเสริมให้ครูรู้จักคิดค้น สร้างสื่อเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน	3.52	0.74	มาก	1	2.58	0.87	ปานกลาง	5
5. มีการติดตามผลและประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ	3.27	0.88	ปานกลาง	5	2.59	0.89	ปานกลาง	4
รวม	3.39	0.85	ปานกลาง		2.63	0.89	ปานกลาง	

จากตารางที่ 8 พบว่าสภาพการดำเนินงานวิชาการ ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน โดยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$, S.D = 0.85) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพการดำเนินงาน วิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ส่งเสริมให้ครูรู้จัก คิดค้น สร้างสื่อ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน มีการสำรวจความต้องการในการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก โดยการส่งเสริมให้ครูรู้จักคิดค้น สร้างสื่อเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนอยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 3.52$, S.D = 0.74) รองลงมา มีการสำรวจความต้องการในการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.50$, S.D = 0.86) และส่งเสริมสนับสนุนให้ครูรู้จักใช้และเก็บรักษาสื่ออย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.35$, S.D = 0.81) ตามลำดับ

ปัญหาการดำเนินงานวิชาการ ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.63$, S.D = 0.89) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยมีการสำรวจความต้องการในการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนอยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 2.69$, S.D = 0.91) รองลงมาจัดหาและบริการสื่อวัสดุประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้เพียงพอ ($\bar{X} = 2.65$, S.D = 0.87) และส่งเสริมสนับสนุนให้ครูรู้จักใช้ และเก็บรักษาสื่ออย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 2.62$, S.D = 0.89) ตามลำดับ

5. ด้านการจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน

สภาพการดำเนินงานวิชาการ ด้านการจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน ดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แสดงสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการ ด้านการจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน

ประเด็นศึกษา	สภาพการดำเนินงาน				ปัญหาการดำเนินงาน			
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	ลำดับ
1. มีการสำรวจความต้องการของครูและนักเรียนในการจัดการสนับสนุนการเรียนการสอน	3.46	0.88	ปานกลาง	2	2.56	0.88	ปานกลาง	3
2. มีหนังสือเอกสารให้นักเรียนค้นคว้าอย่างเพียงพอ	3.40	0.93	ปานกลาง	4	2.58	0.97	ปานกลาง	2
3. มีการจัดอาคารสถานที่ห้องพิเศษวิชาต่างๆอย่างเพียงพอ	3.44	1.00	ปานกลาง	3	2.52	0.94	ปานกลาง	5
4. มีการจัดกิจกรรมแนะแนวอย่างเป็นระบบ	3.18	0.90	ปานกลาง	5	2.65	0.91	ปานกลาง	1
5. มีการจัดบรรยายที่สนใจและเอื้อต่อการเรียนการสอน	3.50	0.84	มาก	1	2.54	0.84	ปานกลาง	4
รวม	3.39	0.92	ปานกลาง		2.57	0.91	ปานกลาง	

จากตารางที่ 9 พบว่า สภาพการดำเนินงานวิชาการด้านการจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$, S.D = 0.92) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นมีการจัดบรรยายที่สนใจและเอื้อต่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก โดยมีการจัดบรรยายที่สนใจและเอื้อต่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 3.50$, S.D = 0.84) รองลงมา มีการสำรวจความต้องการของครูและนักเรียนในการจัดการสนับสนุนการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.46$, S.D = 0.88) และมีการจัดอาคารสถานที่ห้องพิเศษวิชาต่าง ๆ อย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.44$, S.D = 1.00) ตามลำดับ

ปัญหาการดำเนินงานวิชาการ ด้านการจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยมีการจัดกิจกรรมแนะแนวอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 2.65$, S.D = 0.91) รองลงมา มีหนังสือเอกสารให้นักเรียนค้นคว้าอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 2.58$, S.D = 0.97) และมีการสำรวจความต้องการของครูและนักเรียนในการจัดการสนับสนุนการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.56$, S.D = 0.88) ตามลำดับ

6. ด้านการจัดการเรียนการสอน

ระดับสภาพการดำเนินงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนดังแสดงในตาราง

ที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน

ประเด็นศึกษา	สภาพการดำเนินงาน				ปัญหาการดำเนินงาน			
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	ลำดับ
1. จัดตารางสอนโดยคำนึงถึงความสะดวกคล่องของกิจกรรมการเรียนการสอน	3.71	0.83	มาก	2	2.54	0.86	ปานกลาง	3
2. ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนการสอนและตารางสอน	3.62	1.04	มาก	3	2.56	0.91	ปานกลาง	2
3. สนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการสอนและบันทึกการสอน	4.18	0.75	มาก	1	2.36	0.88	ปานกลาง	5
4. จัดบริการอำนวยความสะดวกในการใช้หรือผลิตสื่อการสอน	3.50	0.84	มาก	4	2.64	0.86	ปานกลาง	1
5. สนับสนุนให้ใช้ทรัพยากรร่วมกับสถานศึกษาอื่น	2.96	0.99	ปานกลาง	5	2.54	0.96	ปานกลาง	3
รวม	3.59	0.98	มาก		2.53	0.90	ปานกลาง	

จากตารางที่ 10 พบว่า สภาพการดำเนินงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, S.D = 0.66) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้นสนับสนุนให้ใช้ทรัพยากรร่วมกับสถานศึกษาอื่นอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการสนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการสอนและบันทึกการสอนอยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.18$, S.D = 0.75) รองลงมาจัดตารางสอนโดยคำนึงถึงความสะดวกคล่องของกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.71$, S.D = 0.83) และครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนการสอน และตารางสอน ($\bar{X} = 3.62$, S.D = 0.04) ตามลำดับ

ปัญหาการดำเนินงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.53$, S.D = 0.76) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ยกเว้น สนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการสอนและบันทึกการสอนอยู่ในระดับน้อย โดยจัดบริการอำนวยความสะดวกในการใช้หรือผลิตสื่อการสอนอยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{x} = 2.64$, S.D = 0.86) รองลงมา ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนการสอนและตารางสอน ($\bar{x} = 2.56$, S.D = 0.91) และสนับสนุนให้ใช้ทรัพยากรร่วมกับสถานศึกษาอื่น ($\bar{x} = 2.54$, S.D = 0.96) ตามลำดับ

7. ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

สภาพการดำเนินงานวิชาการด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 แสดงสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ประเด็นศึกษา	สภาพการดำเนินงาน				ปัญหาการดำเนินงาน			
	$\bar{x}$	S.D	ระดับ	ลำดับ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ	ลำดับ
1. มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างหลากหลายกิจกรรม	3.70	0.82	มาก	1	2.53	0.83	ปานกลาง	4
2. มีกิจกรรมให้เลือกได้ตามความสนใจตามความถนัดและตามความสามารถของแต่ละบุคคล	3.63	0.88	มาก	2	2.54	0.85	ปานกลาง	2
3. มีบุคลากรที่จะดูแลรับผิดชอบกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเพียงพอ	3.54	0.89	มาก	4	2.54	0.87	ปานกลาง	2
4. มีการร่วมมือกันระหว่างครูที่ปรึกษาและนักเรียนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ	3.55	0.73	มาก	3	2.38	0.85	ปานกลาง	5
5. มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเพียงพอ	3.34	0.83	ปานกลาง	5	2.58	0.91	ปานกลาง	1
รวม	3.55	0.84	มาก		2.51	0.86	ปานกลาง	

จากตารางที่ 11 สภาพการดำเนินงานวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.55$, S.D = 0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพการดำเนินงานวิชาการ อยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้น มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่าง

เพียงพอ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างหลากหลายกิจกรรมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.70$, S.D = 0.82) รองลงมามีกิจกรรมให้เลือกได้ตามความสนใจตามความถนัด และตามความสามารถของแต่ละบุคคล ($\bar{X} = 3.63$, S.D = 0.88) และมีการร่วมมือกันระหว่างครูที่ปรึกษาและนักเรียนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.55$, S.D = 0.73) ตามลำดับ

ปัญหาการดำเนินงานวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.51$, S.D = 0.75) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ยกเว้นมีการร่วมมือกันระหว่างครูที่ปรึกษาและนักเรียนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อยู่ในระดับน้อยโดยมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเพียงพออยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 2.58$, S.D = 0.91) รองลงมามีบุคลากรที่จะดูแลรับผิดชอบกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.54$, S.D = 0.87) และมีกิจกรรมให้เลือกได้ตามความสนใจตามความถนัด และตามความสามารถของแต่ละบุคคล ($\bar{X} = 2.54$, S.D = 0.85) ตามลำดับ

8. ด้านวัดผลและประเมินผล

สภาพการดำเนินงานวิชาการ ด้านวัดผลและประเมินผล ดังแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 แสดงสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการ ด้านวัดผลและประเมินผล

ประเด็นศึกษา	สภาพการดำเนินงาน				ปัญหาการดำเนินงาน			
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	ลำดับ
1. มีการวางแผนการวัดผลและประเมินผลการศึกษาในแต่ละภาคเรียนอย่างชัดเจน	3.91	0.77	มาก	1	2.47	0.85	น้อย	5
2. จัดให้มีการวัดผลการศึกษาตามสภาพจริงของผู้เรียน	3.86	0.77	มาก	2	2.49	0.85	น้อย	4
3. มีการวิเคราะห์เครื่องมือวัดผลและประเมินผลก่อนและหลังการนำไปใช้	3.47	0.86	ปานกลาง	4	2.59	0.91	ปานกลาง	3
4. มีการวิเคราะห์ข้อสอบและจัดทำธนาคารข้อสอบก่อนนำไปใช้	3.20	0.97	ปานกลาง	5	2.60	0.96	ปานกลาง	2
5. จัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการอำนวยความสะดวกด้านการวัดผลและประเมินผลนักเรียน	3.48	0.86	ปานกลาง	3	2.65	0.88	ปานกลาง	1
รวม	3.58	0.89	มาก		2.56	0.89	ปานกลาง	

จากตารางที่ 12 พบว่า สภาพการดำเนินงานวิชาการ ด้านการดำเนินงานด้านวัดผลและประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D = 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าสภาพการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ยกเว้น จัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการอำนวยความสะดวกด้านการวัดผลและประเมินผลนักเรียนจัดให้มีการวัดผลการศึกษาตามสภาพจริงของผู้เรียน และมีการวิเคราะห์ข้อสอบ และจัดทำธนาคารข้อสอบก่อนนำไปใช้อยู่ในระดับปานกลาง สภาพการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางโดย มีการวางแผนการวัดผลและประเมินผลการศึกษาในแต่ละภาคเรียนอย่างชัดเจนอยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 3.91$, S.D = 0.77) จัดให้มีการวัดผลการศึกษาตามสภาพจริง ($\bar{X} = 3.86$, S.D = 0.77) และจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการอำนวยความสะดวก ด้านการวัดผลและประเมินผลนักเรียน ($\bar{X} = 3.48$, S.D = 0.86) ตามลำดับ

ปัญหาการดำเนินงานวิชาการ ด้านการดำเนินงานด้านวัดผลและประเมินผลโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.56$, S.D = 0.77) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ยกเว้นจัดให้มีการวัดผลการศึกษาตามสภาพจริงของผู้เรียน และมีการวางแผนการวัดผล และประเมินผลการศึกษาในแต่ละภาคเรียนอย่างชัดเจน อยู่ในระดับน้อย โดยมีการให้มีเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกด้านการวัดผลและประเมินผลนักเรียน อยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 2.65$, S.D = 0.88) รองลงมา มีการวิเคราะห์ข้อสอบและจัดทำธนาคารข้อสอบก่อนนำไปใช้ ($\bar{X} = 2.60$, S.D = 0.90) และมีการวิเคราะห์เครื่องมือวัดผลและประเมินผลก่อนและหลังนำไปใช้ ($\bar{X} = 2.59$, S.D = 0.91) ตามลำดับ

9. ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

สภาพการดำเนินงานวิชาการ ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ดังแสดงในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 แสดงสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการ ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

ประเด็นศึกษา	สภาพการดำเนินงาน				ปัญหาการดำเนินงาน			
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	ลำดับ
1. โรงเรียนมีการประสานงานกับชุมชน อย่างสม่ำเสมอ	3.26	0.78	ปานกลาง	1	2.56	0.87	ปานกลาง	5
2. มีการปรึกษาหารือประชุมร่วมกับกรรมการศึกษา กรรมการผู้ปกครองเครือข่ายในการจัดการเรียนการสอน	3.22	0.79	ปานกลาง	2	2.64	0.87	ปานกลาง	3
3. เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน	2.96	0.90	ปานกลาง	4	2.67	0.91	ปานกลาง	1
4. โรงเรียนจัดแผนการเรียนการสอนตามความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน	3.06	0.92	ปานกลาง	3	2.66	0.92	ปานกลาง	2
5. การรับนักเรียนเข้าเรียน ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผน	2.83	0.92	ปานกลาง	5	2.59	0.93	ปานกลาง	4
รวม	3.07	0.88	ปานกลาง		2.62	0.90	ปานกลาง	

จากตารางที่ 13 พบว่า สภาพการดำเนินงานวิชาการ ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนโดยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$, S.D = 0.74) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง โดยโรงเรียนมีการประสานงานกับชุมชนอย่างสม่ำเสมออยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 3.26$, S.D = 0.78) รองลงมา มีการปรึกษาหารือประชุมร่วมกับกรรมการศึกษา กรรมการผู้ปกครองเครือข่ายในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.22$, S.D = 0.79) และโรงเรียนจัดแผนการเรียนการสอนตามความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{X} = 3.06$, S.D = 0.92) ตามลำดับ

ปัญหาการดำเนินงานวิชาการ ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.62$, S.D = 0.81) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าปัญหาดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน อยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 2.67$, S.D = 0.91) รองลงมาโรงเรียนจัดแผนการเรียนการสอนตามความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{X} = 2.66$, S.D = 0.92) และมีการปรึกษาหารือประชุมร่วมกับกรรมการศึกษา กรรมการผู้ปกครองเครือข่ายในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.64$, S.D = 0.87) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงาน
วิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร
เขต 3

สำหรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงาน
วิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 ได้ผลสรุปเป็น
ข้อ ๆ ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ควรหา
ที่ปรึกษาทางวิชาการ และทางด้านการจัดการที่ทรงคุณวุฒิมาช่วยแนะแนวทางในการจัดระบบการ
บริหารงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด และควรมีนโยบายที่ชัดเจน เป็นเกณฑ์เดียวกันเช่นเดียวกับ
โรงเรียนรัฐบาล เพื่อการพัฒนาทำไปได้พร้อม ๆ กันทุกโรงเรียน
2. ด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่ ควรจัดบุคลากร / อัตรากำลัง ในช่วงเดือน
ตุลาคมของแต่ละปี และประกาศใช้ภายในเดือนกุมภาพันธ์ โดยอิงความต้องการและความรู้ความ
สามารถของครูที่ได้จากการสำรวจเป็นหลัก และควรกระจายงานให้ครูทุกคนเท่า ๆ กัน และตรงตาม
หน้าที่
3. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ควรมีการติดตามผลการอบรมหรือสัมมนา
ของครูแต่ละคน เพื่อให้เกิดการพัฒนาและเข้าถึงนักเรียน
4. ด้านการจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุน
งบประมาณในการจัดอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอนให้กับครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาพัฒนาและ
ปฏิบัติด้านวิชาการอย่างเต็มที่และเพียงพอ
5. ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรให้บุคลากรที่มีความสามารถในการจัด
กิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์อย่างสมบูรณ์
6. ด้านการดำเนินงานด้านวัดผลและประเมินผล งานวัดผลควรมีการประสานงานกับ
หน่วยงานวิชาการกันอย่างสม่ำเสมอ และมีการประชาสัมพันธ์ให้ครูทุกคนทราบและเข้าใจตรงกัน
ควรจัดอบรมครูให้มีความรู้ความเข้าใจให้สามารถวิเคราะห์ข้อสอบได้
7. ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ควรสร้างความเข้าใจให้
ผู้ปกครองและชุมชนเห็นประโยชน์ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 ผู้วิจัยสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ
การวิจัยดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 3

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน และครู -
อาจารย์ในโรงเรียนเอกชนเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 ปีการศึกษา 2546 จำนวน
5,232 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน และครู -
อาจารย์ในโรงเรียนเอกชนเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 ปีการศึกษา 2546 จำนวน
325 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี 3 ตอนคือ
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ตำแหน่ง
และประสบการณ์ในการทำงาน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า (rating scale)
เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 3 ภายใต้องค์ประกอบ 9 ด้าน จำนวน 45 ข้อ และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถาม
ปลายเปิด (open - ended question) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะเกี่ยวกับสภาพและ
ปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร
เขต 3 ทั้ง 9 ด้านเพิ่มเติม

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือวิจัยครั้งนี้สร้างขึ้นโดยศึกษาข้อมูล ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับสภาพและ
ปัญหาการดำเนินงานวิชาการทั้ง 9 ด้าน โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบ
ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและไปทดลองกับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 ฉบับ

นำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Eoefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.90

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อขอหนังสือราชการถึงผู้บริหารโรงเรียนเอกชนเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 จำนวน 32 โรงเรียน จากแบบสอบถาม 357 ฉบับ ได้รับคืนมา 341 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.93 มีฉบับไม่สมบูรณ์จำนวน 16 ฉบับ แล้วนำฉบับที่สมบูรณ์ 325 ฉบับไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์หาค่าร้อยละของข้อมูลตอนที่ 1 เพื่อทราบอัตราส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามตามตัวแบบต่าง ๆ หาค่าเฉลี่ย หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อจัดลำดับที่ของแบบสอบถามตอนที่ 2 แล้วรวบรวมข้อเสนอนะตอนที่ 3 จากแบบสอบถามมาจัดเรียงตามความถี่เพื่อใช้ประกอบการอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 ปรากฏผลดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3

สภาพการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 อยู่ในระดับมาก 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่ ด้านการพัฒนานุเคราะห์ของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามลำดับ และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน และด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับหลักการ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

สภาพการดำเนินงานวิชาการ ให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนและโครงการ ใช้หลักสูตรเป็นตัวกำหนดนโยบายในการดำเนินงานวิชาการ การทำงานมีปฏิทินวิชาการกำหนดชัดเจน มีนโยบายและน่านโยบายไปใช้เป็นกรอบในการตัดสินใจทำแผนโครงการ และมีการดูแลให้การสอนเป็นไปตามโครงการสอนแต่ละวิชา ซึ่งสภาพการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่

สภาพการดำเนินงานวิชาการ บุคลากรส่วนใหญ่มีความพอใจในวิชาที่สอน การกำหนดหน้าที่การทำงานอย่างชัดเจน สอนตรงตามความรู้ ความถนัด และความต้องการ มีการจัดตำแหน่งหัวหน้าหมวด หัวหน้างาน มีการสำรวจความต้องการของครูที่จะสอน ซึ่งสภาพการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

สภาพการดำเนินงานวิชาการ มีการส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนมีการอบรมเพิ่มเติม อยู่เสมอ มีการจัดโครงการนิเทศการสอนภายในโรงเรียน มีการส่งเสริมให้ครูค้นคว้าวิจัยนำความรู้ มาพัฒนาตนเอง ให้ครูได้เพิ่มพูนความรู้และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งสภาพการดำเนินงาน วิชาการอยู่ในระดับมาก และการสำรวจความต้องการหรือความจำเป็นของครูในการพัฒนาตนเอง ในด้านต่าง ๆ มีสภาพการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน

สภาพการดำเนินงานวิชาการ ส่งเสริมให้ครูรู้จักค้นคว้า สร้างสื่อเพื่อใช้ประกอบการ เรียนการสอน มีการสำรวจความต้องการในการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน ซึ่งสภาพการ ดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับมาก สนับสนุนให้ครูรู้จักใช้และเก็บรักษาสื่ออย่างเป็นระบบ จัดหา และบริการสื่อวัสดุประกอบการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร มีการติดตามผล ประเมินผล การใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ สภาพการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

1.5 ด้านการจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน

สภาพการดำเนินงานวิชาการมีการจัดบรรยากาศที่จูงใจ และเอื้อต่อการเรียน การสอน ซึ่งสภาพการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับมาก มีการสำรวจความต้องการของครู นักเรียน ในการจัดการสนับสนุนการเรียนการสอน จัดอาคารสถานที่ ห้องพิเศษวิชาต่าง ๆ มีหนังสือให้ นักเรียนค้นคว้าอย่างเพียงพอ มีกิจกรรมแนะแนวอย่างเป็นระบบ มีสภาพการดำเนินงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง

1.6 ด้านการจัดการเรียนการสอน

สภาพการดำเนินงานวิชาการ สนับสนุนให้ครูทำแผนการสอน และบันทึกการสอน จัดตารางสอนโดยคำนึงถึงความสะดวกของกิจกรรมการเรียนการสอน ครูมีส่วนร่วมในการ วางแผนการเรียนการสอน จัดบริการอำนวยความสะดวกในการใช้หรือผลิตสื่อการสอน ซึ่งสภาพการ ดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับมาก และสนับสนุนให้ใช้ทรัพยากรร่วมกับสถานศึกษาอื่น มีสภาพการ ดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

1.7 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

สภาพการดำเนินงานวิชาการมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างหลากหลาย กิจกรรม และให้เลือกกิจกรรมได้ตามความสนใจ ตามความถนัดและตามความสามารถของแต่ละบุคคล มีการร่วมมือกันระหว่างครูที่ปรึกษาและนักเรียนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ มีบุคลากรที่ดูแลและรับผิดชอบกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเพียงพอ ซึ่งสภาพการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับมากและมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเพียงพอ สภาพการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

1.8 ด้านการวัดผลและประเมินผล

สภาพการดำเนินงานวิชาการ มีการวางแผนการวัดผลและประเมินผลการศึกษาในแต่ละภาคเรียนอย่างชัดเจนจัดให้มีการวัดผลการศึกษาตามสภาพจริงของผู้เรียน ซึ่งสภาพการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับมาก จัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการอำนวยความสะดวกด้านการวัดผลและประเมินผลนักเรียน และการวิเคราะห์เครื่องมือวัดผลและประเมินผลก่อนและหลังนำไปใช้ มีการวิเคราะห์ข้อสอบและจัดทำธนาคารข้อสอบก่อนนำไปใช้ สภาพการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

1.9 ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

สภาพการดำเนินงานวิชาการ โรงเรียนมีการประสานงานกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ มีการประชุมร่วมกับกรรมการศึกษา กรรมการผู้ปกครองเครือข่ายในการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนจัดแผนการเรียนการสอนตามความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและการรับนักเรียนเข้าเรียน ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผน ซึ่งสภาพการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3

ปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 9 ด้าน โดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านการบริหารงาน วิชาการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ปัญหาการดำเนินงานวิชาการในการใช้หลักสูตรเป็นตัวกำหนดนโยบายในการดำเนินงานวิชาการ มีนโยบายและน่านโยบายไปใช้เป็นกรอบในการตัดสินใจทำแผนโครงการ ให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนและโครงการ การทำงานมีปฏิทินวิชาการกำหนดชัดเจน และมีการดูแลให้การสอนเป็นไปตามโครงการสอนแต่ละวิชา ซึ่งปัญหาการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่

ปัญหาการดำเนินงานวิชาการมีการสำรวจความต้องการของครูที่จะสอน เข้าสอน ตรงตามความรู้ ความถนัดและความต้องการ การมีการจัดตำแหน่งหัวหน้าหมวด หัวหน้างาน มีการกำหนดหน้าที่การทำงานอย่างชัดเจน ซึ่งปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางและบุคลากรส่วนใหญ่มีความพอใจในวิชาที่สอนมีปัญหาการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

2.3 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

ปัญหาการดำเนินงานวิชาการ มีการสำรวจความต้องการหรือความจำเป็นของครูในการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ มีการส่งเสริมให้ครูค้นคว้าวิจัยเพื่อนำความรู้มาพัฒนาตนเอง ซึ่งมีปัญหาการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง และนิเทศการสอนภายในโรงเรียน มีการส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนมีการอบรมเพิ่มพูนความรู้และศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น มีปัญหาการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

2.4 ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน

ปัญหาการดำเนินงานวิชาการมีการสำรวจความต้องการในการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน จัดหาและบริการสื่อวัสดุประกอบการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร สนับสนุนให้ครูรู้จักใช้และเก็บรักษาสื่ออย่างเป็นระบบ มีการติดตามผล ประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน และส่งเสริมให้ครูรู้จักค้นคว้า สร้างสื่อเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน ปัญหาการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

2.5 ด้านการจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน

ปัญหาการดำเนินงานวิชาการ มีกิจกรรมแนะแนวอย่างเป็นระบบ มีหนังสือเอกสารให้นักเรียนได้ค้นคว้าอย่างเพียงพอ มีการสำรวจความต้องการของครูและนักเรียนในการจัดการสนับสนุนการเรียนการสอน จัดบรรยากาศสูงใจและเอื้อต่อการเรียนการสอนมีหนังสือเอกสารให้นักเรียนได้ค้นคว้าอย่างเพียงพอ จัดอาคารสถานที่ ห้องพิเศษวิชาต่าง ๆ อย่างเพียงพอ มีปัญหาการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

2.6 ด้านการจัดการเรียนการสอน

ปัญหาการดำเนินงานวิชาการ จัดบริการอำนวยความสะดวกในการใช้หรือผลิตสื่อการสอน ให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนการสอน จัดตารางสอนโดยคำนึงถึงความสะดวกคล่องของกิจกรรมการเรียนการสอน สนับสนุนให้ใช้ทรัพยากรร่วมกับสถานศึกษาอื่น มีปัญหาการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง และสนับสนุนให้ครูทำแผนการสอน และบันทึกการสอนมีปัญหาการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

2.7 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ปัญหาการดำเนินการมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเพียงพอ มีบุคลากรที่ดูแลและรับผิดชอบกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเพียงพอ ให้เลือกกิจกรรมได้ตามความสนใจตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างหลากหลายกิจกรรม มีปัญหาการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง และมีการร่วมมือกันระหว่างครูที่ปรึกษาและนักเรียนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ มีปัญหาการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

2.8 ด้านการวัดผลและประเมินผล

ปัญหาการดำเนินงานวิชาการ จัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการอำนวยความสะดวกด้านการวัดผลและประเมินผลนักเรียน มีการวิเคราะห์ข้อสอบและจัดทำธนาคารข้อสอบก่อนนำไปใช้ มีการวิเคราะห์เครื่องมือวัดผลและประเมินผลก่อนและหลังนำไปใช้ มีปัญหาการดำเนินงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง มีการวัดผลการศึกษาตามสภาพจริงของผู้เรียน มีการวางแผนการวัดผลและประเมินผลการศึกษาในแต่ละภาคเรียนอย่างชัดเจน มีปัญหาการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

2.9 ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

ปัญหาการดำเนินงานวิชาการ เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนจัดแผนการเรียนการสอนตามความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน ประชุมร่วมกับกรรมการศึกษา กรรมการผู้ปกครองเครือข่ายในการจัดการเรียนการสอน การรับนักเรียนเข้าเรียน ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผน มีการประสานงานกับชุมชนอยู่เสมอปัญหาในการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการ ของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3

3.1 ด้านการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

3.1.1 ควรหาที่ปรึกษาทางวิชาการ และทางด้านการจัดการที่ทรงคุณวุฒิมาช่วย
แนะแนวทางในการจัดระบบการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพสูง

3.1.2 ควรชัดเจนเป็นเกณฑ์เดียวกันกับโรงเรียนรัฐบาลเพื่อพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน
ทุกโรงเรียน

3.2 ด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่

3.2.1 ควรจัดบุคลากร / อัตรากำลังในช่วงเดือนตุลาคมของแต่ละปีและประกาศใช้
ภายในเดือนกุมภาพันธ์ โดยอิงความต้องการ ความรู้ ความสามารถของครู – อาจารย์ที่ได้จากการ
สำรวจเป็นหลัก

3.2.2 ควรกระจายงานให้ครูทุกคนเท่า ๆ กันและตรงตามหน้าที่

3.3 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

ควรมีการติดตามผลการอบรมหรือสัมมนาของครูแต่ละคน เพื่อให้เกิดการพัฒนา
และเข้าถึงนักเรียน

3.4 ด้านการจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน

ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณในการจัดอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการ
สอนให้กับครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาพัฒนาและปฏิบัติด้านวิชาการอย่างเต็มที่และเพียงพอ

3.5 ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ควรให้บุคลากรที่มีความสามารถในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้ได้
ผลสัมฤทธิ์อย่างสมบูรณ์

3.6 ด้านการดำเนินงานด้านวัดผลและประเมินผล

3.6.1 งานวัดผลควรมีการประสานงานกับหน่วยงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอ และมีการ
ประชาสัมพันธ์ให้ครูทุกคนทราบและเข้าใจตรงกัน

3.6.2 ควรจัดอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจให้สามารถวิเคราะห์ข้อสอบได้

3.7 ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

ควรสร้างความเข้าใจให้ผู้ปกครองและชุมชนเห็นประโยชน์ในการเข้ามามีส่วนร่วม
ในการจัดการเรียนการสอน

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 มีประเด็นที่น่าสนใจและควรนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

สภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 พบสภาพและปัญหาทั้ง 9 ด้านซึ่งนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. สภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของ

หลักสูตร

สภาพการดำเนินงานวิชาการด้านการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอยู่ในระดับมาก และปัญหาการดำเนินงานด้านการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องมาจากการกำหนดนโยบายการปฏิบัติงานวิชาการ โรงเรียนต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ความพร้อมของโรงเรียนด้านบุคลากร งบประมาณและอาคารสถานที่ รวมทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ในเรื่องนี้ผู้วิจัยเห็นด้วยกับการดำเนินการของโรงเรียน เพราะสำหรับการปฏิบัติงานวิชาการซึ่งเป็นหลักการบริหารโรงเรียนซึ่งมีหน้าที่หลักคือ การจัดการศึกษา สิ่งที่ดีว่าเป็นแนวทางในการดำเนินการคือ หลักสูตร ดังนั้น การดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนจะต้องให้สอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรจึงจะถือว่าได้บรรลุถึงเป้าหมายของการจัดการศึกษา สิ่งที่กล่าวมาสอดคล้องกับที่ อุทัย บุญประเสริฐ (2540 : 25) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักที่เป็นหัวใจของโรงเรียน มีหลักสูตรเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการใช้กับการจัดระบบการทำงานและกำกับกระบวนการผลิตหรือการดำเนินงานในส่วนต่าง ๆ ของโรงเรียน ให้ตอบสนองและสนับสนุนการทำงานของโรงเรียนให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพให้ได้คนที่เป็นคนสมบูรณ์ ส่วนการคำนึงถึงความพร้อมของโรงเรียนด้านบุคลากร งบประมาณ และอาคารสถานที่นั้น ผู้วิจัยเห็นว่า การวางแผนงานหรือการกำหนดนโยบายทุกอย่างนั้น ควรจะอยู่บนพื้นฐานของความเป็นไปได้ การกำหนดนโยบายที่สมบูรณ์แบบเพียงใดก็ตามหากไม่สามารถปฏิบัติได้แล้วก็ถือว่าไม่มีคุณค่าใด ๆ เลย ดังนั้น การกำหนดนโยบายโดยคำนึงถึงความพร้อมของผู้ปฏิบัตินั้น แสดงว่ามีการศึกษาถึงศักยภาพของหน่วยงาน ทราบว่าการทำอะไรได้มากน้อยเพียงใด จึงนับว่าเป็นการเริ่มต้นที่ดีอย่างหนึ่ง

ในเรื่องการจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีการจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการ โดยกำหนดนโยบายแล้วมอบหมายให้ฝ่ายวิชาการดำเนินการ ซึ่งฝ่ายวิชาการดำเนินการโดยให้ครูในแต่ละหมวดวิชาร่วมกันจัดทำ ผู้วิจัยเห็นว่า โรงเรียนดำเนินการได้เหมาะสมแล้ว เนื่องจากการที่ครูได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการ จะทำให้ครูเกิดความ

กระตือรือร้น สนใจที่จะทำงานมากขึ้น และจะทำให้เกิดการระดมความคิด รวมทั้งเกิดความรู้สึก รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งสอดคล้องกับ ปนัดดา พรพิชเนส (2540 : 188) กล่าวไว้ใน ขั้นตอนการจัดทำแผนงานวิชาการว่า ควรให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าร่วมการจัดทำแผนงานทางวิชาการ ของโรงเรียน เช่น ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้าสายชั้น และครูผู้สอน เพื่อแผนงาน จะได้เป็นแผนที่มีความคิดกว้างขวาง

2. สภาพและปัญหาการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่

สภาพการดำเนินงานวิชาการด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่ อยู่ในระดับมาก และ ปัญหาการดำเนินงานวิชาการด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่ อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจาก วิธีการจัดครูเข้าสอนมีความสำคัญอย่างยิ่ง ดังนั้นต้องมีการสอบถามความถนัด ความสนใจ และ สมรรถนะของครูผู้สอน ประกอบกับการพิจารณาวุฒิการศึกษา ความสามารถ และประสบการณ์ของ ครุนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า การดำเนินการดังกล่าวนี้มีความเหมาะสมดีแล้ว เนื่องจากทำให้ครูได้ใช้ ศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ และเกิดความกระตือรือร้นสนใจการทำงาน นอกจากนี้ นักเรียนจะได้ รับประโยชน์จากการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับ สุรีย์พร ระดมกิจ (2542 : 20) การจัดบุคลากรต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ จะต้องพิจารณาถึงความรู้ ความสามารถ ความถนัด อารมณ์และนิสัยใจคอต้องเป็นผู้มีความรู้ดี มีความสามารถในการสอน เข้าใจจุดมุ่งหมายหลักการ และโครงสร้างของหลักสูตร รวมถึงแผนการสอน การจัดการเรียนการสอน ซึ่งตรงกับมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช (2536 : 15) เสนอหลักการที่ควรคำนึงการจัดบุคลากรเข้าทำงานในระดับหัวหน้า หมวดวิชาและหัวหน้าหน่วยงานวิชาการนั้น ผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ และต้องเป็นบุคลากรที่คนส่วนใหญ่รับรองและเชื่อถือ จึงจำเป็นต้องสอบถามความคิดเห็นของบุคคล ทั้งหมด เพื่อมาประกอบการตัดสินใจแต่งตั้งและโรงเรียนใหญ่ ๆ หัวหน้าสถานศึกษาต้องกำหนด จัดวาระดำรงตำแหน่ง ส่วนการจัดระดับครูผู้สอนต้องจัดตามความถนัด ตามพื้นความรู้ที่เรียนมา และผู้สอนมีการเลื่อนระดับตามนักเรียน จะเป็นผลดีในการพัฒนาสมรรถภาพทางวิชาการ เพราะ ผู้สอนรู้จักนักเรียนดียิ่งขึ้น และต้องกำหนดรายวิชาให้สอน กำหนดคาบสอน และรวมงานพิเศษที่ได้ รับมอบหมายของแต่ละคนด้วย

3. สภาพและปัญหาการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

สภาพการดำเนินงานวิชาการด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก และปัญหาการดำเนินงานวิชาการด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากโรงเรียนต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถมากยิ่งขึ้น จึงต้องมีการสำรวจ ความต้องการหรือความจำเป็นของครูในการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ เช่น การอบรมเพิ่มเติมหรือ เพิ่มพูนความรู้และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น มีการนิเทศการสอนภายในให้ครูทำวิจัยเพื่อนำผลมา

พัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2535 : 21) การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน หมายถึง การเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถของบุคลากร ขณะที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานโดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 2 ประการคือ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงานที่ได้มอบหมาย และเพื่อให้บุคลากรนั้น ๆ มีความสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปันดดา พรพิณเนส (2540 : 18) การพัฒนาบุคลากรเป็นกระบวนการที่มุ่งส่งเสริมความรู้ความสามารถ ทักษะและทัศนคติในการทำงานให้แก่บุคคลที่ปฏิบัติงานอยู่แล้ว โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงานเป็นสำคัญ

4. สภาพและปัญหาการจัดสื่อการเรียนการสอน

สภาพการดำเนินงานวิชาการด้านการจัดสื่อการเรียนการสอนและปัญหาการดำเนินงานวิชาการด้านสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากโรงเรียนยังเห็นความสำคัญและประโยชน์ในการใช้สื่อในการเรียนการสอนน้อย แต่สื่อเป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะทำให้การเรียนการสอนเข้าใจในเนื้อหาง่ายและเร็วยิ่งขึ้น ดังนั้นในเรื่องการจัดหาสื่อของครูผู้สอน มีการสำรวจความต้องการในการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน และจัดหาบริการสื่อวัสดุประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตรอย่างเพียงพอ สนับสนุนให้ครูรู้จักเก็บรักษาสื่อ และคิดค้นสร้างสื่อเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน มีการติดตามประเมินผลการใช้สื่ออย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับคณีย์ ไชยโยธา (2534 : 25) ได้เสนอแนะว่า การสร้างสื่อขึ้นมาใช้เองนั้นควรคำนึงถึงวัสดุที่หาง่าย ในท้องถิ่น ง่ายและควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้คือ ประโยชน์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้ดีและคุ้มค่ากับการลงทุน ประหยัด ราคาถูก นั่นคือประหยัดเงิน ประหยัดเวลา ประหยัดแรงงานและแข็งแรงทนทาน นำไปใช้ได้หลายเนื้อหา ใช้ได้ตรงจุดประสงค์การเรียนรู้ มีความเรียบร้อยสวยงาม และเร้าความสนใจ

สำหรับเรื่องการใช้สื่อการเรียนการสอน โรงเรียนทุกโรงเรียนส่งเสริมการใช้สื่อการเรียนให้ความสำคัญของการใช้สื่อการสอน รองลงมาในเขตติดตามผลประเมินผลการใช้สื่อ ส่วนการเลือกใช้สื่อการสอนครูผู้สอนมีหลักการเลือกสื่อการสอนคือ เลือกสื่อที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน และเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา และเลือกสื่อที่สอดคล้องกับประสบการณ์ และความสามารถของนักเรียน

5. สภาพและปัญหาการจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน

สภาพการดำเนินงานวิชาการด้านการจัดบริการ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง และปัญหาการดำเนินงานวิชาการด้านการจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจาก โรงเรียนไม่เน้นการบริการด้านการสนับสนุนการเรียนการสอน โดยเฉพาะการจัดแนะแนวอย่างเป็นระบบ มีเอกสารให้นักเรียนค้นคว้าอย่างเพียงพอ

จัดอาคารสถานที่ ห้องพิเศษอย่างเพียงพอ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญ เพราะจะสนับสนุนการดำเนินงานวิชาการให้ดียิ่งขึ้น โรงเรียนควรจัดห้องพิเศษหรือหนังสือเอกสารที่ให้นักเรียนค้นคว้า มีการสำรวจความต้องการของครูและนักเรียนก่อนที่จะลงมือปฏิบัติ มีการจัดกิจกรรมแนะแนวอย่างเป็นระบบ จัดบรรยากาศที่จูงใจและเอื้อต่อการเรียนการสอนซึ่งสอดคล้องกับ อัมภา บุญช่วย (2533 : 38) กล่าวว่า การจัดบรรยากาศในโรงเรียนที่ดีมีอิทธิพลในการหล่อหลอมพฤติกรรม ทักษะ ค่านิยม สติปัญญาของนักเรียนได้อย่างมากมาย ทั้งบรรยากาศในห้องเรียนและนอกห้องเรียนและ กิติมา ปรีดีดิลก (2533 : 46) กล่าวว่า อาคารสถานที่ของโรงเรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างบรรยากาศมีหลายรูปแบบในห้องเรียน อาจใช้วัสดุที่เหลือใช้ วัสดุที่หาได้ง่าย ไม่จำเป็นต้องเป็นวัสดุที่ราคาแพง รูปแบบในการจัด เช่น ป้ายนิเทศ การจัดมุมประสบการณ์ หากได้ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศในห้องเรียน ในสิ่งที่เหมาะสมกับความสามารถและวัยของนักเรียน นอกจากได้รับความรู้แล้วนักเรียนยังได้ประสบการณ์ในการทำงานเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในความเป็นเจ้าของ ส่วนการสร้างบรรยากาศนอกห้องเรียน อาคารสถานที่ห้องพิเศษต่าง ๆ ควรสำรวจความต้องการของครู - นักเรียน เช่น ห้องแนะแนว ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องพยาบาล ห้องดนตรี ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติทางภาษา และ ห้องสมุด

6. สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน

สภาพการดำเนินงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และปัญหาการดำเนินงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากในเรื่องเตรียมการสอน ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีการเตรียมการสอนโดยการทำแผนการสอน โดยศึกษาจากหลักสูตรเอกสารหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา นำเนื้อหาหลักมากำหนดเป็นหัวข้อย่อยกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชา ศึกษาจำนวนเวลา คาบเรียนที่ใช้สอนจริงในรายวิชาซึ่งสอดคล้องกับ ปันดดา พรพิณเนส (2540 : 31) กล่าวว่า การเตรียมการสอนหรือการวางแผนการสอนนั้นครอบคลุมถึงเรื่องกำหนดการสอน และการทำแผนการสอนหรือบันทึกการสอน โดยวิเคราะห์จากหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนตามความมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ครูยังมีส่วนร่วมในการวางแผนตารางสอน ซึ่งเป็นความรับผิดชอบของฝ่ายวิชาการกับบุคลากร ได้ดำเนินการจัดตารางสอนอย่างเหมาะสม ในเรื่องวิธีการวางตัวบุคลากรและวิธีการจัดตารางสอน ซึ่งจัดโดยคำนึงถึงความยากง่ายของเนื้อหาวิชา และมีการสอนซ่อมเสริมเป็นการสอนพิเศษนอกเหนือจากการสอนตามแผนการสอนปกติที่มุ่งให้นักเรียนมีความเจริญงอกงามตามความแตกต่างของแต่ละบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 47) กล่าวว่า การสอนซ่อมเสริมเป็นการสอนพิเศษนอกเหนือจากการสอนตามแผนการสอนที่มุ่งให้นักเรียนมี

ความรู้ ความสามารถตามความแตกต่างของแต่ละคน และนอกจากนี้ยังมีการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อให้ทราบจุดเด่นที่ควรดำรงไว้และปรับปรุงแก้ไขจุดที่ไม่สมบูรณ์

7. สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

สภาพการดำเนินงานวิชาการด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอยู่ในระดับมาก และปัญหาการดำเนินงานวิชาการด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องมาจากกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างหลากหลายกิจกรรมให้นักเรียนเลือกตามความสนใจ ตามความถนัด และตามความสามารถของแต่ละบุคคล มีบุคลากรที่จะดูแลรับผิดชอบกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเพียงพอ มีการร่วมมือกันระหว่างครูที่ปรึกษาและนักเรียนในกิจกรรมต่าง ๆ มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเพียงพอ โดยผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุน เพราะเห็นว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้นมีความจำเป็น เพราะการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ ภายในห้องเรียนนั้นยังไม่เพียงพอ โรงเรียนควรส่งเสริมและจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรขึ้นภายในโรงเรียน โดยมีการดำเนินการอย่างเหมาะสมซึ่งในเรื่องนี้ ปันดดา พรพิมเนส (2540 : 42) กล่าวว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือกิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่หลากหลายที่จัดนอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมสมบูรณ์ทุกด้านซึ่งสอดคล้องกับ สุริย์พร ระดมกิจ (2542 : 35) กล่าวว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นกิจกรรมของนักเรียนที่ครูจัดขึ้นเพื่อพัฒนาการของนักเรียน โดยจัดนอกเหนือจากกิจกรรมตามหลักสูตร เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้บรรลุยิ่งขึ้น

8. สภาพและปัญหาการดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผล

สภาพการดำเนินงานวิชาการด้านการวัดผล และประเมินผลอยู่ในระดับมาก และปัญหาการดำเนินงานวิชาการด้านวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องมาจากการวัดผลและประเมินผลมีการวางแผนการวัดผล และประเมินผลการศึกษาในแต่ละภาคเรียนอย่างชัดเจน จัดให้มีการวัดผลตามสภาพจริงของผู้เรียน มีการวิเคราะห์เครื่องมือวัดผลก่อนและหลังการนำไปใช้ มีการวิเคราะห์ข้อสอบ จัดทำธนาคารข้อสอบก่อนนำไปใช้ มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการอำนวยความสะดวกในด้านการวัดผลและประเมินผลนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2535 : 47) กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผลแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ การประเมินผลก่อนเรียน การประเมินผลระหว่างเรียน และการประเมินผลหลังเรียน ซึ่งการประเมินผลนั้นควรจะได้มีการดำเนินการทั้ง 3 ขั้นตอน เนื่องจากแต่ละขั้นตอนนั้นมีวัตถุประสงค์แตกต่างกัน คือ การประเมินผลก่อนเรียนเพื่อช่วยให้ครูทราบความสามารถของนักเรียนแต่ละคน การประเมินผลระหว่างเรียนเป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียน และการประเมินผลหลังเรียนเป็นการประเมินผลเพื่อตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ พร้อมพรรณ อุดมสิน

(2531 : 107) กล่าวว่า การวัดผลเป็นการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนในกระบวนการเรียนการสอนข้อมูลนั้นกำหนดเป็นตัวเลข ซึ่งปริมาณที่มีความหมายแทนคุณภาพหรือคุณลักษณะของสิ่งที่ต้องการวัดผลประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่ต่อเนื่องจากการวัดผล โดยมีการตรวจสอบคุณภาพ ตัดสินคุณค่าได้จากการวัดอย่างมีเหตุผลด้านกฎเกณฑ์หรือมาตรฐาน ซึ่งในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้นั้นเป็นประโยชน์และมีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการเรียนการสอน

9. สภาพและปัญหาการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

สภาพการดำเนินงานวิชาการด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง และปัญหาการดำเนินงานวิชาการด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องมาจากการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนเป็นการบริหารแบบใหม่ ซึ่งเป็นการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ซึ่งสภาพของโรงเรียนส่วนใหญ่ยังให้ความสำคัญน้อย จึงทำให้สภาพอยู่ในระดับปานกลาง และลักษณะของการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนนั้น โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนมีส่วนร่วมในการจัดแผนการสอนตามความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน มีส่วนร่วมในการรับนักเรียนเข้าเรียน โรงเรียนมีการประสานงานกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ โดยมีการปรึกษาหรือร่วมประชุมกับกรรมการศึกษา กรรมการผู้ปกครองเครือข่ายเพื่อกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ มหาลย์สุโขทัยธรรมาธิราช (2536 : 49) ระบุว่า หลักการจัดการศึกษาที่สำคัญประการหนึ่งคือ ตอบสนองต่อปัญหาความต้องการและความจำเป็นของท้องถิ่น ดังนั้น ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนจึงจำเป็นต้องมามีส่วนร่วมกับโรงเรียน ทั้งในด้านการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ และการให้ความอนุเคราะห์โรงเรียนในเรื่องที่จำเป็น เช่น ทุนอุดหนุนนักเรียนในเรื่องที่มีความชำนาญ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการระดมกำลังความคิด ทรัพยากร และภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาช่วยในการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาชาติ พุทธศักราช 2535 และจะช่วยให้การพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนได้รับความร่วมมือ และการสนับสนุนอย่างแข็งขันจากผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

การดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 จากผลการวิจัย มีสภาพการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับมาก 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตามลำดับ และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน และด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ในด้านปัญหาการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง 9 ด้าน โดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนั้นผู้รับผิดชอบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนต้องปรับปรุงพัฒนาในสิ่งที่ยังไม่สมบูรณ์ให้สมบูรณ์มากขึ้นเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพสูงสุด

1. ด้านการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผู้บริหารควรให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนและโครงการ ให้สอดคล้องกับนโยบายการดำเนินงานวิชาการ และผู้บริหารควรดูแลให้การเรียนการสอนเป็นไปตามโครงการสอนแต่ละวิชา เพื่อผลประโยชน์ที่จะได้คือนักเรียนโดยตรงและโรงเรียนควรมีนโยบายที่ชัดเจนเป็นเกณฑ์เดียวกัน เช่นเดียวกับโรงเรียนรัฐบาล เพื่อการพัฒนาทำไปพร้อม ๆ กันทุกโรงเรียน และโรงเรียนควรมหาที่ปรึกษาทางวิชาการด้านการจัดการ จะทำให้ระบบบริหารงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

2. ด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่ ผู้บริหารควรจัดครูเข้าสอน ตรงตามวุฒิ ตรงตามความรู้ ความถนัด และตรงตามความต้องการของบุคลากร และมีการกำหนดหน้าที่ภาระงานแต่ละตำแหน่ง โดยชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิดความสับสนในการทำงาน และการทำงานจะเป็นระบบง่ายต่อการจัดการ

3. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ผู้บริหารควรสนับสนุนให้โอกาสบุคลากรมีความรู้ ความสามารถเพิ่มขึ้น เช่น โดยการส่งอบรมเพิ่มเติม จัดวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถมาอบรม หรือให้มีการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ตามความรู้ ความสามารถของบุคลากร โดยทางโรงเรียนมีส่วนร่วมในการออกค่าใช้จ่ายตามความเหมาะสม

4. ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารควรสำรวจความต้องการของครู - อาจารย์ แต่ละคนว่ามีความต้องการใช้สื่ออะไร ประเภทใดที่ใช้และมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนเป็น

ประจำปี และควรมีการเก็บรักษาสื่ออย่างเป็นระบบเพื่อป้องกันการเสียหาย และการสนับสนุนการสร้างสื่อ ผู้บริหารควรสนับสนุนอุปกรณ์ในการสร้างสื่อ

5. ด้านการบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน ผู้บริหารควรจัดห้องพิเศษต่าง ๆ ให้เพียงพอกับความต้องการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ใช้ในการเรียนการสอน รวมไปถึงการจัดบรรยากาศการเรียนการสอน อาคารสถานที่ที่เป็นบรรยากาศจูงใจที่เอื้อต่อการเรียนการสอน

6. ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารควรคำนึงถึงความต้องการของตารางสอนกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสม และตารางสอนครู - อาจารย์ควรมีส่วนร่วมในการจัดตารางสอน และผู้บริหารควรให้ครู - อาจารย์ ทำแผนการสอน บันทึกการสอน วิจัยในชั้นเรียน โดยผู้บริหารเป็นผู้ตรวจ และให้กิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละวิชาดำเนินไปตามแผนการสอน

7. ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผู้บริหารควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างหลากหลาย โดยการสำรวจนักเรียนว่ามีความต้องการจะเรียนกิจกรรมใดบ้าง เมื่อสำรวจแล้วจึงนำมาจัดกิจกรรมตามความถนัด ความสนใจของนักเรียนโดยมีการติดตามผล และวัดผลประเมินผลในการจัดกิจกรรมด้วย

8. ด้านการวัดผลประเมินผล ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครู - อาจารย์มีผลการวัดผลประเมินผลโดยสภาพจริงของผู้เรียนจะทำให้ให้นักเรียนเกิดการพัฒนาอย่างถูกวิธี ตามความเหมาะสมของผู้เรียนแต่ละคน และการวัดผลประเมินผล ควรมีเจ้าหน้าที่ ที่มีความรู้ ความสามารถทำหน้าที่นี้โดยเฉพาะ

9. ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารควรจัดทำข้อมูลพื้นฐานของชุมชนเกี่ยวกับความต้องการของชุมชน เพื่อนำมาจัดทำหลักสูตรระดับชั้นเรียน ดังนั้นผู้บริหาร ครู - อาจารย์ และชุมชนควรมีการวางแผนหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่นในหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานปกครองของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร

2. ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานธุรการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร

3. ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนก จันทร์ขจร. การวางแผนการบริหารงานวิชาการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน
มัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา, 2535.
- กาญจนา คุณารักษ์. หลักสูตรและการพัฒนา. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, 2535.
- กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์. การบริหารกิจกรรมนักเรียน เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.
- กิตติมา ปรีดีดิลก. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษราพัฒนา,
2532.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานการศึกษาเอกชนระดับต่ำกว่า
ปริญญาตรี. กรุงเทพฯ : ที พี พรินท์, 2538.
- คณะกรรมการการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 9
(พ.ศ. 2545 – 2549). กรุงเทพฯ : อัครพลการพิมพ์, ม.ป.ป.
- _____. รูปแบบและวิธีการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์, 2535.
- คณะกรรมการการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. การวัดและประเมินผลสภาพที่แท้จริงของนักเรียน.
กรุงเทพฯ : สำนักคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2540.
- _____. รายงานการวิจัยแนวโน้มของการศึกษาเอกชน ประเภทสามัญศึกษาในอนาคต.
กรุงเทพฯ : กองนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาเอกชน กระทรวง
ศึกษาธิการ, 2540.
- _____. รายงานประจำปี. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาเอกชน, 2540.
- _____. สถิติการศึกษาเอกชน 2545. กรุงเทพฯ : ฝ่ายสถิติและประมวลผล กองนโยบายและแผน
สำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาเอกชนกระทรวงศึกษาธิการ, 2545.
- จิตรลดา จตุรนต์รพี. การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้นตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัด
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2539.
- ไฉทิพย์ เอื้อรัตนพงษ์. การพัฒนาหลักสูตรหลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : อลิ้นเพชร,
2539.

दनัย ไชยโยธา. หลักการเรียนรู้การสอนในสถาบันการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2534.

เตือนใจ เกตุษา. การประเมินผลการสอนในสาหรณุกรมศึกษาศาสตร์ฉบับเฉลิม

พระเกียรติ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2535.

ทัศนีย์ คุมเมธา. การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2533.

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์, 2534.

บุญมี เณรยอด. "งานบริหารงานวิชาการ," ใน เอกสารประกอบการสัมมนาผู้บริหารระดับสูง
รุ่นที่ 13. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

(อัดสำเนา)

บุษราคัม จรรย์มาภย์. การศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษาในโครงการโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

ปนัดดา พรพิมณเส. สภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน
ระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2539. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

ประสพ ชารีนวัฒณ์. การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 11. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อส่งเสริมกรุงเทพฯ, 2535.

พนัส หันนาคิน. หลักการบริหารโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2529.

พร้อมพรรณ อุดมลิน. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนคณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

มาลินี จุฑะรพ. จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธ์, 2539.

เรณู คุรุไทย. การศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มนวมินทรราชินูทิศ
สังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2542.

วาสนา ชาวหา. สื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2333.

วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์. หลักการนิเทศการสอน. กรุงเทพฯ : อาร์ตกราฟิค, 2538.

- วัชรรา เล่าเรียนดี. เอกสารประกอบการสอนรายวิชา 462412 นิเทศการสอน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2540.
- วิชาการ, กรม. คู่มือการจัดกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย (ฉบับปรับปรุง 2533). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ครูสภา, 2535.
- _____. คู่มือหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535.
- วนิดา (นันทมณี) จังประสิทธิ์. การบริหารและการบริการโสตทัศนศึกษา. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2533.
- วิโรจน์ สารรัตน์. การวางแผนการศึกษาระดับจุลภาค : หลักการและแนวคิดเชิงประยุกต์. กรุงเทพฯ : พิมพ์น์, 2539.
- สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2536.
- สมบุญ สอนวนาติ. เทคโนโลยีทางการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2534.
- สมศรี มธุรสสุวรรณ. การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. หลักการวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน. นครปฐม : ม.ป.พ., 2535.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. "ประมวลสาร," ใน เอกสารประกอบการสอนวิชาการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 10 – 12. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2536.
- _____. เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา หน่วยที่ 2. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2528.
- สุริย์พร ระดมกิจ. การศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑล กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. หลักการนิเทศ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2537.
- อุทัย บุญประเสริฐ. หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน. กรุงเทพฯ : เอส ดี เพลส. 2540.
- อัมภา บุญช่วย. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โอ เอส พริ้นติ้งเฮ้าส์, 2533.

- Castetter, William B. **The Personnel in Educational Administration**. 2 ed. New York : Macmilan Publishing, 1976.
- Krejcie.R.V.,and Morgan, D.W. "Determining Sample Size for Research Activities," **Journal of Education and Psychological Measurement**. 30, (Autumn 1970) : 3.
- Krug , Samuel R. "Leadership and learning," in **A Measurement Base Approach for Analyzing School Effectiveness and Developing Effective School Leader**. California : Fearon Publisher, 1990.
- Lunenberg. C. Fred and Ornstein , C. Allan. **Educational Administration : Concept and Practices**. 2 ed. Belmont : Wadsworth Publishing Campany, 1996.
- Martellaro, Helena Christina Aroson. "The Relationship of School Enrollment Size to Academic Achievement in New Maxico," **Dissertation Abstracts International**. 45, 4 (May 1984) : 384 – A.
- Mattox, Donald Dean. "A Study of In – Service Needs of Illinios Public School Elementary Principals," **Dissertation Abstracts International**. 12, 1 (June, 1987) : 6061 – A.
- McConnell, Lonnie Lane. "Visionary Leadership and Managerial Leadership in Secondary School Principals," **Dissertation Abstrats International**. 52, 7 (1991) : 2351 – A.
- Miller,Van. **The Public Administration of American School System**. New York : The Macmillan, 1965.
- Sergiovannie, Thomas j and Others. **Educational Governance and Administration**. New Jersey : Prentice – Hall, 1980.
- Smith, E.W., and Others. **The Educator's Encuclopedia**. New Jersey : Prentice Hall, 1961.
- Stoops, E., Rafferty. M., and Jahnson , R.E. **Handbook of Educational Alminisstration. A Guide for the Practitioner**. 2 ed. Boston : Allyn and Bacon, 1981.
- Taba, Hilda. **Curriculum Development : Theory and Practice**. New York : Harcourt, Brace and World Inc, 1962.

ภาคผนวก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. นายชุมพล	พงษ์พิพัฒน์	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสะแกงาม
2. นางอ้อยทิพย์	สุทธิเทพ	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหัวกระบือ
3. นางสาวมนทิรา	สังขะรัมย์	ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดจักรวรรดิ
4. ผศ.ศรีมงคล	เทพเรณู	อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
5. ผศ.อินทิรา	บุญยาทร	อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ที่ ศธ บส.0564.11/พิเศษ

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงศิริบุญชัย
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

23 กุมภาพันธ์ 2547

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน คุณชุมพล พงษ์พิพัฒน์ (ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสะแกงาม)

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำขอวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
2. แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางชีวา กลิ่นดี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา การบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ดร.ศรายุทธ์ เศรษฐขจร	ประธานกรรมการ
2. ผศ.สุภรณ์ ลิ้มบริบูรณ์	กรรมการ
3. ดร.เปรมสุริย์ เชื้อมทอง	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศรายุทธ์ เศรษฐขจร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2890-2000 ต่อ 809

ที่ ศธ บส.0564.11/ พิเศษ

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

23 กุมภาพันธ์ 2547

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน คุณอ้อยทิพย์ สุทธิเทพ (ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหัวกระบือ)

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
2. แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาว กลินดี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา การบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหา การดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร	ประธานกรรมการ
2. ผศ.สุภรณ์ ลิ้มปรีบูรณ์	กรรมการ
3. ดร.เปรมสุริย์ เชื้อมทอง	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2890-2000 ต่อ 809

ที่ ศธ บส.0564.11/ พิเศษ

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

23 กุมภาพันธ์ 2547

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน คุณมนทิดา สังขะระมย์ (ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดจักรวรรดิ)

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำขอวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
2. แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางชีวา กลิ่นดี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา การบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร	ประธานกรรมการ
2. ผศ.สุภรณ์ ลิ้มบริบูรณ์	กรรมการ
3. ดร.เปรมสุริย์ เชื้อมทอง	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2890-2000 ต่อ 809

ที่ ศธ บส.0564.11/พิเศษ

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

23 กุมภาพันธ์ 2547

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผศ.ศรีมงคล เทพเรณู

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
2. แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาว กลิ่นดี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา การบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหา การดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร	ประธานกรรมการ
2. ผศ.สุภรณ์ ลิ้มบริบูรณ์	กรรมการ
3. ดร.เปรมสุริย์ เชื้อมทอง	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2890-2000 ต่อ 809

ที่ ศธ บส.0564.11/พิเศษ

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงศิริบุญชัย
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

23 กุมภาพันธ์ 2547

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผศ.อินทรา บุญยาทร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
2. แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาว กลิ่นดี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา การบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหา การดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร	ประธานกรรมการ
2. ผศ.สุภรณ์ ลิ้มบริบูรณ์	กรรมการ
3. ดร.เปรมสุริย์ เชื้อมทอง	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2890-2000 ต่อ 809

ที่ ศธ บส.0564.11/พิเศษ

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

22 มีนาคม 2547

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูล

เรียน ผู้บริหารสถานศึกษา

เนื่องด้วย นางชีวา กลิ่นดี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
การบริหารการศึกษา รุ่นที่ 4 สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิจัย
เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 3 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร	ประธานกรรมการ
2. ผศ.สุภรณ์ ลิ้มบริบูรณ์	กรรมการ
3. ดร.เปรมสุริย์ เชื้อมทอง	กรรมการ

ในการทำวิจัยครั้งนี้ นักศึกษาขอเก็บข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ ของ
โรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 เพื่อนำข้อมูลไปประกอบการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
จึงขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์
ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร 0-2890-2000 ต่อ 809

ตาราง แสดงจำนวนประชากร

เขต	จำนวนโรงเรียน	จำนวนผู้บริหารและครู
1. ธนบุรี	19	591
2. บางกอกใหญ่	9	286
3. คลองสาน	7	136
4. ดลิ่งชัน	6	188
5. บางกอกน้อย	8	162
6. บางขุนเทียน	5	346
7. ภาษีเจริญ	15	516
8. หนองแขม	5	345
9. ราษฎร์บูรณะ	8	373
10. บางพลัด	12	753
11. จอมทอง	7	205
12. บางแค	12	757
13. ทวีวัฒนา	-	-
14. ทุ่งครุ	3	247
15. บางบอน	5	327
รวม	121	5,232

รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1. โรงเรียนเสฉะเวชวิทยา	17. โรงเรียนกสินธรวิทยา
2. โรงเรียนภาษานุสรณ์ธนบุรี	18. โรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอน
3. โรงเรียนศิรินุสรณ์วิทยา	19. โรงเรียนสายประสิทธิ์วิทยา
4. โรงเรียนจันทศิริวิทยา	20. โรงเรียนชาติศึกษา
5. โรงเรียนวีรสุนทร	21. โรงเรียนประสาธติวิทยาอนุสรณ์
6. โรงเรียนเลิศหล้า	22. โรงเรียนนฤมลธนบุรี
7. โรงเรียนศึกษาสมบูรณ์อนุสรณ์	23. โรงเรียนเณติมศึกษา
8. โรงเรียนกรพิทักษ์ศึกษา	24. โรงเรียนเปี่ยมสุวรรณวิทยา
9. โรงเรียนเขมะสิริอนุสรณ์	25. โรงเรียนสุภาคมศึกษา
10. โรงเรียนภาษานุสรณ์บางแค	26. โรงเรียนสถาพรศึกษา
11. โรงเรียนสุวกุลพิทยา	27. โรงเรียนพิมลวิทย์
12. โรงเรียนอำนวยการศิลป์ธนบุรี	28. โรงเรียนบูรณะวิทย์
13. โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี	29. โรงเรียนศิริมงคลศึกษา
14. โรงเรียนศุภวรรณ	30. โรงเรียนเอกประสิทธิ์ศึกษา
15. โรงเรียนสมิทธิพงษ์	31. โรงเรียนฐานปัญญา
16. โรงเรียนจารุพัฒนานุกุล	32. โรงเรียนธรรมภิรักษ์

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง

การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของ
โรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3

2. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ

3. การตอบแบบสอบถามครั้งนี้จะไม่เป็นผลเสียใดๆต่อการปฏิบัติงานของท่าน

4. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้ จะได้รับการเก็บรักษาไว้เป็นความลับและใช้

สำหรับการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

ขอขอบพระคุณอย่างสูงในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นางชีวา กลิ่นดี

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

เลขที่แบบสอบถาม ☐☐☐

สำหรับผู้วิจัย

☐ 1-3

ตอนที่ 1

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ☐ หน้าข้อที่ตรงกับรายละเอียด
ส่วนตัวของท่าน

1. เพศ

- ☐ ชาย
☐ หญิง

☐ 4

2. อายุ

- ☐ 21 - 30 ปี
☐ 31 - 40 ปี
☐ 41 - 50 ปี
☐ 51 ปีขึ้นไป

☐ 5

3. ตำแหน่ง

- ☐ ผู้บริหารโรงเรียน
☐ ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน
☐ ครู - อาจารย์

☐ 6

4. ประสบการณ์ในการทำงาน

- ☐ 1 - 5 ปี
☐ 6 - 10 ปี
☐ 11 - 15 ปี
☐ 16 - 20 ปี
☐ 21 ปีขึ้นไป

☐ 7

ตอนที่ 2

แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3

คำชี้แจง พิจารณาสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนของท่านทางซ้ายมือและ
เครื่องหมาย / ลงในช่องทางขวามือตามลำดับการดำเนินงานวิชาการโดยกำหนดคะแนนไว้ ดังนี้

ระดับสภาพ / ปัญหาที่มีการดำเนินงานวิชาการมากที่สุด	ให้คะแนนเป็น 5
ระดับสภาพ / ปัญหาที่มีการดำเนินงานวิชาการมาก	ให้คะแนนเป็น 4
ระดับสภาพ / ปัญหาที่มีการดำเนินงานวิชาการปานกลาง	ให้คะแนนเป็น 3
ระดับสภาพ / ปัญหาที่มีการดำเนินงานวิชาการน้อย	ให้คะแนนเป็น 2
ระดับสภาพ / ปัญหาที่มีการดำเนินงานวิชาการน้อยที่สุด	ให้คะแนนเป็น 1

ตัวอย่าง

ข้อ	การดำเนินงาน วิชาการ	สภาพการดำเนินงานวิชาการ					ระดับปัญหา					สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
0	ให้ชุมชนมีส่วนร่วมใน การจัดหลักสูตรท้องถิ่น		/						/			☐ 0
00	การจัดหาหลักสูตรและ เอกสารหลักสูตรให้ เพียงพอกับความ ต้องการ			/						/		☐ 00

ตัวอย่างข้อ 0 แสดงว่า สภาพการดำเนินงานวิชาการในการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัด
หลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ส่วนระดับปัญหาในการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัด
หลักสูตรท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง และข้อ 00 แสดงว่า สภาพการดำเนินงานวิชาการในการ
จัดหาหลักสูตรและเอกสารหลักสูตรให้เพียงพอกับความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนระดับ
ปัญหาในการจัดหาหลักสูตรและเอกสารหลักสูตรให้เพียงพอกับความต้องการอยู่ในระดับน้อย

ข้อ	ข้อความ	สภาพการดำเนินงานวิชาการ						ระดับปัญหา					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
		5	4	3	2	1		5	4	3	2	1	
การบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร													
1.	ใช้หลักสูตรเป็นตัวกำหนดนโยบายในการดำเนินงานวิชาการ												☐ 8
2.	มีนโยบายและนำนโยบายไปใช้เป็นกรอบในการตัดสินใจทำแผนจัดทำโครงการ												☐ 9
3.	ให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนและโครงการ												☐ 10
4.	การทำงานมีปฏิทินงานวิชาการกำหนดชัดเจน												☐ 11
5.	มีการดูแลให้การสอนเป็นไปตามโครงการสอนแต่ละวิชา												☐ 12

ข้อเสนอแนะในการแก้ไข / ปรับปรุง

ข้อ	ข้อความ	สภาพการดำเนินงานวิชาการ					ระดับปัญหา					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	การจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่											
6.	มีการสำรวจความต้องการของครูที่จะสอน ทันใดและวิชาใด											☐ 13
7.	การจัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ ความถนัด และความต้องการ											☐ 14
8.	มีการจัดตำแหน่งหัวหน้าหมวด หัวหน้างาน และหัวหน้าสายอย่างเหมาะสม											☐ 15
9.	มีการกำหนดหน้าที่ในการทำงานของแต่ละคน อย่างชัดเจน											☐ 16
10.	บุคลากรส่วนใหญ่มีความพอใจในวิชาที่สอน อยู่ในปัจจุบัน											☐ 17

ข้อเสนอแนะในการแก้ไข / ปรับปรุง

.....

.....

.....

ข้อ	ข้อความ	สภาพการดำเนินงานวิชาการ					ระดับปัญหา					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา											
11.	มีการสำรวจความต้องการหรือความจำเป็น ของครูในการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ											☐ 18
12.	มีการส่งเสริมครูในโรงเรียนให้มีการอบรมเพิ่ม เติมอยู่เสมอ											☐ 19
13.	มีการส่งเสริมให้ครูได้เพิ่มพูนความรู้ และ ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น											☐ 20
14.	จัดให้มีโครงการนิเทศการสอนภายในโรงเรียน											☐ 21
15.	มีการส่งเสริมให้ครูค้นคว้าวิจัยเพื่อ นำความรู้มาพัฒนาตนเอง											☐ 22

ข้อเสนอแนะในการแก้ไข / ปรับปรุง

.....

.....

.....

ข้อ	ข้อความ	สภาพการดำเนินงานวิชาการ						ระดับปัญหา					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
5	4	3	2	1	5	4	3	2	1				
การจัดสื่อการเรียนการสอน													
16.	มีการสำรวจความต้องการในการใช้สื่อประกอบบทเรียนการสอน												☐ 23
17.	จัดหาและให้บริการสื่อวัสดุประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้เพียงพอ												☐ 24
18.	ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูรู้จักใช้และเก็บรักษาสื่ออย่างเป็นระบบ												☐ 25
19.	ส่งเสริมให้ครูรู้จักคิดค้น สร้างสื่อเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน												☐ 26
20.	มีการติดตามผลและประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ												☐ 27

ข้อเสนอแนะในการแก้ไข / ปรับปรุง

.....

.....

.....

ข้อ	ข้อความ	สภาพการดำเนินงานวิชาการ						ระดับปัญหา					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
		5	4	3	2	1		5	4	3	2	1	
	การจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน												
21.	มีการสำรวจความต้องการของครูและนักเรียนในการจัดการสนับสนุนการเรียนการสอน												☐ 28
22.	มีหนังสือเอกสารให้นักเรียนค้นคว้าอย่างเพียงพอ												☐ 29
23.	มีการจัดอาคารสถานที่ห้องพิเศษวิชาต่างๆ อย่างเพียงพอ												☐ 30
24.	มีการจัดกิจกรรมแนะแนวอย่างเป็นระบบ												☐ 31
25.	มีการจัดบรรยายภาคที่มุ่งใจและเชื่อต่อการเรียนการสอน												☐ 32

ข้อเสนอแนะในการแก้ไข / ปรับปรุง

.....

.....

.....

ข้อ	ข้อความ	สภาพการดำเนินงานวิชาการ						ระดับปัญหา					สำหรับ ผู้วิจัย	
		มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
		5	4	3	2	1		5	4	3	2	1		
การจัดการเรียนการสอน														
26.	จัดตารางสอนโดยคำนึงถึงความสอดคล้องของกิจกรรมการเรียนการสอน													☐ 33
27.	ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนการสอนและตารางสอน													☐ 34
28.	สนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการสอนและบันทึกการสอน													☐ 35
29.	จัดบริการอำนวยความสะดวกในการใช้หรือผลิตสื่อการสอน													☐ 36
30.	สนับสนุนให้ใช้ทรัพยากรร่วมกับสถานศึกษาอื่น													☐ 37

ข้อเสนอแนะในการแก้ไข / ปรับปรุง

.....

.....

.....

ข้อ	ข้อความ	สภาพการดำเนินงานวิชาการ						ระดับปัญหา					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
		5	4	3	2	1		5	4	3	2	1	
	การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร												
31.	มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างหลากหลาย กิจกรรม												☐ 38
32.	มีกิจกรรมให้เลือกได้ตามความสนใจตามความ ถนัดและตามความสามารถของแต่ละบุคคล												☐ 39
33.	มีบุคลากรที่จะดูแลรับผิดชอบกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเพียงพอ												☐ 40
34.	มีการร่วมมือกันระหว่างครูที่ปรึกษาและนักเรียน ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ												☐ 41
35.	มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดกิจกรรม ต่าง ๆ อย่างเพียงพอ												☐ 42

ข้อเสนอแนะในการแก้ไข / ปรับปรุง

.....

.....

.....

ข้อ	ข้อความ	สภาพการดำเนินงานวิชาการ						ระดับปัญหา					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
	การดำเนินงานด้านวัดผลและประเมินผล												
36.	มีการวางแผนการวัดผลและประเมินผลการ ศึกษาในแต่ละภาคเรียนอย่างชัดเจน												☐ 43
37.	จัดให้มีการวัดผลการศึกษาตามสภาพจริงของ ผู้เรียน												☐ 44
38.	มีการวิเคราะห์เครื่องมือวัดผลและประเมินผล ก่อนและหลังการนำไปใช้												☐ 45
39.	มีการวิเคราะห์ข้อสอบและจัดทำธนาคาร ข้อสอบก่อนนำไปใช้												☐ 46
40.	จัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการอำนวยความสะดวก ตรวจวัดการวัดผลและประเมินผลนักเรียน												☐ 47

ข้อเสนอแนะในการแก้ไข / ปรับปรุง

.....

.....

.....

ข้อ	ข้อความ	สภาพการดำเนินงานวิชาการ						ระดับปัญหา					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
	การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน												
41.	โรงเรียนมีการประสานงานกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ											☐ 48	
42.	มีการปรึกษาหารือประกอบร่วมกับกรรมการศึกษา กรรมการผู้ปกครองเครือข่ายในการจัดการเรียน การสอน											☐ 49	
43.	เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมใน การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน											☐ 50	
44.	โรงเรียนจัดทำแผนการเรียนการสอนตามความต้องการ ของผู้ปกครองและชุมชน											☐ 51	
45.	การรับนักเรียนเข้าเรียน ผู้ปกครองและชุมชนมี ส่วนร่วมในการวางแผน											☐ 52	

ข้อเสนอแนะในการแก้ไข / ปรับปรุง

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางชีวา กลิ่นดี
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 20 สิงหาคม 2512
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	5 / 9 หมู่ 1 แขวงหนองแขม เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนเสสะเวชวิทยา เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2524 ประถมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนประชานำรุง พ.ศ. 2530 มัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม พ.ศ. 2534 ค.บ. (วิชาเอกประถมศึกษา) สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จ เจ้าพระยา

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางชีวา กลิ่นดี
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 20 สิงหาคม 2512
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	5 / 9 หมู่ 1 แขวงหนองแขม เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนเสตะเวชวิทยา เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2524 ประถมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนประชานำรุง พ.ศ. 2530 มัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม พ.ศ. 2534 ค.บ. (วิชาเอกประถมศึกษา) สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา